

Vlaams
Parlement

ingediend op **1345** (2017-2018) – Nr. 1
27 oktober 2017 (2017-2018)

Beleidsbrief

Onderwijs
2017-2018

ingediend door viceminister-president Hilde Crevits

I. INHOUDSTAFEL

I. Inhoudstafel.....	2
II. Lijst met afkortingen.....	4
III. Managementsamenvatting	6
IV. Strategische en operationele doelstellingen.....	9
1. Strategisch doel 1: Talenten van elke lerende ten volle ontwikkelen	9
1.1. Alle kinderen stevige fundamenteën geven door een sterk basisonderwijs.....	9
1.1.1. Inzetten op een maximale participatie aan kleuteronderwijs vanaf drie jaar.....	9
1.1.2. Het lager onderwijs naar waarde schatten	10
1.2. De lat hoog leggen voor alle leerlingen door het secundair onderwijs te moderniseren.....	11
1.3. Studenten in het hoger onderwijs maximale kansen op slagen en internationale ervaring geven.....	12
1.4. Volwassenenonderwijs als partner in levenslang leren.....	13
1.5. Samenwerking tussen het kunstonderwijs en de cultuuractoren	14
1.6. Leerdoelen scherpstellen om sterke persoonlijkheden te vormen.....	15
1.7. Competenties van Nederlands en moderne vreemde talen blijvend verbeteren	16
1.8. Van leren en werken een volwaardig onderwijstraject maken.....	18
1.9. Een vlotte doorstroom van het onderwijs naar de arbeidsmarkt realiseren.....	19
1.9.1. Vlaamse kwalificatiestructuur uitrollen met verkorte procedures	19
1.9.2. Een geïntegreerd kwaliteitskader voor beroepsopleidingen invoeren	19
1.9.3. Via betere randvoorwaarden het werkplekleren stimuleren	20
1.9.4. Competenties verworven in niet-formele en informele contexten erkennen.	20
1.9.5. Leerlingen warmer maken voor STEM	20
1.9.6. Werk maken van werk in zorgsector	21
1.9.7. Ondernemerschap en ondernemingszin aanmoedigen	22
1.9.8. Werking rtc optimaliseren	23
1.10. Een betere studiekeuzebegeleiding realiseren	23
1.11. Ondersteuning van lerenden versterken	24
1.12. Het uitrollen van het beleid voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	26
1.13. De financiële drempel tot participatie aan onderwijs aanpakken via school- en studietoelagen	27
1.14. De (digitale) geletterdheid en mediawijsheid verhogen	28
1.15. Leerlingenvervoer verbeteren	29
2. Strategisch doel 2: Voldoende, deskundig en gemotiveerd onderwijspersoneel garanderen	30
2.1. De lerarenopleiding versterken	30
2.2. Een professionele, uitdagende en meer gevarieerde onderwijsloopbaan realiseren	31
2.3. Een loopbaanlange professionalisering en ondersteuning van leraren realiseren..	33
3. Strategisch doel 3: Onderwijsinstellingen versterken	34
3.1. Het inschrijvingsbeleid vereenvoudigen en vernieuwen	34
3.2. Een optimalisatie van het onderwijslandschap mogelijk maken	34
3.3. Naar een meer eenvormig landschap voor internaten evolueren.....	34
3.4. De werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs evalueren.....	35
3.5. Het aanbod en de financiering in het hoger onderwijs bijsturen	35
3.6. Het onderwijsbeleid voeren in de Vlaamse Rand en Brussel	37
3.7. Internationale ontwikkelingen vertalen in Vlaams onderwijsbeleid	38
3.8. Juridisering, regeldruk en planlast terugdringen	39

3.8.1.	Een globaal akkoord om planlast te verminderen	39
3.8.2.	Scholen ondersteunen bij de toenemende juridisering.....	40
3.8.3.	Regels verminderen, schoolproof maken en verduidelijken	41
3.8.4.	Moderne dienstverlening	41
3.9.	In dialoog gaan vergt duidelijke communicatie.....	42
4.	Strategisch doel 4: Werk maken van een Masterplan Scholenbouw	44
4.1.	Masterplan scholenbouw uitwerken.....	44
4.2.	ICT-infrastructuur vernieuwen	47
5.	Strategisch doel 5: Topkwaliteit realiseren	48
5.1.	Instellingen verantwoordelijkheid geven voor kwaliteitszorg	48
5.2.	De kwaliteit versterken door informatierijke omgevingen te creëren	49
6.	Aandacht voor transversaal beleid	52
6.1.	Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers	52
6.2.	Horizontale beleidsplannen	53
V.	<i>Bijlagen</i>	
	Bijlage 1 Uittreksel uit de regelgevingsagenda.....	55
	Bijlage 2: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur	63
	Bijlage 3 Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof	68
	Bijlage 4: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU- recht werden bevonden.....	101
	Bijlage 5: Koppeling tussen begroting en beleidsbrief.....	103

II. LIJST MET AFKORTINGEN

AGION: agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
ASEM: Asia-Europe meeting
ASR: aangifte van de sociale zekerheidsrisico's
ASS: autisme spectrum stoornis
AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming
BSO: beroepssecundair onderwijs
BISA: Brussels instituut voor statistiek en analyse
BKOT: beroepskwalificerende opleidingstrajecten
BTW: belasting over de toegevoegde waarde
BUSO: buitengewoon secundair onderwijs
BVH: bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne
CLB: centrum voor leerlingenbegeleiding
CLIL: content and language integrated learning
COFEP: Centrale voor OefenFirma's
CVO: centrum voor volwassenenonderwijs
DAC: derde arbeidscircuit
DBFM: design, build, finance and maintain
DHO: databank hoger onderwijs
DKO: deeltijds kunstonderwijs
DWH: datawarehouse
EHBO: eerste hulp bij ongevallen
EMB: Executief van de Moslims van België
EPD: elektronisch personeelsdossier
ERK: Gemeenschappelijk Europees referentiekader voor talen
EVC: erkenning van competenties
FOD WASO: federale overheidsdienst werkgelegenheid, arbeid en sociaal overleg
GACB: Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel
GECO: gesubsidieerde contractueel
GON: geïntegreerd onderwijs
GOAL: guidance and orientation of adult learners
HBO5: hoger beroepsonderwijs
HIBP: Horizontaal Integratiebeleidsplan
HIVO: hoger instituut voor opvoedkunde
ICCS: international civic and citizenship education study
IDP: interdiocesane proeven
ILO: instaptoets lerarenopleiding
IPO: internaten met permanente openstelling
ION: inclusief onderwijs
JKP: Vlaamse Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan
KBS: Koning Boudewijnstichting
LED: leer- en ervaringsbewijzen databank
LLB: leerlingenbegeleiding
LOP: lokaal overlegplatform
MARS: meertaligheid als realiteit op school
MOOC: Massive Open Online Course
MPIGO: Medisch Pedagogisch Instituut van het Gemeenschapsonderwijs
NAFT: Naadloos Flexibele Trajecten
NEET: Not in Employment, Education or Training
NRO: Nationaal Regieorgaan voor Onderwijsonderzoek
NT2: Nederlands tweede taal
NVAO: Nederlands-Vlaamse accreditatie organisatie
OBPWO: onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek
OESO: organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling
OKAN: onthaalklassen anderstalige nieuwkomers
OKOT: onderwijskwalificerende opleidingstrajecten

OV: opleidingsvorm
OVSG: Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten
PAV: project algemene vakken
PIRLS: Progress in International Reading Literacy Study
PISA: programme for international student assessment
POC: permanente ondersteuningscel
PVF: persoonsvolgende financiering
ROK: gemeenschappelijk referentiekader voor onderwijskwaliteit
RTC: regionaal technologisch centrum
RVA: rijksdienst voor arbeidsvoorziening
SARC: strategische adviesraad cultuur
SERV: Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SONO: steunpunt onderwijsonderzoek
STEM: Science - Technology – Engineering – Mathematics
SVS: Stichting Vlaamse Schoolsport
TALIS: teaching and learning international survey
TIMSS: trends in international mathematics and science study
TSO: technisch secundair onderwijs
UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UTC: Universitair talentcentrum
VAPA: Vlaamse actieplan armoedebestrijding
VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VGC: Vlaamse Gemeenschapscommissie
VIAA: Vlaams archiveringsinstituut
VISKA: Visible Skills of Adults
VIVO: Vlaams instituut voor vorming en opleiding in de social profit
VKS: Vlaamse kwalificatiestructuur
VLAJO: Vlaamse Jonge Ondernemingen
VLHORA: Vlaamse Hogescholenraad
VLIR: Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLOR: Vlaamse onderwijsraad
VLUHR: Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad
VSK: Vlaams scholierenkoepel
VSV: vroegtijdig schoolverlaten

III. MANAGEMENTSAMENVATTING

Het schooljaar 2017-2018 wordt een belangrijk jaar voor onderwijs, een scharniermoment in deze legislatuur. In het voorbije jaar zijn er verschillende belangrijke voorontwerpen van decreet door de Vlaamse Regering goedgekeurd, zoals de modernisering van het secundair onderwijs, duaal leren, het financieringssysteem van het volwassenenonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, de leerlingenbegeleiding, de lerarenopleiding, de graduaatsopleidingen, inspectie 2.0, Elk van de ontwerpdecreten heeft tot doel om voor het beste onderwijs en de beste begeleiding van elke leerling te zorgen. Het komende jaar volgt uitgebreid overleg met diverse stakeholders zoals de onderwijspartners, de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) om te zorgen voor het noodzakelijke draagvlak en een goede realisatie van deze hervormingen.

Een goede start in het kleuteronderwijs is een belangrijke eerste stap voor een succesvolle schoolloopbaan. Via diverse instrumenten ijver ik voor een versterking van de kleuterparticipatie. Ook maak ik werk van een versterking van ons basisonderwijs met een toekomstgerichte visie op dat basisonderwijs en start ik alvast met een structurele verhoging van de werkingsmiddelen in het kleuteronderwijs.

Het voorbije jaar kwam de modernisering van het secundair onderwijs in een stroomversnelling via een nieuw decretaal kader met maatregelen en vernieuwd studieaanbod voor het secundair onderwijs. Het gemoderniseerde secundair onderwijs wordt vanaf september 2018 gefaseerd (jaar per jaar) ingevoerd. Tegelijk werkte ik samen met mijn collega bevoegd voor Werk aan het duaal leren dat vanaf volgend schooljaar gefaseerd van start gaat en stelselmatig uitgebreid wordt.

De hervorming van het volwassenenonderwijs krijgt vorm via het nieuwe financieringssysteem voor de centra voor volwassenenonderwijs (cvo) en centra voor basiseducatie (cbe). Door te voorzien in een open end-financiering voor de cbe en het aanbod Nederlands tweede taal (NT2), geef ik meer mogelijkheden om een opleidingsaanbod uit te bouwen dat zich richt op de maatschappelijk meest kwetsbare doelgroepen en bouw ik zo mee aan een sterk armoede-, gelijke kansen- en integratiebeleid.

Met het voorontwerp van niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs wil ik komen tot een hedendaags aanbod van het deeltijds kunstonderwijs waarbij er meer samenwerking met de andere onderwijsniveaus is. Ook werk ik aan een vernieuwde samenwerking tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Cultuur.

Het is belangrijk dat jongeren een weloverwogen studiekeuze maken. Daarom werd het exploratie-instrument Columbus een tweede keer afgenomen en werkt men aan de verfijning en validering ervan. Alle jongeren die zich wensten in te schrijven voor de lerarenopleiding namen deel aan een niet-bindende toelatingsproef zodat ze een beter zicht hebben op hun startcompetenties.

In het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding plaats ik de leerling centraal, verduidelijk ik de rol- en taakverdeling tussen de verschillende actoren en versterk ik de werking van de leerlingenbegeleiding.

Bij het implementeren van het M-decreet werkte ik een waarborgregeling voor het basis- en secundair onderwijs uit en voegde de middelen van het geïntegreerd onderwijs (gon), inclusief onderwijs (ion) en de afwijkingsuren gon autisme spectrum stoornis (ASS) samen. Het nieuwe ondersteuningsmodel voor het gewoon onderwijs en het hoger onderwijs is op 1 september 2017 van start gegaan.

Het nieuw concept leerlingenvervoer, waarbij het recht op leerlingenvervoer lokaal wordt bepaald, werd in twee proefregio's voorbereid en uitgerold.

In opvolging van de beleidsevaluatie van het strategisch plan 'Geletterdheid Verhogen' werkte ik samen met verschillende partners een nieuw strategisch plan uit dat naast een gemeenschappelijke engagementsverklaring ook een meer gerichte aanpak op specifieke doelgroepen vooropstelt.

Een aangepaste procedure voor de macrodoelmatigheid bij aanvragen tot nieuwe opleidingen in het hoger onderwijs is een belangrijk stap in de rationalisatie van het aanbod. De meeste hoger onderwijsinstellingen hebben hun studievoortgangsbeleid aangescherpt. Ik volg dit op en bepaal op basis van het VLOR-advies wat er nog moet gebeuren om de studievoortgangsbewaking in het hoger onderwijs performanter te maken.

In uitvoering van de conceptnota over de uitbouw van het hoger beroepsonderwijs (HBO5), legde ik een voorontwerp van decreet voor aan de Vlaamse Regering op basis waarvan de graduaatsopleidingen vanaf het academiejaar 2019-2020 een volwaardige plaats binnen het hoger onderwijs krijgen. Om dit op een vlotte manier te laten gebeuren, heb ik een aantal overgangsmaatregelen getroffen. Op basis van de adviezen van de werkgroepen die de conceptnota lerarenopleiding concretiseerden, omvat datzelfde voorontwerp van decreet ook de nodige bepalingen om de lerarenopleidingen inhoudelijk te versterken. Ik zal een beheersovereenkomst met de VLIR en VLHORA uitwerken in het kader van de versterking van de lerarenopleidingen.

Na overleg met de sociale partners werd een wetenschappelijk onderzoek naar de tijdsbesteding van de leraar opgestart. Aan de hand hiervan krijgen we een geactualiseerd beeld van de tijd die een leraar aan verschillende taken besteedt. Ondertussen bespreek ik met de sociale partners de werkzekerheid van startende leraren, de eindeloopbaan, professionalisering, de impact van digitalisering op de werkdruk en schoolleiderschap.

Het voorbije werkjaar heb ik het actieplan 'Tarra' afgerond met een engagement van alle partners om systematisch de 'Tarra-toets' te hanteren bij het uitvoeren van hun kerntaken. Ikzelf pas de Tarra-toets toe op alle nieuwe regelgeving. Van alle onderwijspartners verwacht ik dat ook zij steeds de 'tarra-toets' hanteren om zo ten aanzien van de onderwijsinstellingen en -personeel de administratieve lasten te beperken. Mijn administratie realiseerde ook een daling van de planlast door de uitbouw van elektronische gegevensuitwisseling en Discimus, DHO 2.0 en de uitbreiding van Mijn Onderwijs naar het onderwijspersoneel. Daarnaast zal het automatisch opstarten van aanvraagdossiers voor een school- of studietoelage voor ouders worden vereenvoudigd.

Er werd 150 miljoen euro aan capaciteitsmiddelen toegekend voor de periode 2016-2018. De middelen werden verdeeld over die projecten die vanuit de lokale taskforces als prioritair naar voor werden geschoven. Hiermee worden 11.213 extra plaatsen gecreëerd in het basisonderwijs en 1.933 extra plaatsen in het secundair onderwijs. Ik blijf de uitvoering van de al vroeger toegekende capaciteitsmiddelen en goedgekeurde capaciteitsprojecten van nabij opvolgen. Ook na 2018 zet ik de inspanningen verder om voldoende capaciteit in ons onderwijs te garanderen. Zo wordt de capaciteitsmonitor in het leerplichtonderwijs opnieuw afgenomen met hierbij specifieke aandacht voor capaciteitsgevoelige gebieden zoals Brussel en de Vlaamse Rand en voor het secundair onderwijs.

De procedure om infrastructuursubsidies aan te vragen werd structureel hervormd waarbij meer ingezet wordt op de standaarddossiers. Naast het grote DBFM-project 'Scholen voor morgen' is ook het kader gecreëerd voor kleinere DBFM-projecten,

waarmee we de wachtlijst voor subsidies voor scholenbouw verder kunnen terugdringen. Op mijn voorstel heeft de Vlaamse Regering 41 scholen geselecteerd die via het projectspecifieke DBFM-programma kunnen gebouwd worden. Hierdoor wordt de oorspronkelijke investeringswaarde opgetrokken van 300 miljoen euro naar 550 miljoen euro.

De opvolgingsevaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen wordt dit najaar opgestart. In het kader van inspectie 2.0 organiseerde de onderwijsinspectie try-outs in scholen en ontwikkelde ze een nieuw doorlichtingsconcept met bijhorende methodieken en instrumenten.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voerde instellingsreviews uit en beoordeelde daarnaast de wijze waarop instellingen hoger onderwijs de kwaliteit van hun opleidingen borgen. Een bevraging over de ervaringen met de instellingsreviews dient als input voor de decretale evaluatie van het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie. Uit de evaluatie moet blijken op welke manier het stelsel van de instellingsreview decretaal verankerd kan worden en hoe de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen in de instellingsreview geïntegreerd kan worden.

Onze scholen hebben deelgenomen aan verschillende internationale onderzoeken (bv PISA, TIMSS, ICCS, PIRLS, ...) en peilingsonderzoeken (bv Frans basisonderwijs en techniek 1ste graad A-stroom). De resultaten hiervan zijn steeds mee richtinggevend in mijn beleidswerk. Via dataloop zet ik in op het creëren van informatierijke omgevingen voor scholen.

De vele geplande hervormingen gaan gepaard met een belangrijke groei van het onderwijsbudget. De onderwijsbegroting 2018 bedraagt nu ruim 11,6 miljard euro. De historische reeks van de onderwijsbegroting leert dat in de periode 2014–2018 er 740 miljoen euro supplementaire middelen ter beschikking zijn gesteld van de onderwijsbegroting. Voor 2018 werd bovendien een extra ruimte van 250 miljoen euro gecreëerd. 100 miljoen euro is voorzien voor het op jaarbasis brengen van de overschrijding van de spilindex van mei 2017. 86,6 miljoen euro wordt toegekend op basis van kostendrijvers in bestaande decreten, zoals stijgingen op het vlak van lonen, werkingsmiddelen en studietoelagen. 64,6 miljoen euro is extra ruimte die wordt besteed aan investeringskredieten, middelen voor de implementatie van nieuwe decreten, bijkomende maar recurrente werkingsmiddelen voor kleuters, middelen voor de voorbereiding van het sociaal akkoord, werkingsmiddelen voor het ondersteuningsmodel en middelen voor allerlei beleidsinitiatieven.

Tot slot is er nog 18,6 miljoen extra krediet in de begroting 2017 voor extra werkingsmiddelen voor kleuters (inclusief OKAN), extra werkingsmiddelen voor de investering in didactische uitrustingsgoederen in technische en beroepsscholen en extra middelen voor pilootprojecten duaal leren.

IV. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Strategisch doel 1: Talenten van elke lerende ten volle ontwikkelen

1.1. Alle kinderen stevige fundamenteën geven door een sterk basisonderwijs

1.1.1. Inzetten op een maximale participatie aan kleuteronderwijs vanaf drie jaar

Realisaties 2016-2017

Voortbouwend op het eindrapport stelde ik het actieplan kleuterparticipatie voor met daarin aandacht voor inschrijvingen, aanwezigheid en transitie.

Op 1 januari 2017 ging de kleutercoördinator aan de slag. De kleutercoördinator organiseert overleg met Kind en Gezin en focust hierbij op het optimaliseren van acties met betrekking tot de niet-ingeschreven kleuters en het inspireren en stimuleren van de Huizen van het Kind en de lokale onderwijsactoren om hun krachten te bundelen inzake kleuterparticipatie.

Ook Klasse had dit jaar veel aandacht voor het thema kleuterparticipatie (zie OD 3.9).

Plannen 2017-2018

De allerjongsten gericht toeleiden én maximaal aanwezig laten zijn in het kleuteronderwijs blijven voor mij belangrijke doelen. Uit onderzoek blijkt immers dat vooral sociaal achtergestelde kinderen de grootste positieve effecten van kleuteronderwijs ervaren, maar ook dat bepaalde bekommernissen ouders ervan weerhouden om hun kinderen aan het kleuteronderwijs te laten participeren. Daarom zet ik via het actieplan kleuterparticipatie volop in op gelijke kansen voor de allerjongsten. Hiervoor werkt het onderwijsveld nauw samen met talrijke partners (Huizen van het Kind, steden, agentschap integratie en inburgering,...). Ook via Klasse en de website onderwijs.vlaanderen.be zet ik in op de sensibilisering van ouders om de participatie van kleuters te verhogen.

Scholen ontvangen via Mijn Onderwijs twee keer per jaar een kleuterparticipatierapport met daarin informatie over het aantal halve dagen dat hun kleuters aanwezig zijn. Ook tijdens de opleidingen voor schoolsecretariaten is hiervoor aandacht. Zo kunnen scholen meer gericht actie ondernemen naar die kleuters die onvoldoende aanwezig zijn.

De kleutercoördinator werkt aan een ondersteuningsaanbod op maat. Hierbij stelt men instrumenten ter beschikking aan de lokale partners om een netwerk uit te bouwen en deelt men inspirerende voorbeelden om kleuterparticipatie te bevorderen.

Binnen de projecten differentiatie gaan we na of specialisatie van onderwijzers als leergebiedexperts/bijzondere leermeesters (techniek en wetenschappen, Frans en muzische vorming) bijdraagt tot een beter bereiken van de eindtermen door leerlingen.

Ik lanceer een website over kleuterparticipatie waarin schoolbesturen, lokale besturen en partnerorganisaties alle informatie vinden om een gedragen en succesvol kleuterparticipatiebeleid uit te werken. In het actieplan transitie worden alle acties gebundeld die de beleidsdomeinen Onderwijs, Welzijn, Kanselarij en Bestuurszaken samen met het werkveld ondernemen om de overgang van kinderopvang of thuis naar het onderwijs voor de allerjongsten vlotter te laten verlopen.

Omdat kwaliteitsvol kleuteronderwijs bijzonder belangrijk is in functie van een verdere succesvolle loopbaan, verhoog ik vanaf het schooljaar 2017-2018 de werkingsmiddelen met 10 miljoen euro.

Ook behoud ik in het schooljaar 2017-2018 de middelen voor de extra taalondersteuning voor de scholen met anderstalige kleuters.

1.1.2. Het lager onderwijs naar waarde schatten

Realisaties 2016-2017

Een aantal maatregelen om het basisonderwijs te versterken gingen op 1 september 2017 van start. Zo krijgen basisscholen meer mogelijkheden om taallessen Frans, Engels en Duits in te richten (zie OD 1.7).

Om de interne kwaliteitszorg van scholen te ondersteunen, stelde ik in het voorjaar een toolkit van inhoudsvalide toetsen ter beschikking aan alle scholen. Op het eind van het schooljaar 2017-2018 nemen de scholen voor het eerst verplicht bij al hun leerlingen op het einde van het lager onderwijs zo'n toets af in twee leergebieden.

Samen met de pedagogische begeleidingsdiensten gaf ik vorm aan de projecten rond differentiatie, zodat deze vanaf het huidige schooljaar opgestart kunnen worden. De wetenschappelijke onderzoeken rond flexibele trajecten en de inzet en ontwikkeling van competenties van personeel in de laatste jaren lager onderwijs waren daarbij belangrijke inspiratiebronnen (zie ook OD 2.3).

Basisscholen krijgen via Mijn Onderwijs relevante informatie teruggekoppeld over de resultaten van hun vroegere leerlingen in het secundair onderwijs (zie OD 5.2).

De Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) bracht op mijn vraag een advies uit over de toekomst van het basisonderwijs.

Plannen 2017-2018

Ik finaliseer het toekomstplan voor het basisonderwijs. Dit plan gaat uit van de kind nabij basisschool die verankerd is in de buurt. De acties grijpen in op alle aspecten van het basisonderwijs. Zo wil ik op termijn de werkingsmiddelen van de kleuters gelijktrekken met de leerlingen van het lager onderwijs (zie OD 1.1.1). Het educatief partnerschap tussen de school, de ouders en de leerlingen moeten we versterken. Een solide inhoudelijke basisvorming, met voldoende aandacht voor taal, muzische vorming en wetenschappen en techniek, is voor elke leerling de beste garantie voor een goede toekomst.

Ik wil dat de schoolleiders in het basisonderwijs beter ondersteund worden. Daarnaast is de VLOR gevraagd om advies uit te brengen over de inzetbaarheid, de doelstellingen en de organisatorische aspecten van de master basisonderwijs.

Alle leerlingen krijgen vanaf het huidige schooljaar een getuigschrift basisonderwijs of een getuigschrift dat aangeeft welke doelen de leerling bereikt heeft. Ik leg de nieuwe modellen voor deze getuigschriften tegen eind 2017 vast.

Het gebruik van de gevalideerde toetsen versterkt de interne kwaliteitszorg van de scholen en is gericht op het verkrijgen van informatie op schoolniveau over de mate waarin hun leerlingengroepen de eindtermen behalen. Bij de doorlichting van de scholen komt de manier waarop scholen hiermee hun beleid monitoren aan bod.

Uit informatie van de onderwijsverstrekkers, lop-deskundigen, de onderwijsinspectie en het transbaso-onderzoek blijkt dat het bezorgen van relevante leerlingengegevens

tussen basis- en secundair onderwijs nog te vaak door de ouders gebeurt. Ik zet dan ook in op de correcte toepassing van de huidige bepaling in het decreet basisonderwijs die stelt dat de relevante informatie over leerlingen van school tot school overgedragen wordt. Daarnaast sensibiliseer ik de scholen om met deze informatie effectief aan de slag te gaan.

- 1.2. De lat hoog leggen voor alle leerlingen door het secundair onderwijs te moderniseren

Realisaties 2016-2017

Op mijn initiatief keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet van de modernisering van secundair onderwijs een eerste keer principieel goed. De gemaakte beleidskeuzes op het vlak van de structuur en organisatie van een gemoderniseerd secundair onderwijs worden zo in regelgeving omgezet. Hiermee kan een leerling op basis van zijn interesses en capaciteiten een meer gemotiveerde studiekeuze maken. De actualisatie, rationalisatie en de nieuwe indeling van het studietoeraanbod in de tweede en derde graad zorgen voor een transparanter studietoeraanbod dat helpt om makkelijker de juiste keuzes te maken. Ook komt er een betere aansluiting met het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt. Dit moet toelaten dat meer jongeren dan vandaag met succes en zonder studievertraging het secundair onderwijs kunnen verlaten. Het draagt op die manier bij tot het realiseren van meer gelijke kansen in ons onderwijs.

Na overleg met vele stakeholders over de nieuwe indeling van het studietoeraanbod van de tweede en derde graad van het secundair onderwijs (= de matrix) bundelde ik dit aanbod in één schema met drie dimensies: studiedomeinen, finaliteiten en onderwijsvormen. Een studiedomein is een inhoudelijk samenhangend thematisch geheel dat van abstract tot praktisch geordende studierichtingen bevat. Een finaliteit geeft aan waartoe de studierichtingen prioritair voorbereiden. De drie finaliteiten zijn doorstroom naar het hoger onderwijs, zowel doorstroom naar hoger onderwijs als naar de arbeidsmarkt en doorstroom naar de arbeidsmarkt. De onderwijsvormen zijn het ASO, TSO, KSO en BSO. Het aanbod aan studierichtingen heb ik, rekening houdend met de reacties uit de consultaties, waar nodig gereduceerd, ont dubbeld, samengevoegd, herpositioneerd of geplaatst in meerdere studiedomeinen. De basisopties en indien van toepassing de onderliggende pakketten voor het tweede leerjaar van de eerste graad,, werden vastgelegd.

De mededeling aan de Vlaamse Regering 'Basisopties en pakketten in de 1ste graad, ordening Se-n-Se, detaillering studierichtingen arbeidsmarktgerichte finaliteit, actualisering van het studietoeraanbod 2de en 3de graad so' biedt via de matrix een volledig overzicht van het studietoeraanbod secundair onderwijs. Daarom voegde ik twee bijlagen toe bij de matrix. Eén bijlage omvat het aanbod van potentiële Se-N-Se-opleidingen. Een tweede bijlage detailleert het studietoeraanbod met arbeidsmarktgerichte finaliteit in het gewoon secundair onderwijs. Naast BuSO opleidingsvorm 3 (OV3), krijgen ook BuSO OV1, OV2 en OV4 een plaats in de matrix.

De actualisering van de eindtermen van het secundair onderwijs, de introductie van het concept basisgeletterdheid en de plaats en het statuut van curriculumdossiers en leerplannen in het secundair onderwijs maken deel uit van de werkzaamheden van het Vlaamse Parlement (zie OD 1.6.).

Jongeren voor wie het behalen van een diploma op school geen evidentie is, hebben onder meer via de examencommissie secundair onderwijs een vangnet. De allereerste doorlichting door de onderwijsinspectie schetst een positief beeld van de examencommissie. De inspectie bevestigde dat de getuigschriften en diploma's gelijkwaardig zijn aan studiebewijzen uit het regulier secundair onderwijs.

Plannen 2017-2018

Ik vraag aan de VLOR, SERV en Syntra-Vlaanderen advies over het voorontwerp van decreet over de modernisering van de structuur en organisatie van het secundair onderwijs. Op basis van hun adviezen finaliseer ik het regelgevend kader met het oog op een implementatie van de modernisering in het eerste leerjaar van de eerste graad in september 2018.

Het financieringsmechanisme voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs actualiseer ik rekening houdend met de nieuwe indeling van het studieaanbod. Tijdens het schooljaar 2017-2018 ken ik aan scholen voor voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs met bepaalde technische en beroepsopleidingen (STEM en voeding) eenmalig een extra werkingsbudget van 5 miljoen euro toe. Deze extra middelen zijn een inhaaloperatie en bestemd voor aankoop van didactische uitrusting of de beveiliging van reeds aanwezige didactische uitrusting.

De examencommissie secundair onderwijs bouwt de monitoring en systematische kwaliteitsborging verder uit. Ook implementeert ze haar nieuwe aanpak in het bso met bewijzen van werkervaring in een arbeidsmarktgerichte studierichting, competentiegericht evaluatie met portfolio, interview en assessments en actualisering van het aanbod.

1.3. Studenten in het hoger onderwijs maximale kansen op slagen en internationale ervaring geven

Realisaties 2016-2017

Uit overleg met de hoger onderwijsinstellingen blijkt dat de meeste instellingen hun studievoortgangsbeleid hebben aangescherpt. Ik vroeg aan de VLOR advies over mogelijke alternatieven voor het leerkrediet als instrument voor studievoortgangsbewaking, maar ook als onderdeel van het huidige financieringsmechanisme.

Met betrekking tot de internationalisering van het hoger onderwijs gaf ik uitvoering aan het actieplan mobiliteit 'Brains on the Move'. Sinds het voorjaar zijn voor het eerst gevalideerde data te beschikking over uitgaande mobiliteit van Vlaamse studenten. De nieuwe module voor de registratie van mobiliteit in de Databank Hoger Onderwijs 2.0 (DHO 2.0) is in werking getreden. In deze nieuwe module kunnen de hoger onderwijsinstellingen alle vormen van mobiliteit veel accurater registreren.

Plannen 2017-2018

Ik volg de studievoortgang van studenten in het hoger onderwijs van nabij op en monitor de effecten op de studieduur en het studierendement. Op basis van het advies van de Vlor over leerkrediet neem ik, indien nodig, een decretaal initiatief om de studievoortgangsbewaking in het hoger onderwijs nog performanter te maken.

Ik zet het overleg met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), de Vlaamse Hogescholen Raad (VLHORA) en de VLOR over de registratie van kansengroepen in het hoger onderwijs verder.

Ik start op basis van het VLOR-advies over internationalisering van het hoger onderwijs met het uitwerken van een internationaliseringsstrategie voor Vlaanderen. Ik vraag

hierover ook advies aan de SERV. De strategie inzake internationalisering moet ruimer gaan dan enkel studentenmobiliteit.

1.4. Volwassenenonderwijs als partner in levenslang leren

Realisaties 2016-2017

Voor cvo werd een nieuwe programmatieregelgeving ingevoerd. Ook de nieuwe rationalisatienormen voor de cvo die vanaf 1 september 2019 in werking zullen treden werden bepaald. Deze wijzigingen stimuleren de beoogde schaalvergroting in het volwassenenonderwijs en zullen leiden tot meer slagkracht en autonomie voor de sector en een versterking van de kwaliteit.

De Vlaamse Regering keurde op mijn initiatief een ontwerpdecreet goed dat het financieringssysteem voor de cvo en cbe en bepaalde elementen van de rechtspositie van het personeel van de cvo wijzigt.

De beleidsexperimenten in het kader van het Erasmus+ Kern Actie 3-project Guidance and Orientation of Adult Learners (GOAL) werden in het voorjaar afgerond en de eindevaluatie werd uitgevoerd.

De beleidsevaluatie van het opleidingsprofiel aanvullende algemene vorming werd opgeleverd.

Plannen 2017-2018

Ik maak werk van de uitvoering van het decreet dat het financieringssysteem van de cvo en de cbe en het personeelsstatuut van de cvo wijzigt.

Daarmee zet ik in op een volwassenenonderwijs dat met meer beleidsvoerend vermogen een gericht kansen- en doelgroepenbeleid kan voeren, dat zich profileert rond kwalificatiegericht tweedekansonderwijs en geletterdheid met prioritaire aandacht voor duurzame kwalificaties en de meest kwetsbare doelgroepen.

Belangrijk daarin is de open end-financiering voor het aanbod van de cbe en het NT2-aanbod in het ganse volwassenenonderwijs. Zo maak ik het mogelijk dat de cbe versterkt kunnen inzetten op het organiseren van geletterdheidsopleidingen, waardoor er meer opleidingskansen komen voor de meest kwetsbare groepen in onze samenleving. Dankzij de open end-financiering voor het NT2-aanbod kunnen de centra meer dan vroeger voorzien in voldoende capaciteit zodat elke nieuwkomer in onze samenleving de kans krijgt om Nederlands te leren en zich makkelijker te integreren in onze samenleving. Op deze manier draagt het onderwijs bij aan de strijd tegen armoede, ongelijkheid en laaggeletterdheid in de samenleving.

Daarnaast weegt het nieuwe financieringssysteem op bepaalde cursistenkenmerken en maatschappelijk prioritaire opleidingen. Centra kunnen zo meer ondersteuning bieden zodat ook kwetsbare cursisten hun opleidingstraject succesvol kunnen afronden. Met de kwalificatiebonus stimuleer ik de centra om cursisten gedurende volledige opleidingstrajecten te begeleiden en honoreer ik de inspanningen van de centra om vrijstellingen toe te kennen op basis van eerder verworven competenties van de cursisten. Op die manier kunnen cursisten in het volwassenenonderwijs nog meer opleidingstrajecten op maat volgen.

Ik rond de internationale evaluatie van het GOAL-project af op basis van 6 landenevaluaties. In het voorjaar worden de Vlaamse en internationale resultaten

voorgesteld op een internationale conferentie. In opvolging hiervan werk ik een visie uit over de toekomstige leerwinkel in Vlaanderen.

1.5. Samenwerking tussen het kunstonderwijs en de cultuuractoren

Realisaties 2016-2017

Op mijn initiatief keurde de Vlaamse Regering een voorontwerp van niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs (dko) goed. Dit actualiseert het dko zodat academies beter op de leervragen van de leerlingen van vandaag kunnen inspelen. Nieuwe einddoelen en een geactualiseerde opleidingsstructuur behouden wat goed is, maar zorgen tegelijk voor vernieuwing.

Voor 6- en 7-jarigen kunnen academies muziekinitiatie, woordkunst-drama of een domeinoverschrijdende initiatieopleiding organiseren. Leerlingen maken er kennis met diverse artistieke domeinen en ontdekken spelenderwijs welke expressievorm het best aansluit bij hun aanleg en persoonlijkheid.

Ook organisatorisch komt er met de mogelijkheid tot studiespreiding een versoepeling. De programmatiestop verdwijnt waardoor schoolbesturen nieuwe vestigingsplaatsen kunnen oprichten. Hiermee bevorder ik de participatiekansen van leerlingen, en versterk ik de gelijke kansen. De rationalisatie- en afstandsnormen zorgen er dan weer voor dat het aanbod voldoende rationeel en gespreid blijft.

Het voorontwerp van decreet zet eveneens in op een betere samenwerking tussen het dko, het kleuteronderwijs, het leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs. De lokale samenwerkingsinitiatieven versterken het cultureel bewustzijn en de culturele expressie van jongeren die tot nu toe niet aan het dko deelnamen.

In nauwe samenwerking met het departement Cultuur en de sector van de amateurkunsten werden er beroepskwalificatiedossiers ontwikkeld die aansluiten bij de evoluties in deze sector. Aan het behalen van een diploma binnen het deeltijds kunstonderwijs wordt hierdoor een civiel effect gekoppeld.

De actienota 'Samen voor meer en beter' werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ik werkte samen mijn collega bevoegd voor Cultuur aan de verdere uitrol van het kader 'Cultuur in de Spiegel' en van het platform cultuurkuur.be.

Plannen 2017-2018

Ik werk op basis van de adviezen van de VLOR, de Strategische Adviesraad Cultuur (SARC) en de onderwijspartners het niveaudecreet dko af. Ik werk overgangsmaatregelen uit zodat de implementatie van de nieuwe regelgeving zo vlot mogelijk verloopt. Dit gebeurt steeds in nauw overleg met de sector.

Heel wat aspecten van de nieuwe regelgeving voor het dko zoals de einddoelen, de organisatie van het schooljaar, de programmatieprocedure, de inning van het inschrijvingsgeld, de indeling van het opleidingsaanbod in opties, vakken en muziekinstrumenten en de personeelsaspecten worden in uitvoeringsbesluiten geregeld. Samen met deskundigen uit de sector bepaal ik hoe we het diverse aanbod van vandaag kunnen behouden en waar nodig actualiseren.

De onderwijsverstrekkers werken in ontwikkelcommissies mee aan de ontwikkeling van nieuwe basiscompetenties voor het dko. Deze leiden toe naar een beroepskwalificatie. De basiscompetenties moeten richtinggevend zijn voor de onderwijskwaliteit alsook

voldoende ruimte laten voor een eigen artistiek-pedagogische invulling door de leerkrachten. Het is mijn ambitie dat de academies vanaf 1 september 2018 met de nieuwe basiscompetenties aan de slag kunnen.

Het ontwerp van decreet voorziet een decretale grond voor het ontwikkelen van specifieke eindtermen voor het dko. Wanneer de uitkomsten van het eindtermendebat in het leerplichtonderwijs duidelijk zijn, zullen deze ontwikkeld worden.

Voortbouwend op de huidige actienota 'Samen voor meer en beter' werk ik samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur aan een nieuwe nota met als doel om het cultuuronderwijs en de cultuureducatie en –participatie te versterken. Daarbij hanteer ik het kader van 'Cultuur in de Spiegel' en verbind ik de verschillende belanghebbenden via 'cultuurkuur.be'. Daarnaast is er de opstart van de samenwerking tussen het leerplichtonderwijs, het dko en cultuurorganisaties door de opstart van Kunstkuur. Ik bouw de nieuwe applicatie 'kunstkuur' binnen de omgeving 'cultuurkuur.be' uit om de samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter- en leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs vorm te geven.

1.6. Leerdoelen scherpstellen om sterke persoonlijkheden te vormen

Realisaties 2016-2017

Het publieke debat over de eindtermen mondde uit in de rapporten 'Van Lerensbelang. Participatief publiek debat over de eindtermen' en 'Wat 17.000 leerlingen in de eindtermen willen', gecoördineerd door VSK. Verschillende organisaties en adviesraden brachten op vraag van het Vlaams Parlement hun advies uit op deze rapporten.

Op basis van de verzamelde input, zowel in Vlaanderen als internationaal, werkte het Vlaams Parlement aan een voorstel van decreet over de eindtermen van het basis- en secundair onderwijs. Dit voorstel zet de lijnen uit voor de herziening van de eindtermen, zowel inhoudelijk als op procedureel vlak.

In het voorjaar werkte mijn administratie, in samenwerking met academische experts, wetenschappelijke referentiekaders uit voor de ontwikkeling van einddoelen. Deze referentiekaders zijn gebaseerd op de huidige Europese sleutelcompetenties en anticiperen op de geplande wijzigingen hierin. Mijn administratie werkte in functie van de ontwikkeling van nieuwe eindtermen ook voorstellen uit voor een methodologische en procedurele aanpak. Het concept basisgeletterdheid werd geconcretiseerd.

Het door de Raad van Europa ontwikkelde referentiekader van descriptoren voor competenties voor een democratische cultuur werd getest door een dertigtal Vlaamse leerkrachten en lerarenopleiders. Ik stelde, samen met het Bijzonder Comité Herinneringseducatie, het boek 'Vroeger gaat niet over. Herinneringseducatie als pedagogische praktijk' voor in het Vlaams Parlement. Met het oog op een zo ruim mogelijke verspreiding en gebruik, werd het boek bezorgd aan de secundaire scholen, lerarenopleidingen en pedagogische begeleidingsdiensten.

Ik ging samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn en met verschillende partners uit de voedingsindustrie, cateraars, onderwijspartners en ouderverenigingen het engagement aan om tot een evenwichtiger en gezonder dranken- en tussendoortjesbeleid te komen in de scholen. Deze actie maakt deel uit van het ruimere actieplan 'Hoog tijd voor GeZONTijd' dat ik samen met mijn collega's bevoegd voor Welzijn en Sport aan de Vlaamse Regering voorlegde. Begin oktober maakte ik nieuwe richtlijnen voor evenwichtige schoolmaaltijden bekend, in combinatie met tips over voedselveiligheid en duurzaamheid.

In het verlengde van het overleg in de taskforce 'EHBO' zorgde ik voor een aantal applicaties die scholen kunnen ondersteunen in het werken aan EHBO en reanimatie.

Plannen 2017-2018

Wat eindtermen en leerplannen betreft, streef ik soberheid na. Ik wil op basis van het nieuwe kader voor de eindtermen dat men in het Vlaams Parlement uitwerkt komen tot een geactualiseerde én beperkte set van duidelijk geformuleerde eindtermen, specifieke eindtermen, uitbreidingsdoelen en naar de toekomst toe ook eindtermen op het niveau basisgeletterdheid). Hierbij moet maximaal rekening gehouden worden met wat uit het maatschappelijke debat over de eindtermen is gekomen en wat (internationale) onderzoeken uitwijzen. Een stevige kennisbasis blijft fundamenteel, alsook voldoende aandacht voor de samenhang tussen inhouden van de huidige leergebieden en vakken, over de graden en onderwijsniveaus heen. Een versobering van de eindtermen zal voor lerarenteams meer ruimte creëren aan om eigen accenten te leggen. Van de onderwijsverstrekkers verwacht ik dat ook zij dezelfde soberheid in hun leerplannen nastreven, dit met het oog op minder planlast voor de leraren.

Eind oktober stelt de Raad van Europa het definitieve referentiekader van descriptorren voor competenties voor een democratische cultuur voor. Het descriptorrenkader zal dienst doen als ondersteunend materiaal voor de leerkrachten en lerarenopleiders met het oog op de ontwikkeling van eindtermen rond burgerschap. Dit referentiekader is voor de ontwikkelcommissie een interessant hulpmiddel voor de ontwikkeling van eindtermen burgerschap waar ik dit jaar mee start. Ik start eveneens met de ontwikkeling van nieuwe eindtermen financiële geletterdheid.

In opvolging van de engagementsverklaring voor gezonde dranken en tussendoortjes maak ik in het najaar een stand van zaken op. Er komen nieuwe pakketten waarmee scholen aan de slag kunnen ter ondersteuning van hun beleid rond gezonde dranken en tussendoortjes.

In het secundair onderwijs start een pilootproject waarbij drempels om tot meer beweging te komen worden weggewerkt. Tevens begint het project 'Bewegen naar de ZON' dat tot doel heeft om met alle leerlingen samen op een schooljaar de afstand van de aarde naar de zon af te leggen. Scholen worden aangemoedigd om deel te nemen via onder meer de website 'www.bewegennaardezon.be' van de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS). Ondertussen sluit ik een nieuwe overeenkomst voor de organisatie van schoolsport en de ondersteuning van bewegingsbeleid op school die moet ingaan op 1 januari 2018 voor een periode van vier jaar. Al deze maatregelen worden uitgevoerd in het kader van het actieplan 'Hoog tijd voor GeZONtijd'. Tevens zijn in dit actieplan een aantal maatregelen opgenomen die door mijn collega bevoegd voor Welzijn worden voorzien in het kader van het strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'. Hiermee wordt dan ook Health in all Policies (HIAP), een belangrijk uitgangspunt van dit plan, onderlijnd.

De taskforce 'EHBO' werkt de drempels voor scholen weg om met EHBO en reanimatie aan de slag te gaan. Ook ken ik aan het Rode Kruis een medewerker toe om rond dit thema scholen te ondersteunen.

1.7. Competenties van Nederlands en moderne vreemde talen blijvend verbeteren

Realisaties 2016-2017

Ik organiseerde een studiedag over het onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (OBPWO) 'Meertaligheid als realiteit op school' (MARS) met aandacht voor de uitwisseling van ervaring en expertise over omgaan met meertaligheid op school. Om het talenbeleid wetenschappelijk te onderbouwen voerde het steunpunt 'Onderwijsonderzoek' (SONO) een reviewstudie uit naar effectieve taalstimuleringsmaatregelen, talenbeleidsimplementatie en taalscreening. Ook werd een

tweede Vlaamse studiedag rond 'content and language integrated learning' (CLIL) georganiseerd.

Voor het gewoon basisonderwijs kregen scholen vanaf 1 september 2017 meer mogelijkheden om vreemdetalenonderwijs in te richten. Bij taalinitiatie verviel de prioriteit voor Frans en kunnen scholen nu zelf kiezen met welke vreemde taal (Duits, Engels, Frans) ze starten. Scholen krijgen vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs de mogelijkheid om naast Frans ook Engels of Duits aan te bieden op voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal Nederlands voldoende beheersen. In Brussel blijft Frans mogelijk vanaf het eerste leerjaar gewoon lager onderwijs.

Leesbevordering en boekpromotie zijn belangrijke hefboomen in taalontwikkeling en –verrijking en daarom organiseerde ik de actie voor de prijs voor de beste 'boekenjuf boekenmeester'.

Ik wijzigde de regelgeving met betrekking tot de vereiste kennis van het Nederlands als bestuurstaal aan Vlaamse universiteiten en hogescholen. Het Nederlands blijft de bestuurstaal, maar ik wil tegelijk ook ruimte geven aan het buitenlands personeel om zich op een gedegen wijze voor te bereiden op de taaltest. Het principe dat anderstalig onderwijzend en academisch personeel het Nederlands als bestuurstaal moet beheersen op het niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees referentiekader voor talen (ERK), blijft gehandhaafd. Wel wordt de termijn waarop dat ERK-niveau B2 moet worden aangetoond, verlengd tot uiterlijk 5 jaar na de aanstelling. Dit gaat gepaard met de invoering van een verplicht integratietraject waarbij men binnen de 2 jaar minstens ERK-niveau A2 bereikt.

Plannen 2017-2018

Ik wil de inzichten uit de reviewstudie van SONO over taalstimuleringsmaatregelen (bvb taalbad) , talenbeleidsimplementatie en taalscreening met betrekking tot de onderwijstaal Nederlands, zo ruim mogelijk bekend maken. In overleg met de onderwijsverstrekkers bepaal ik hoe we scholen beter kunnen ondersteunen om deze inzichten te vertalen in hun schoolinterne talenbeleid.

Op basis van de rapporten van de onderwijsinspectie over de implementatie van CLIL in het secundair onderwijs en haar verkenning naar CLIL in het basisonderwijs, werk ik de vastgestelde knelpunten weg.

In mijn plan basisonderwijs zal ik ook de nodige aandacht besteden aan taallessen en taalinitiatie zoals overeengekomen in OD27.

In de verplichte niet-bindende toelatingsproef voor de lerarenopleiding (zie OD 1.10) is kennis van het Nederlands één van de testen. In de professionele bacheloropleiding voor het secundair onderwijs neem ik "Nederlands–niet thuistaal" in de lijst van onderwijsvakken op.

Naast het verderzetten van het initiatief 'boekenjuf/meester' verspreid ik in het begin van het schooljaar de grote campagnes en acties rond lezen en leesbevordering naar alle basisscholen.

1.8. Van leren en werken een volwaardig onderwijstraject maken

Realisaties 2016-2017

Afgelopen schooljaar startte het proefproject 'Schoolbank op de werkplek' op voor 6 studierichtingen in 26 scholen en 4 Syntra-centra voor een 130-tal leerlingen. De opvolging gebeurde door een expertenpanel dat de deelnemende scholen bezocht. Ik startte de evaluatie van dit proefproject op en stelde een eerste aanvangsrapport beschikbaar. Een tussentijdse rapport met de bevindingen van het eerste werkjaar wordt de komende maanden vrijgegeven.

Op 1 september 2016 trad het decreet op de overeenkomst alternerende opleiding in werking. Sinds 1 september werden meer dan 10.000 erkenningsaanvragen voor leerondernemingen goedgekeurd door de diverse partnerschappen. Het 'Vlaams Partnerschap Duaal Leren' startte op 26 augustus 2016 en er werden samenwerkingsovereenkomsten ondertekend met 13 sectorale partnerschappen. De implementatie werd nauwgezet gemonitord, waardoor al een aantal technische bijstellingen aan dit decreet doorgevoerd werden. Op 1 september 2017 werd het proefproject 'Schoolbank op de werkplek' uitgebreid met 14 nieuwe studierichtingen en 44 bijkomende scholen en Syntra-lesplaatsen, zodat meer dan 80 scholen deelnemen. Deze tweede fase van het proefproject wordt eveneens geëvalueerd. De standaardtrajecten voor deze studierichtingen zijn met de betrokken partners opgemaakt.

De proefprojecten die op spoor 1, 3 en 4 werden opgestart, liepen ten einde. Ik nam, samen met mijn collega bevoegd voor Werk, de resultaten van deze proefprojecten mee bij de uitwerking van het regelgevend kader voor duaal leren. Het wetenschappelijk onderzoek om uitklaring te krijgen over de definities van 'arbeidsbereidheid' en 'arbeidsrijpheid' werd opgeleverd. Op 15 september 2017 keurde de Vlaamse regering het voorontwerp van decreet duaal leren en de aanloophase goed.

Plannen 2017-2018

Dit schooljaar overleg ik, samen met mijn collega bevoegd voor Werk, met alle betrokken partners over het voorontwerp van decreet duaal leren en de aanloophase en de bijhorende uitvoeringsbesluiten. We nemen samen de nodige initiatieven om duaal leren vanaf 1 september 2018 gefaseerd te implementeren. Met het decreet duaal leren en de aanloophase beogen we een sterke opwaardering van het huidige stelsel voor leren en werken en een uitbreiding van het leren op een werkplek naar de huidige voltijdse studierichtingen, waaronder deze in het tso. Het verwerven van competenties op een werkplek komt in deze opleidingen centraal te staan, zonder afbreuk te doen aan het behalen van een onderwijskwalificatie.

Ik voorzie eveneens in een aanloophase, voorafgaand aan duaal leren, ter versterking van arbeidsgerichte competenties. Voor de uitvoering van het decreet over het duaal leren en de aanloophase trek ik in 2018 813.000 euro extra budget uit.

Samen met het 'Overlegplatform Duaal Leren' wordt ook toegewerkt naar 55 duale opleidingen die op dat moment kunnen ingevoerd worden.

Samen met de minister van Werk en in overleg met het werkveld vorm ik ook de brugprojecten om tot de aanloophase.

Inmiddels bereid ik een decreet voor dat duaal leren in het BuSO mogelijk maakt vanaf schooljaar 2019-2020.

We vragen aan de VLOR en de SERV een advies over de invoering van duaal leren in het Volwassenenonderwijs en het Hoger Onderwijs.

1.9. Een vlotte doorstroom van het onderwijs naar de arbeidsmarkt realiseren

1.9.1. Vlaamse kwalificatiestructuur uitrollen met verkorte procedures

Realisaties 2016-2017

De Vlaamse Regering erkende afgelopen werkjaar 60 nieuwe beroepskwalificaties, waardoor de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS) ondertussen een 300-tal erkende beroepskwalificaties telt.

Er kwam een verkorte procedure voor de actualisering en schrapping van beroepskwalificaties.

Ik startte met de uitwerking van de eerste vier voorstellen van onderwijskwalificaties van niveau 5 volgens de nieuwe procedure.

Plannen 2017-2018

De overige onderwijskwalificaties van niveau 5 worden verder ontwikkeld, zodat de programmatieprocedure tijdig kan opstarten. Dit maakt het mogelijk dat de omgevormde opleidingen van HBO5 op 1 september 2019 van start gaan.

Ik definieer wat een deelkwalificatie is, en ontwikkel de procedure voor het vastleggen van deelkwalificaties.

Ik werk samen met de onderwijsverstrekkers, de VLOR en de SERV een oplossing uit over de plaats en vertaling van beroepskwalificaties in de onderwijskwalificaties.

1.9.2. Een geïntegreerd kwaliteitskader voor beroepsopleidingen invoeren

Realisaties 2016-2017

Ik werkte samen met mijn collega bevoegd voor Werk aan het geïntegreerd kwaliteitskader, te beginnen met het toezicht op de opleidingen duaal leren. De onderwijsinspectie en Syntra Vlaanderen zullen het kwaliteitstoezicht samen organiseren en vorm geven in de schoot van inspectie 2.0 (zie OD 5.1). Er vond in het kader van het geïntegreerd kwaliteitskader een try-out plaats binnen de opleidingen duaal leren die liepen in het kader van 'Schoolbank op de werkplek'.

Plannen 2017-2018

Gelijktijdig met de try-outs voor de uitrol van 'Onderwijsinspectie 2.0' (zie OD 5.1) organiseer ik extra try-outs voor het kwaliteitstoezicht op de opleidingen duaal leren. Op basis van de resultaten bepaal ik of en hoe er een integratie in de doorlichting mogelijk is, alsook welke afstemming gevonden wordt tussen het kwaliteitstoezicht van de school- en werkplekcomponent.

Samen met mijn collega bevoegd voor Werk werk ik het kwaliteitstoezicht op de beroepskwalificerende opleidingstrajecten en de erkenning van competenties (evc), georganiseerd buiten onderwijs uit.

1.9.3. Via betere randvoorwaarden het werkplekleren stimuleren

Realisaties 2016-2017

Via overleg met de verschillende onderwijsverstrekkers, de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO) en de verzekeringssector kwam er meer duidelijkheid over de aansprakelijkheidsbepalingen voor stagebegeleiders. Ik nam deze informatie op in de omzendbrief 'leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds gewoon secundair onderwijs en BuSO OV4' en in de omzendbrief over leerlingenstages, sociaal-maatschappelijke trainingen, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het buitengewoon secundair onderwijs OV 1, 2 en 3.

Samen met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) stimuleerde ik het invoegen van een substantieel aandeel werkplekleren in de onderwijskwalificerende opleidingstrajecten (OKOT) voor de werkzoekenden in het volwassenenonderwijs, onder meer via het oprichten van lerende netwerken.

Plannen 2017-2018

In overleg met de onderwijsverstrekkers geef ik antwoord op de nog openstaande vragen met betrekking tot werkplekleren en verfijn ik de omzendbrief hierover.

1.9.4. Competenties verworven in niet-formele en informele contexten erkennen

Realisaties 2016-2017

Samen met mijn collega bevoegd voor Werk en met alle relevante beleidsdomeinen maakte ik het kader voor het erkennen van verworven competenties, onafhankelijk van waar deze verworven zijn, transparanter. Dit zal leiden tot een decreet evc.

Plannen 2017-2018

Het komende jaar werk ik samen met het departement Werk en Sociale Economie aan een decreet geïntegreerd evc-beleid. Via dit decreet willen we een breed kader uitwerken om elders verworven competenties beter vanuit een integrale visie op de kaart te zetten. Ook bouw ik, samen met mijn collega bevoegd voor Werk, de externe kwaliteitsbewaking van evc-trajecten verder uit.

Het Erasmus+ KA3 Project 'Visible Skills of Adults' (VISKA) onderzoekt samen met de cvo hoe lager geschoolde volwassenen via een evc-procedure sneller een certificaat van de opleiding 'aanvullende algemene vorming' kunnen behalen, wat een belangrijke stap is richting het diploma secundair onderwijs.

1.9.5. Leerlingen warmer maken voor STEM

Realisaties 2016-2017

Samen met mijn collega bevoegd voor Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie, voerde ik het actieplan Science - Technology - Engineering - Mathematics (STEM) verder uit en opende ik een portaal rond STEM dat alle informatie rond in Vlaanderen bundelt. Ik gaf 92 scholen een budget voor een langdurig project dat STEM koppelt aan energie en klimaat, wat aansluit bij de doelstellingen van de tweede Vlaamse klimaatop. De STEM-monitor 2017 werd opgeleverd.

De regionale technologische centra (rtc) gaven 25 intensieve STEM-bijscholingsworkshops aan scholen van het technisch secundair onderwijs (tso) en beroepssecundair onderwijs (bso). Ik ondersteunde 2 lerende netwerken STEM voor het basis- en secundair onderwijs die samen met de pedagogische begeleidingsdiensten en de lerarenopleidingen goede STEM-praktijken in scholen verspreiden.

Samen met mijn collega bevoegd voor Wetenschapsbeleid ondersteunde ik het netwerk voor de STEM-academies.

Plannen 2017-2018

Dit najaar wordt een 100-tal leerkrachten uitgenodigd voor een bezoek achter de schermen van innovatieve STEM-onderzoeks- en kenniscentra en -bedrijven. In het najaar zet ik een bevraging op naar de verwachtingen met betrekking tot opleidingsnoden van leerkrachten en wederzijdse engagementen tussen bedrijven, sectoren en onderwijs op het vlak van STEM.

Om een duurzaam STEM-beleid te garanderen lopen de samenwerkingen met de lerende netwerken binnen onderwijs door. Er werden 92 projecten rond STEM en klimaat geselecteerd die gedurende twee schooljaren (2017-2019) doorlopen.

Er komt een nieuwe versie van de STEM-monitor met daarin een update over de in-, door- en uitstroom van STEM-leerlingen en -studenten in het secundair en hoger onderwijs. In 2017-2018 ondersteun ik verder de lerende netwerken voor basis- en secundair onderwijs zodat deze via ervaringsuitwisseling bijdragen aan de toepassing van het STEM-kwaliteitskader voor onderwijs. Dit zal bijdragen tot een meer gewaarborgde kwaliteitsvolle invulling van het STEM-onderwijs.

1.9.6. Werk maken van werk in zorgsector

Realisaties 2016-2017

De hogescholen pasten de beschrijving van de leerresultaten en de inhoud van het curriculum van het professioneel gerichte bachelorprogramma verpleegkunde aan. Ik maakte de voorstellen uit de taskforce 'contractstage' over aan mijn federale collega bevoegd voor Volksgezondheid.

Op mijn voorstel maakte de Vlaamse Regering een standpunt over de toekomst van de HBO5-opleiding verpleegkunde over aan de federale regering. Hierin streef ik naar een heldere functiedifferentiatie voor de beide verpleegkunde-opleidingen zodat de huidige leerladder kan behouden blijven.

De Vlaamse Regering keurde op mijn voorstel het voorontwerp van decreet dat het toelatingsexamen voor arts en tandarts wijzigt, principieel goed. Door de invoering van een vergelijkende selectieproef op basis van een 'numerus fixus' kan een vast aantal kandidaten starten die geslaagd en het best gerangschikt zijn.

Voor de uitrol van de VKS werkte ik samen met de sector aan de opmaak van beroepskwalificaties. De beroepskwalificaties 'zorgkundige' en 'kinderbegeleider', opleidingen van de pilootprojecten duaal leren en werken, werden erkend door de Vlaamse Regering. Verder zijn de dossiers van de 'logopedist', 'audioloog' en 'kinesitherapeut' ingediend voor inschaling. (zie ook OD 1.9.1).

Plannen 2017-2018

Samen met de betrokken sectoren en de overheden volg ik de modaliteiten op van de contractstage in de bacheloropleiding verpleegkunde. Daarnaast wil ik ook aandacht voor voldoende stageplaatsen in alle zorgopleidingen.

Ik volg de federale ontwikkelingen in de hervorming van de gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen op. Hierbij verdedig ik het standpunt dat de huidige leerladder behouden blijft met zorgkundigen op niveau 4, HBO5 verpleegkundigen op niveau 5 en algemeen verpleegkundigen op niveau 6. In afwachting van de verankering van een eigenstandig profiel van verpleegkundige op niveau 5 in de federale wetgeving, rekening houdend met de Europese context, behoudt Vlaanderen de HBO5-opleiding verpleegkunde zoals die op vandaag bestaat.

Er komt een apart toelatingsexamen voor artsen en tandartsen. Beide examens vinden plaats op een andere dag waardoor kandidaten met interesse in beide opleidingen de twee examens kunnen afleggen. De moeilijkheidsgraad zal ook lager liggen. Door de rangschikking van de kandidaten komt er geen examenmoment in augustus. De bezwaarprocedure wordt herzien zodat iedereen duidelijkheid heeft voor de start van het academiejaar. Universiteiten en studenten organiseren initiatieven om kandidaat-studenten te ondersteunen bij de voorbereiding op het examen. Op de website van het toelatingsexamen is een overzicht beschikbaar van de voorbereidende initiatieven die universiteiten aanbieden. Bovendien wordt de website van het toelatingsexamen up-to-date gehouden zodat kandidaten tijdig alle informatie vinden

Ik werk aan de ontwikkeling van beroepskwalificatiedossiers binnen de social profit. Ik overleg met het Vlaams instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit (VIVO) over de resterende beroepskwalificaties voor de paramedische beroepen, rekening houdend met wat de FOD Volksgezondheid hierover bepaalt.

*1.9.7. Ondernemerschap en ondernemingszin aanmoedigen**Realisaties 2016-2017*

Samen met mijn collega bevoegd voor Economie zorgde ik voor een aanbod dat vorm krijgt via subsidies of ondersteuning door gedetacheerde leerkrachten voor Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) en de Stichting Onderwijs en Ondernemen.

Instellingen hoger onderwijs kunnen het statuut voor de student-ondernemer toekennen, geïnspireerd op het statuut voor werkstudenten. Na overleg met de federale overheid kwam er vanaf 1 januari 2017 een speciaal statuut voor student-zelfstandigen met een voordelige bijdrageregeling.

Plannen 2017-2018

Samen met mijn collega bevoegd voor Economie versterk ik het gesubsidieerd aanbod dat maximaal inspeelt op de noden van de scholen. Daarbij leg ik een grotere focus op de ondersteuning van scholen met als doel nadien meer zelfstandig aan ondernemend onderwijs te werken.

Ik ondersteun het Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs van de KU Leuven bij het ontwikkelen van een toolbox die leerkrachten helpt bij het opzetten en evalueren van activiteiten rond ondernemingszin en ondernemerschap.

Er worden klasactiviteiten rond ondernemingszin en ondernemerschap ontwikkeld als vervanging van leraren die op bedrijfsstage gaan.

1.9.8. Werking rtc optimaliseren

Realisaties 2016-2017

Er is meer gelijkgerichtheid tussen de 5 regionale rtc gerealiseerd. De opvolging van de werking van de rtc door de VLOR resulteerde in inspirerende beleidsaanbevelingen.

Daarnaast namen de rtc een voortrekkersrol op in de regionaal verankerde STEM-acties (zie ook OD 1.9.5). Per provincie werd een traject uitgetekend voor bso- en tso- scholen, waarbij de rtc scholen en bedrijven met elkaar in contact brengen in het kader van "Vlaanderen in transitie". De rtc namen ook een sensibiliserende rol op bij de uitbouw van het duaal leren.

Vzw Connectief voerde een aantal specifieke projecten uit voor het bso en tso.

Plannen 2017-2018

Ik continueer het traject om tot meer gelijkgerichtheid tussen de rtc te komen. Daarnaast start ik het traject op dat moet leiden tot een toekomstvisie ter voorbereiding van de volgende beheersovereenkomsten. Zo geef ik meer richting over wat de rol van de rtc kan zijn op het vlak van onder meer de verdere uitbouw van STEM en duaal leren.

Aan de rtc geef ik opnieuw de opdracht om in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten werk te maken van een STEM-leertraject voor leraren uit de rtc-doelgroep. Het is de bedoeling dat scholen aan de slag gaan met concrete bedrijfsopdrachten en hun competenties op het vlak van STEM-projectwerking aanscherpen.

Ik vraag vzw Connectief om zich toe te leggen op een ondersteunende dienstverlening bij de uitrol van een aantal projecten zoals 'Centrale voor OefenFirma's' (Cofep).

1.10. Een betere studiekeuzebegeleiding realiseren

Realisaties 2016-2017

Tijdens een tweede proefafname van Columbus in het voorjaar 2017 kregen alle secundaire scholen de kans aan de slag te gaan met het exploratie-instrument. Ruim 16.000 leerlingen registreerden zich op het daartoe ontwikkeld digitaal platform. De leerlingen uit het laatste leerjaar die alle modules invulden kregen algemene feedback en tips om een meer bewuste studiekeuze te maken.

Het VLOR overlegplatform secundair onderwijs – hoger onderwijs vervulde haar rol als klankbord en bracht een advies uit over de versterking van de onderwijsloopbaanbegeleiding voor jongeren die de stap naar het hoger onderwijs niet zetten.

De verplichte, niet-bindende toelatingsproef voor de lerarenopleiding werd afgenomen bij alle studenten die zich inschreven voor het academiejaar 2016-2017. De niet-bindende toelatingsproef werd via het digitaal platform opengesteld voor studenten die zich in academiejaar 2017-2018 wilden inschrijven voor de lerarenopleiding. De studenten ontvingen na het afleggen van de verschillende modules feedback en een bewijs van deelname.

De VLIR maakte de niet-bindende toelatingsproeven voor industrieel ingenieurs instellingsneutraal.

Plannen 2017-2018

Op basis van de voorbije afnames verfijn en valideer ik Columbus. De feedbackmodule wordt uitgewerkt zodat er meer individuele feedback kan worden gegeven. Het draaiboek dat binnen de VLOR werd ontwikkeld, wordt parallel met de verdere ontwikkeling van Columbus actueel gehouden.

De bestaande toelatingsproeven worden veralgemeend. Ik verplicht de deelname aan niet-bindende toelatingsproeven voor bepaalde bacheloropleidingen en zal op basis hiervan werk maken van het implementeren van dergelijke proeven naar de andere opleidingen hoger onderwijs.

*1.11. Ondersteuning van lerenden versterken**Realisaties 2016-2017*

De Vlaamse Regering keurde op mijn voorstel het voorontwerp van decreet over de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding (clb) principieel goed. Met deze belangrijke en ingrijpende hervorming wil ik het recht op kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding voor alle leerlingen beter garanderen. Het voorstel verheldert de rollen en taken van de actoren in de leerlingenbegeleiding. Uitgangspunt is de leerling die steeds centraal staat. De school is de eerste actor binnen de leerlingenbegeleiding en neemt de schoolinterne leerlingenbegeleiding op via een geïntegreerd beleid. Dit laatste wordt een erkenningsvoorwaarde voor alle scholen. De school moet ook afspraken maken met het clb over de leerlingenbegeleiding. Elke school stelt een leerlingbegeleider aan. Voor ondersteuning kan de school rekenen op de pedagogische begeleidingsdienst en het clb.

Ook de werking van de clb wil ik met de hervorming versterken, onder andere door meer in te zetten op expertisedeling via samenwerking en schaalvergroting. Met een nieuw omkaderingssysteem wordt de personeelsinzet van de clb's versterkt op de plaatsen waar hoge leernoden zich voordoen.

De spijbelambtenaar volgde de uitvoering het actieplan 'Samen tegen Schooluitval' op. In dit kader publiceerde ik cijfers over spijbelen, vroegtijdig schoolverlaten en definitieve uitsluiting op Vlaams niveau en op niveau van steden en gemeenten. Elke school ontving een eigen databundel rond vroegtijdig schoolverlaten. Ik gaf de opdracht om een dataloop-applicatie te ontwikkelen zodat een snellere en meer interactieve rapportage van de problematische afwezigheden mogelijk wordt (zie OD 5.2).

Ik ontwikkelde duidelijke registratiecodes voor tuchtmaatregelen en werkte, samen met mijn collega bevoegd voor Werk, aan de koppeling van de databanken om schoolverlaters die zich niet bij de VDAB aanmelden en die 'Not in Employment, Education or Training' (NEET) zijn, in kaart te brengen. Zo kunnen we hen, in lijn met de Europese Youth Guarantee, beter activeren en begeleiden naar opleiding en werk. Daarnaast stelde ik op 1 september 2016 per provincie en voor het Brussels Hoofdstedelijke Gewest (BHG) één fulltime medewerker aan voor de opbouw en coördinatie van provinciale netwerken 'Samen tegen Schooluitval'. Binnen het luik preventie lanceerde Klasse een campagne rond schoolmoeheid. De ouderkoepels werkten netoverschrijdend samen aan een versterking van de ouders bij de strijd tegen schooluitval. Op 1 september 2016 kantelden de korte en lange time-out's in het systeem van naadloze flexibele trajecten in, waardoor er meer op maat van de leerling en de school kan gewerkt worden.

Ik voorzag in de aanstelling van een bijkomende leerlingenbegeleider in de gemeenschapsinstellingen van het agentschap Jongerenwelzijn.

Ik ondertekende samen met het 'Executief van de Moslims van België' (EMB) een engagementsverklaring 'levensbeschouwelijk vak islamitische godsdienst', waardoor onder andere 1 extra adviseur Islam kon aangesteld worden. Ik richtte een werkgroep op voor het versterken van de initiële opleiding van leerkrachten islamitische godsdienst en het actualiseren van de lijst van bekwaamheidsbewijzen.

In de strijd tegen radicalisering ondersteunde ik de scholen in overleg met de referentiepersonen radicalisering binnen de koepels, het GO! en de clb-netten. Ik lanceerde een website met alle informatie rond de preventie van radicalisering binnen onderwijs. De expertencel Onderwijs-Welzijn werd opgericht.

Ik breidde het project 'Connect' uit waardoor 39 scholen intensief ondersteund worden. Het netwerk van islamexperten werd verlengd. Ik zorgde voor een update van de lijst aanspreekpunten voor scholen bij de lokale politie en communiceerde deze naar alle schooldirecties. Samen met de andere betrokken beleidsdomeinen werkte ik aan een update van het 'Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering'.

Ik bereidde de beleidsevaluatie van het participatiedecreet voor in samenspraak met onder meer het VSK.

Plannen 2017-2018

Ik bespreek het ontwerp van decreet leerlingenbegeleiding met het onderwijsveld en maak werk van de nodige uitvoeringsbesluiten. Voor de uitrol van het decreet leerlingenbegeleiding voorzie ik vanaf het schooljaar 2018-2019 in 88 extra omkaderingsgewichten.

In uitvoering van het actieplan 'Samen tegen Schooluitval' versterk ik de informatierijke omgeving voor scholen (zie OD 5.2). Daarnaast vereenvoudig ik het registratiesysteem van de afwezigheidscodes en kantel ik in samenwerking met mijn collega bevoegd voor Welzijn de bestaande POT's en voortrajecten in het nieuwe flexibele systeem van onderwijs-welzijnstrajecten (NAFT) in. De pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen gaan scholen nog meer ondersteunen bij hun aanpak van zittenblijven, spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten. Ik ga het gesprek aan met sociale partners om werkgevers beter te sensibiliseren over hun mogelijke rol in de strijd tegen vroegtijdig schoolverlaten.

In uitvoering van het Vlaams actieplan 'integriteit' versterk ik de preventieve aanpak van (cyber)pesten. Zo is het kennisplein integriteit tegen 2018 operationeel. Ik versterk het Confixers-project van VSK dat peer support in scholen promoot. Ik veranker en bouw, samen met de andere betrokken beleidsdomeinen en de onderwijspartners, de aanspreekpunten integriteit uit. Het project 't Zal WELzijn' gaat dankzij de subsidies van Dynamo verder via 'cultuurkuur.be'.

Met het oog op een performante studentenparticipatie vraag ik aan de VLIR om samen met de VVS en de studentenraden van alle instellingen te bekijken hoe studentenparticipatie in elke instelling een volwaardige positie kan krijgen, zonder daarbij te vervallen in overvloedige reglementering en planlast.

Ik volg de uitvoering van de eerder vermelde engagementsverklaring met het EMB op en leg een aanpassing van het besluit over de bekwaamheidsbewijzen voor.

Ook blijf ik werken aan de preventie van radicalisering en de uitrol van het hernieuwde 'Vlaamse actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering'.

1.12. Het uitrollen van het beleid voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Realisaties 2016-2017

Voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs implementeerde ik, in samenwerking met de sociale partners, een waarborgregeling. Ik voegde de middelen van geïntegreerd onderwijs (gon), inclusief onderwijs (ion) en de afwijkingsuren gon autisme spectrum stoornis (ASS) samen. Het gaat over het bevroren gon-pakket op basis van de telling van gon-leerlingen op 1 oktober 2014, de gon-afwijkingslestijden of -lesuren en uren ASS en de lestijden of lesuren ion type 2 (situatie schooljaar 2015-2016). Ik betrok de paritaire commissies die werden opgericht in het kader van de waarborgregeling bij de toekenning en verdeling van deze geïntegreerde middelen voor gon-begeleiding.

Met de sociale partners zette ik de werkzaamheden verder om op 1 september 2017 te starten met een nieuw ondersteuningsmodel voor het gewoon onderwijs en een nieuw ondersteuningsmodel voor het hoger onderwijs. Ik voegde het decretaal kader voor het nieuwe ondersteuningsmodel in het decreet basisonderwijs, de codex secundair onderwijs en de codex hoger onderwijs in.

Ik richtte, in de schoot van de stuurgroep ondersteuningsmodel, een stuurgroep personeel op. Deze stuurgroep volgt de personeelsaspecten op en bereidt indien nodig een aangepast of nieuw statuut voor.

Ik gaf de beleidsevaluatie van de pre-waarborgregeling en het voortgangsrapport van de onderwijsinspectie vrij. Tijdens de conferentie die ik naar aanleiding hiervan organiseerde, kwamen ook andere rapporten en adviezen over de implementatie van het M-decreet aan bod. Ik continueerde de middelen voor de prioritaire nascholing ter ondersteuning van de uitrol van het M-decreet

SONO startte het onderzoek op naar de praktijken en achterliggende processen en mechanismen van het M-decreet.

Het besluitvormingsproces om de regelgeving over de Vlaamse Bemiddelingscommissie aan te passen, werd opgestart.

Plannen 2017-2018

Ik volg de implementatie van het M-decreet op via een kwalitatieve en kwantitatieve monitoring waardoor onder andere gerapporteerd kan worden over de schoolse trajecten van leerlingen met een inschrijvingsverslag, verslag en gemotiveerd verslag (zie OD 5.2). Ik verwacht ook de eerste resultaten van het SONO-onderzoek naar de implementatie van het M-decreet.

Ik werk een aanpak uit voor de monitoring en evaluatie van het nieuw ondersteuningsmodel in samenwerking met de stuurgroep, de onderwijsinspectie en een onafhankelijke commissie van experts en academici. Ik betrek hierin het overleg van ouder- en belangenorganisaties. Ik voorzie ook 1 miljoen euro extra, om werkingsmiddelen aan de ondersteuningsteams in het kader van het M-decreet toe te kennen. Voor het hoger onderwijs wordt een eigen systeem van kwaliteitsopvolging ontwikkeld.

Ik pas de regelgeving aan in functie van het nieuwe ondersteuningsmodel met blijvende aandacht voor netoverstijgende samenwerking. Ik heb hierbij bijzondere aandacht voor een passend mechanisme voor de toekenning van werkingsmiddelen voor scholen buitengewoon onderwijs die ondersteuning bieden voor type 2, 4, 6 en 7 (auditieve beperking) of actief zijn in een ondersteuningsnetwerk. Het nieuwe ondersteuningsmodel

biedt belangrijke toekomstgerichte prioriteiten voor de scholen voor buitengewoon onderwijs. Er dienen zich kansen aan om hun ondersteunende rol verder vorm te geven en uit te bouwen. Op die wijze kunnen personeelsleden uit het buitengewoon onderwijs vanuit hun (handicap-specifieke) expertise en samen met leerlingen en hun ouders, leraren(teams) in het gewoon onderwijs en andere begeleidende diensten werken aan meer inclusief onderwijs.

Vertrekkende van de aanbevelingen in het rapport over criteria voor vrijstelling van leerplicht werk ik, samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn, een kader uit voor aangepast onderwijs voor leerlingen met ernstig meervoudige beperkingen. Ik hou hierbij rekening met de dossiers van tijdelijk en permanent onderwijs aan huis (TOAH en POAH).

In het kader van de uitrol van het M-decreet werk ik voorstellen uit die de plaats en de opdracht van het basisaanbod binnen het buitengewoon onderwijs versterken. Dit is een opstap naar het actualiseren van het buitengewoon onderwijs op maat van een gewijzigde doelgroep. Hierbij versterk ik ook de rol van het buitengewoon onderwijs om hun expertise in de ondersteuningsnetwerken in te zetten.

1.13. De financiële drempel tot participatie aan onderwijs aanpakken via school- en studietoelagen

Realisaties 2016-2017

De mensen die de afgelopen jaren een school- of studietoelage kregen, ontvingen een brief met de vraag of zij ook dit jaar een toelage wensten. Tegelijkertijd ontvingen ze een vooraf ingevuld aanvraagformulier dat enkel nog diende nagekeken te worden. Op die manier werden meer dan 190.000 dossiers automatisch opgestart en kon mijn administratie dit schooljaar voor de eerste keer meer dan 500.000 dossiers verwerken. Het automatisch toekennen van rechten is een belangrijke pijler in het armoedebelief en met dit initiatief werkt onderwijs daar in belangrijke mate aan mee.

Ik werkte het afgelopen schooljaar aan een toegankelijke communicatie in het kader het programma 'Vlaanderen Radicaal Digitaal'. Zo werden de brieven vereenvoudigd op het vlak van taalgebruik, wat drempelverlagend werkt en ook een belangrijke actie is uit het plan geletterdheid (zie OD 1.14). Daarnaast kan iedereen terecht op één digitaal loket voor alle communicatie over school- en studietoelagen. De attesten van personen met een leefloon worden rechtstreeks tussen de bevoegde administraties uitgewisseld en moeten dus niet meer worden opgevraagd bij de aanvragers.

Ik heb onderzocht of er een verdere vereenvoudiging mogelijk is voor het toekennen van studietoelagen aan zelfstandige en gehuwde studenten. Vanaf dit schooljaar moeten studenten minder attesten bezorgen om hun statuut aan te tonen als er fiscale gegevens beschikbaar zijn.

Plannen 2017-2018

Het automatisch opstarten van dossiers wordt geoptimaliseerd. Vanaf het schooljaar 2018-2019 vereenvoudig ik de automatisch gestarte dossiers door een voorstel van beslissing te versturen voor bepaalde doelgroepen in plaats van een vooraf ingevuld formulier.

Ik werk aan de integratie van school- en studietoelagen in het burgerloket binnen het programma 'Vlaanderen Radicaal Digitaal'.

In het schooljaar 2017-2018 wordt de studiekostmonitor voor de eerste keer afgenomen door SONO en dit in het basis- en secundair onderwijs. De resultaten van deze afname zullen bijdragen aan een versterking van het beleid inzake kostenbeheersing en de strijd tegen kansarmoede. 45 scholen krijgen een coachingstraject om te werken rond deze thema's.

1.14. De (digitale) geletterdheid en mediawijsheid verhogen

Realisaties 2016-2017

Op basis van een beleidsevaluatie van het strategisch plan 'Geletterdheid Verhogen' tekende ik, samen met een aantal relevante sleutelorganisaties, de krachtlijnen uit van een nieuw strategisch plan dat loopt tot 2024. De Vlaamse Regering gaf in september 2017 haar goedkeuring aan dit plan.

In de 'week van de Geletterdheid' bracht ik de link tussen laaggeletterdheid en kansarmoede onder de aandacht. De campagne 'Speel je troeven uit' had als doel te sensibiliseren over geletterdheid bij mensen in kansarmoede, de kennis over de geletterdheidsnoden te vergroten bij toeleiders van mensen in kansarmoede en een sterkere samenwerking uit te bouwen tussen de basiseducatie en verenigingen waar mensen in armoede samenkomen. De ouderkoepels zetten samen met de cbe projecten op die zich richten op laaggeletterde ouders met kinderen in het leerplichtonderwijs.

Om het archiefmateriaal waar het Vlaams archiveringsinstituut (VIAA) over beschikt ter beschikking te stellen van het onderwijs werd het platform 'Het Archief voor Onderwijs' ontwikkeld en gelanceerd. Minder dan een jaar later kent het platform bijna 25.000 geregistreerde gebruikers en zijn er meer dan 10.000 film- en audiofragmenten openbaar.

De eerste editie van het Codefestival was een succes. De actie vond plaats tijdens de 'Code week' van de Europese Unie en had tot doel scholen te sensibiliseren over programmeren en computationeel denken.

Naar aanleiding van het opstellen van referentiekaders voor de ontwikkeling van einddoelen (zie OD 1.6) heeft mijn administratie samen met externe experts een referentiekader 'digitale competentie' opgesteld.

Plannen 2017-2018

Het nieuwe strategisch plan 'Geletterdheid Verhogen' start met een gemeenschappelijke engagementsverklaring van alle betrokken beleidsdomeinen en actoren en wordt vervolgens gefaseerd uitgerold. Ik zet daarbij vooral in op het verkleinen van die groep jongeren die het secundair onderwijs verlaat zonder te beschikken over voldoende geletterdheidsvaardigheden. Ik wil ook werk maken van het doorbreken van de spiraal waarbij laaggeletterdheid van generatie op generatie wordt doorgegeven. Ook wil ik, samen met mijn collega bevoegd voor Werk, meer aandacht geven aan de ontwikkeling van geletterdheidscompetenties binnen de beroepsopleidingen. Een laatste pijler van het strategisch plan richt zich op het versterken van de digitale geletterdheid.

Ik maak werk van een nieuwe jaarovereenkomst met het kenniscentrum 'Mediawijs' met aandacht voor projecten rond mediageletterdheid voor scholen. Ook de opleiding 'mediacoach' wordt verder gezet.

Ik voorzie extra budget voor VIAA om scholen te ondersteunen bij het gebruik van het archief en om aan gerichte vragen van scholen naar archiefbeelden beter tegemoet te komen. De databank met beelden wordt uitgebreid. De klemtoon zal daarbij liggen op kunstvakken, gekoppeld aan het kader van 'Cultuur in de Spiegel'.

Met de leveranciers van kwaliteitsvolle voorleessoftware spreek ik een registratie- en verdeelwijze af waardoor alle leerlingen de toegang tot de software eenvoudig kunnen aanvragen. Daarnaast zet ik in op de communicatie van dit nieuwe aanbod en op sensibilisering en vorming voor leraren. De vzw 'Eureka Die's-Lekti-kus' zal de aanvragen registreren en de subsidie naar de softwareleveranciers verdelen.

1.15. Leerlingenvervoer verbeteren

Realisaties 2016-2017

In de twee pilootregio's, Leuven en Roeselare, werd een nieuw concept leerlingenvervoer voorbereid en uitgerold, waarbij het recht op leerlingenvervoer lokaal wordt bepaald aan de hand van een bottom-up ontwikkeld kader. Het recht op leerlingenvervoer wordt op een meer flexibele basis toegekend uitgaande van de mogelijkheden en de zorgnood van de leerling.

Ik ondersteunde drie collectieve opvangcentra voor vluchtelingen bij de organisatie van het vervoer van de kinderen naar hun school.

Plannen 2017-2018

Ik monitor en evalueer vanaf september 2017 de uitrol van de eerste fase van het pilootproject. Hiervoor werk ik een aanpak uit in samenwerking met een expertenpanel. Op basis hiervan bereid ik de uitrol van de tweede fase van het pilootproject voor en werk ik het lokaal ontwikkeld kader verder uit.

2. Strategisch doel 2: Voldoende, deskundig en gemotiveerd onderwijspersoneel garanderen

2.1. De lerarenopleiding versterken

Realisaties 2016-2017

In het voorjaar ontving ik de adviezen van de werkgroepen die de conceptnota lerarenopleiding concretiseerden. Mede op basis hiervan legde ik een ontwerp van decreet voor aan de Vlaamse Regering. Om de hervorming van de lerarenopleidingen te versterken zijn eind 2016 9 transitieprojecten van start gegaan goed voor in totaal bijna 1,5 miljoen euro.

Ik lanceerde het Vlaanderenbrede stageregistratiesysteem 'lerarenstage.be'. Dit moet het aanvragen van stages voor lerarenopleidingen in het secundair onderwijs faciliteren en zo de administratieve lasten bij scholen en lerarenopleidingen doen dalen.

Ik startte met de subsidie voor een Vlaanderenbrede opleiding voor lerarenopleiders die hen wil versterken in de noodzakelijke competenties. Alle Vlaamse lerarenopleidingen volgen samen deze opleiding op in een stuurgroep.

Het project 'Kleine kinderen, grote kansen' ging zijn tweede projectjaar in. Naast het lerend netwerk, werden nu ook professionele leergemeenschappen opgestart. Alle lerarenopleidingen kleuteronderwijs maakten projectplannen op om zo in hun opleiding concreet aan de slag te gaan rond kinderarmoede en diversiteit.

De verplichte niet-bindende toelatingsproef voor de geïntegreerde lerarenopleidingen werd uitgewerkt en uitvoerig getest. De proef werd afgenomen bij alle studenten die zich inschreven voor het academiejaar 2016-2017. De niet-bindende toelatingsproef werd via het digitaal platform opengesteld voor studenten die zich in academiejaar 2017-2018 wilden inschrijven voor de lerarenopleiding. De studenten ontvingen na het afleggen van de verschillende modules feedback en een bewijs van deelname.

Plannen 2017-2018

Ik win de nodige adviezen in rond het decretale kader en werk uitvoeringsbesluiten uit. Met dit decreet wil ik de lerarenopleidingen versterken en ook aantrekkelijk maken voor toekomstige studenten. Lerarenopleidingen worden enkel nog aangeboden door hogescholen en universiteiten. Er zijn in de toekomst zes lerarenopleidingen, waarvan er drie vandaag reeds aangeboden worden, met name de bacheloropleidingen kleuter-, lager en secundair onderwijs. Deze opleidingen blijven bestaan in de vorm van educatieve bacheloropleidingen maar worden inhoudelijk versterkt. Er komen drie volledig nieuwe lerarenopleidingen met name de educatieve graduaatsopleiding en de educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en kunstvakken.

De opleiding voor zij-instromers op basis van nuttige ervaring in een technisch of praktisch vak vorm ik om tot een graduaatsopleiding van 90 studiepunten. Die opleiding wordt, net als alle andere graduaatsopleidingen, ingericht door een hogeschool en wordt optimaal afgestemd op de beoogde doelgroep.

Met de educatieve masteropleidingen voor secundair onderwijs en voor kunstvakken hebben de universiteiten en schools of arts een aanbod voor de doelgroep van generatiestudenten die instromen in een academische opleiding maar meteen ook de keuze willen maken voor het leraarschap. Momenteel kunnen academische studenten de keuze voor het leraarschap pas maken na het behalen van hun master. De educatieve masteropleidingen bedden het leraarschap integraal in binnen de initiële bachelor- en

masteropleiding, waarbij vakdidactiek en praktijk geïntegreerd worden aangeboden met de vakinhoudelijke domeinkennis op masterniveau.

De lerarenopleidingen blijven zich ook toeleggen op zij-instromers. Er komen verkorte trajecten voor studenten die reeds over de vakinhoudelijke kennis beschikken (die al een vakinhoudelijk bachelor- of masterdiploma hebben). Deze trajecten worden flexibel en op maat van de student met het oog op fijnmazigheid en toegankelijkheid aangeboden.

Het voorliggende decreet regelt ook de overgang van personeel van de cvo naar de hogescholen en universiteiten en de inbedding ervan in deze instellingen.

Met VLIR en VLHORA werk ik aan een beheersovereenkomst, waarbij zij een voortrekkersrol opnemen in het ondersteunen van de lerarenopleidingen met aandacht voor het vormgeven van de nieuwe opleidingen. Deze beheersovereenkomst vervangt de transitieprojecten. In het kader van de hervorming van de lerarenopleidingen wordt prioritair ingezet op de inhoudelijke versterking van de lerarenopleiding en meer bepaald op het vlak van vakinhouden, (vak)didactiek, klasmanagement, diversiteit en grootstedelijke context en taalsensitief lesgeven.

Aan VLHORA vraag ik om de problematiek van de kennis van het Frans in de lerarenopleiding onder de loep te nemen.

Ik organiseer, samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn, een slotconferentie voor het project 'Kleine kinderen, grote kansen' om alle deelnemers de kans te geven hun resultaten te delen en te leren van andere projecten.

2.2. Een professionele, uitdagende en meer gevarieerde onderwijsloopbaan realiseren

Realisaties 2016-2017

De gesprekken met de sociale partners over de opdracht en de loopbaan van de leraar werden in het voorjaar hervat. Ik heb een pakket voorstellen op tafel gelegd en de sociale partners hebben daar op kunnen reageren.

Met betrekking tot de opdracht van de leraar is met de sociale partners afgesproken dat er een wetenschappelijk onderzoek naar de tijdbesteding van de leraar komt. Via dit onderzoek wil ik een geactualiseerd beeld krijgen van de opdracht van een leraar en van de tijd die aan de verschillende taken wordt besteed. Dit onderzoek is van start gegaan in september 2017 en loopt een volledig schooljaar. De sociale partners worden betrokken bij het onderzoek.

Het decreet betreffende de rechtspositie voor het personeel van de basiseducatie is goedgekeurd en treedt in werking op 1 januari 2018. De implementatie ervan is opgestart in samenwerking met de sociale partners. Mijn administratie heeft toelichtingen georganiseerd om de nieuwe principes te kaderen en om de cbe te begeleiden bij de transitie naar de nieuwe rechtspositie voor hun medewerkers. Met dit decreet krijgen de personeelsleden van de cbe na 10 jaar onderhandelen een stabiel personeelsstatuut en versterk ik zo deze maatschappelijk belangrijke sector.

Binnen het beleid rond psychosociale preventie en welzijn organiseerde ik een opleiding voor vertrouwenspersonen in onderwijs. Het beleidsplan ter bevordering van het welzijn en welbevinden in onderwijsinstellingen werd op de website onderwijs.vlaanderen.be gepubliceerd tijdens het event 'Week van de Happiness'.

Aansluitend bij de hervorming en vereenvoudiging van de verlofstelsels in het niet-hoger onderwijs in 2015-2016 is ook voor het personeel van de hogescholen een gelijkaardige

regeling uitgewerkt. Daarnaast is het overleg over een aanpassing van de cumulatieregeling voor het hoger onderwijs verdergezet en heeft mijn administratie een voorstel tot wijziging van de regelgeving uitgewerkt.

Met Nederland werk ik samen om de arbeidsmobiliteit van leerkrachten te stimuleren. Zo blijf ik de inzetbaarheid van Nederlandse leerkrachten in Vlaanderen ondersteunen. De knelpunten van de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit werden aangepakt. Mijn administratie had hierover regelmatig overleg met de Nederlandse partners en formuleerde een Vlaamse reactie op het rapport van het Nederlandse actieteam 'Grensoverschrijdende Economie en Arbeid'. Via het centraal informatiepunt voor Nederlandse leerkrachten, bleef ik hen informeren over belangrijke ontwikkelingen op het vlak van grensarbeid. Mijn administratie heeft de grensoverschrijdende samenwerking opgevolgd.

Plannen 2017-2018

De loopbaanbesprekingen zijn in 2015 gestart in een gemeenschappelijk kader dat met de sociale partners werd afgesproken, met als doelstelling om de loopbaan van de leraar aantrekkelijker te maken.

Wat de opdracht van de leraar betreft zal ik de besprekingen met de sociale partners baseren op de resultaten van het onderzoek naar de tijdsbesteding. Met de sociale partners bespreek ik daarnaast maatregelen om de werkzekerheid van de startende leraar te verbeteren en mogelijkheden om de eindeloopbaan op een andere wijze in te vullen. Daarna bespreken we de thema's professionalisering, de impact van digitalisering, werkdruk en schoolleiderschap.

De onderwijsvakbonden hebben in juli 2017 hun eisencahiers ingediend voor drie nieuwe cao's voor de periode 2015-2019. Nog in 2017 start ik de gesprekken hierover. Ook deze cao's moeten een sterke bijdrage kunnen leveren aan deze loopbaandoelstellingen.

Ik blijf de federale pensioenhervormingen opvolgen, zowel in de commissie pensioenen van de publieke sector als in het comité A. Met betrekking tot het dossier van de zware beroepen heeft de Vlaamse Regering een duidelijk standpunt ingenomen.

Ik maak ook dit schooljaar budget vrij om de opleiding voor vertrouwenspersonen te organiseren. Ik voorzie daarnaast voor scholen een toolbox met instrumenten ter voorkoming van psychosociale risico's zodat ze beter ondersteund aan de slag kunnen gaan.

Flanders Synergy biedt scholen ondersteuning bij het opzetten van een moderne arbeidsorganisatie in functie van werkbaar werk voor leerkrachten. Ik ondersteun dit door aan Flanders Synergy een medewerker toe te kennen. Om een beter zicht te krijgen op de effecten van deze ondersteuning en om de inspirerende praktijken die zich ontwikkelen breder te verspreiden, start ik samen met Flanders Synergy een onderzoek op om de noodzakelijke randvoorwaarden voor een succesvolle arbeidsorganisatie in scholen in kaart te brengen. Ook ontwikkel ik in het kader van dit project een instrument dat scholen toelaat zelf hun arbeidsorganisatie te optimaliseren.

Het voorstel tot wijziging van de cumulatieregeling wordt met de sociale partners besproken in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs. Dit moet leiden tot een aanpassing van de regelgeving.

Ik zet de samenwerking met Nederland in het kader van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit verder. Zo zal ik de eerder doorgevoerde administratieve vereenvoudiging van de procedure voor professionele erkenning van het lerarendiploma evalueren. Een actie die informatie zal opleveren voor een latere analyse van de

procedures voor diploma-erkenning. Om het potentiële grenswerkers makkelijker te maken, zal ik de digitale informatievoorziening over de erkenning van het lerarendiploma optimaliseren. Zo zal ik de integratie van het centraal informatiepunt voor Nederlandse leerkrachten in de bestaande grensinformatiepunten onderzoeken.

2.3. Een loopbaanlange professionalisering en ondersteuning van leraren realiseren

Realisaties 2016-2017

Ik ontwikkelde een globale visie op professionalisering. Om het collectief leren te versterken en de planlast voor de betrokken aanbieders te verminderen, paste ik het opzet en de procedures van de prioritaire nascholing aan. In overleg met de pedagogische begeleidingsdiensten integreerde ik het nascholingsrepertorium in KlasCement. Zo kunnen onderwijsprofessionals op eenzelfde plaats zowel didactisch materiaal als informatie over professionalisering terugvinden.

Ik maakte ook werk van een sterkere valorisatie van onderzoeksresultaten naar de onderwijspraktijk. Zo organiseerde ik het afgelopen schooljaar studiedagen rond schoolleiderschap en implementatieprocessen van onder meer van het M-decreet. Tijdens deze studiedagen kwamen zowel onderzoeksresultaten als praktijkvoorbeelden aan bod.

Plannen 2017-2018

Ik leg mijn visie op professionalisering ter bespreking voor aan de onderwijsverstrekkers en vakbonden en operationaliseer dit nadien met een actieplan.

Ik verken samen met de pedagogische begeleidingsdiensten en nascholingsorganisaties nieuwe modellen om het collectief professioneel leren op de klas- en schoolvloer te versterken. In het najaar organiseer ik een seminarie over Massive Open Online Courses (MOOC's) met het oog op professionalisering van leraren(teams). Ik nodig hiervoor internationale experts, lerarenopleidingen, pedagogische begeleidingsdiensten en onderwijsprofessionals uit.

Ik verleng de lopende projecten van de prioritaire nascholing rond het M-decreet (zie OD 1.12) en bereid samen met de pedagogische begeleidingsdiensten de nieuwe projecten (2018-2019) voor. Deze projecten focussen op professionalisering van de ondersteuningsnetwerken.

Ik maak ook werk van de uitbouw van een kader voor praktijkgericht onderzoek. Zo nodig ik de VLOR, onderzoekers en pedagogische begeleidingsdiensten uit om in partnerschap de doorstroom van onderzoeksresultaten naar de klas- en schoolvloer te optimaliseren. Daarnaast organiseer ik met verschillende onderwijspartners, onderzoekers en het Nationaal Regieorgaan voor Onderwijsonderzoek (NRO) uit Nederland een seminarie om een model voor praktijkgericht onderzoek uit te tekenen met het oog op een versterkte professionalisering van leerkrachtenteams en interne kwaliteitszorg van scholen. Het geactualiseerde VLOR-advies over praktijkgericht onderzoek biedt hiervoor inspiratie.

3. Strategisch doel 3: Onderwijsinstellingen versterken

3.1. Het inschrijvingsbeleid vereenvoudigen en vernieuwen

Realisaties 2016-2017

Om het fenomeen van kamperende ouders voor de schoolpoort tegen te gaan, vroeg ik mijn administratie te onderzoeken hoe bestaande aanmeldingssystemen versterkt, breder ingezet en toegankelijker gemaakt kunnen worden. Mijn administratie contacteerde de scholen die geconfronteerd werden met kamperende ouders om hen te informeren over de mogelijkheden om een aanmeldingsprocedure uit te werken en om hen beter bekend te maken met het ondersteuningsaanbod van de administratie.

Plannen 2017-2018

Ik volg met aandacht de werkzaamheden van de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement die een nieuw inschrijvingsrecht uitwerken.

Een nieuwe en eenvoudige regeling voor schoolinschrijvingen maximaliseert de keuzevrijheid van de ouders. Minstens zoeken we een oplossing voor de meervoudige aanmeldingen en inschrijvingen en zorgen we ervoor dat het buitengewoon onderwijs niet meer onder de huidige regelgeving van het inschrijvingsbeleid valt.

3.2. Een optimalisatie van het onderwijslandschap mogelijk maken

Realisaties 2016-2017

Ik had overleg met de onderwijspartners om de conceptnota bestuurlijke optimalisatie te operationaliseren en heb kennis genomen van de verschillende standpunten die werden meegegeven tijdens de hoorzittingen in het Vlaams Parlement.

Er werd daarnaast opgevolgd in welke mate de officiële onderwijsverstrekkers uitvoering geven aan hun afspraak om op het vlak van opleidingsaanbod, leerplannen, personeel en rechtspositie, neutraliteit en pedagogisch project de onderlinge samenwerking te versterken.

Plannen 2017-2018

Op basis van de resultaten en bevindingen van het overleg met de onderwijspartners neem ik initiatief om de regelgeving aan te passen.

3.3. Naar een meer eenvormig landschap voor internaten evolueren

Realisaties 2016-2017

De 8 internaten met permanente openstelling (IPO) werkten verder aan de transitie naar een plaats binnen de jeugdhulp. In de loop van het voorjaar 2017 bezochten gemengde teams van de zorg- en onderwijsinspectie de IPO met het oog op de begeleiding van dit proces. Specifieke aandacht ging daarbij naar de implementatie van de decreten integrale jeugdhulp, de kwaliteit van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen en de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp.

Plannen 2017-2018

Dit schooljaar is het derde jaar van de transitiefase. Ik maak een plan op voor de volgende schooljaren waarin ik specifiek aandacht heb voor de verhouding tussen IPO en medisch pedagogisch instituten van het Gemeenschapsonderwijs (MPIGO) voor de doelgroep jongeren met een welzijnsprofiel. In het plan worden ook de plaats binnen het de jeugdhulp voor de IPO, de effecten van persoonsvolgende financiering (PVF) binnen het gehele concept en de subsidiëring en de verschillen in personeelsregelgeving tussen Welzijn en Onderwijs geregeld.

De onderwijsinspectie start samen met de zorginspectie met het uitwerken van een kwaliteitskader dat de maatschappelijke verwachting ten aanzien van de internaten beschrijft. Het nieuw uit te werken algemeen regelgevend kader voor internaten gewoon onderwijs dient daarmee in overeenstemming te zijn.

Ik zet stappen om het historische verschil in werkingsmiddelen voor internaten af te bouwen.

3.4. De werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs evalueren

Realisaties 2016-2017

Met het oog op meer transparantie heb ik een webpagina laten ontwikkelen waar de berekening van het werkingsbudget op een duidelijke en stapsgewijze manier wordt toegelicht.

De onderwijsinspectie ontwikkelde een toezichtskader waarbij de kwaliteitszorg en het onderwijskundig beleid van de school worden onderzocht (zie OD 5.1). De aanwending van de omkaderings- en werkingsmiddelen die bedoeld zijn voor het realiseren van gelijke kansen maken deel uit van dit onderzoek. In het nieuwe doorlichtingsconcept is het onderzoek naar de kwaliteit van de leerlingbegeleiding onder meer gericht op de effecten van de inzet van deze middelen.

Binnen SONO is onderzoek opgestart met als doel na te gaan hoe we in de toekomst beter de effecten van het financieringssysteem en het gelijke kansenbeleid op een wetenschappelijke manier in het Vlaamse leerplichtonderwijs in kaart kunnen brengen.

Plannen 2017-2018

Het toezichtskader van de onderwijsinspectie wordt in het eerste trimester verfijnd en de inspecteurs zullen worden opgeleid. In 2018 wordt de nieuwe aanpak geïmplementeerd (zie OD 5.1).

Binnen SONO lopen meerdere onderzoekslijnen (1.3 financiering in het basisonderwijs en secundair onderwijs; 3.1 gelijke onderwijskansenbeleid: verklarende inzichten; studie over de loopbanen van leerlingen doorheen het SO, met aandacht voor kwetsbare leerlingen) over de impact, aanwending en effecten van de leerlinggebonden financiering in het kader van meer gelijke onderwijskansen in het basis- en secundair onderwijs.

Ik zal de resultaten van deze onderzoeken, samen met de reeds eerdere opgeleverde onderzoeken en de audit van het Rekenhof analyseren in functie van versterking of bijsturing van het gevoerde gelijke onderwijskansenbeleid.

3.5. Het aanbod en de financiering in het hoger onderwijs bijsturen

Realisaties 2016-2017

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet over secundair na secundair onderwijs, het hoger beroepsonderwijs en het hoger onderwijs (verzameldecreet hoger onderwijs) goed. Dit decreet omvat enkele overgangsmaatregelen in afwachting van de

inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen, zoals een meer flexibele duur voor de erkenning en de start van een nieuwe opleiding en meer rechtszekerheid indien een toets nieuwe opleiding voor de omvorming van een bestaande opleiding negatief wordt geadviseerd. Daarnaast werden maatregelen genomen om de transparantie en macrodoelmatigheid van het opleidingsaanbod hoger onderwijs te verbeteren. Deze hebben betrekking op de afbakening van afstudeerrichtingen in de opleidingen en op het versterken van de procedure macrodoelmatigheid bij de erkenning van nieuwe opleidingen. Tot slot wordt de basis gelegd voor de uitbouw van het hogeronderwijsregister tot de enige authentieke bron met betrekking tot het aanbod hoger onderwijs.

Op mijn initiatief keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet over de uitbouw van de graduaatsopleidingen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten goed. Dit decreet regelt de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen vanaf september 2019 op het vlak van de organisatie, de financiering en de rechtspositie van het personeel. Het opzet is de regelgeving voor graduaatsopleidingen maximaal gelijk te laten lopen met deze voor de bachelor- en masteropleidingen. Ik wil met deze hervorming de huidige HBO5-opleidingen omvormen tot volwaardige opleidingen hoger onderwijs zodat meer jongeren een diploma hoger onderwijs behalen. De opleidingen blijven de bestaande doelgroep van werkende en werkzoekende cursisten bedienen maar richten zich in de toekomst ook tot generatiestudenten.

Een stuurgroep, met vertegenwoordigers vanuit de moslimgemeenschap en de instellingen voor hoger onderwijs, kwam op mijn initiatief verschillende keren samen om zich te buigen over mogelijke opleidings- en vormingsinitiatieven ten behoeve van de moslimgemeenschap. Binnen het EMB ging een werkgroep aan de slag om overleg te plegen met de gehele moslimgemeenschap over de vorming van imams en over competentieprofielen. Bilaterale verkennende gesprekken hierover tussen instellingen hoger onderwijs en het EMB werden opgestart.

In 2016 werd de conceptnota over de hervorming van het financieel toezicht in het hoger onderwijs goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Plannen 2017-2018

Ik werk het ontwerpdecreet af zodat vanaf het academiejaar 2019-2020 de graduaatsopleidingen worden aangeboden door de hogescholen en een volwaardig deel uitmaken van het hoger onderwijs.

Na de goedkeuring van het verzameldecreet hoger onderwijs wordt vanaf 2018 de aangepaste procedure macrodoelmatigheid toegepast voor de aanvragen van nieuwe opleidingen in het hoger onderwijs. Dit is een belangrijke stap in de rationalisatie van het hoger onderwijsaanbod. Ik bouw ook het hogeronderwijsregister als enige authentieke bron voor het opleidingsaanbod verder uit.

Ik maak werk van de decretaal voorziene evaluatie van de interne allocatiemodellen van de universiteiten met het oog op het evalueren van de puntengewichten binnen het hoger onderwijs.

Ook van het hoger kunstonderwijs verwacht ik voorstellen om te komen tot rationalisatie van het opleidingsaanbod en een optimale inzet van de beschikbare middelen. Een meer specifieke afstemming van de instroom op de eigenheid van de verschillende opleidingen is mogelijk via (meer eenvormige) artistieke toelatingsproeven. We onderzoeken hoe hun

financieringssysteem (combinatie artistieke toelatingsproef, drempels en puntengewichten) in functie van verder verhoging van de kwaliteit van de uitstroom kan aangepast worden zonder naar een uitbreiding van de financiering te gaan. Een aangepaste curriculumopbouw en onderwijsorganisatie stellen de Schools of Arts ook in staat om een geëigend en flexibel personeelsbeleid te ontwerpen. Ik voer de discussie over de financiering van de nieuwe kunstenopleidingen dus met het oog op het moment dat deze erkend moeten worden. Dat wil zeggen dat ik de oefening de komende maanden zal maken omdat niet alleen de educatieve masters op komst zijn, maar ook de master 'dans' en de professionele bachelor 'digital arts & entertainment'.

Door het kliksysteem in het hoger onderwijs worden werkingskredieten van de hogescholen en universiteiten aangepast aan de groei van de studentenaantallen en de opgenomen studiepunten. De werkingsmiddelen stijgen in 2018 opnieuw met 2 % aangezien het aantal opgenomen studiepunten met meer dan 2% is gestegen ten opzichte van het referentiejaar. Dit komt neer op een injectie van bijna 25 miljoen euro. Deze stijging komt bovenop de decretaal vastgelegde groeipaden die de instellingen in 2018 ook 14 miljoen euro extra budget opleveren.

De instellingen hoger onderwijs rapporteren per begrotingsjaar over hun verwachte inkomsten en uitgaven binnen het door Eurostat opgelegde afsprakenkader. Om de planlast van deze bijkomende rapporteringsplicht te beperken startte mijn administratie samen met de instellingen een concordantieoefening op. Ik wil daarmee komen tot een uniforme en transparante rapportering over de instellingen heen, die alle nodige beleidsinformatie oplevert maar geen bijkomende planlast voor de instellingen genereert. Mijn administratie is verantwoordelijk voor de communicatie en de consolidatie van deze individueel ingediende ESR-begrotingen.

Voor de hervorming van het toezicht in het hoger onderwijs ontwikkel ik een nieuwe organisatie en omkadering met onder meer een nieuw methodologisch kader en instrumentarium van het regeringscommissariaat. Dit hernieuwde toezicht gaat van start in het academiejaar 2019-2020.

Met betrekking tot het onderzoek in de kunsten bekijk ik hoe de samenwerking tussen Schools of Arts en de universiteit verder kan ondersteund worden en hoe synergie met het domein wetenschapsbeleid excellent onderzoek in de kunsten kan stimuleren.

3.6. Het onderwijsbeleid voeren in de Vlaamse Rand en Brussel

Realisaties 2016-2017

Dankzij de extra capaciteitsmiddelen die ik investeerde, werden er in Brussel 1.951 en in de Vlaamse Rand 1.024 extra plaatsen gecreëerd. Het scholenbouwbeleid van de Vlaamse overheid werd toegelicht op het eerste colloquium "Stand van de Rand" (zie ook SD 4).

De Vlaamse Regering heeft op mijn aangeven een beleidsreactie geformuleerd op het advies van de taskforce onderwijs in de Vlaamse Rand. Heel wat van de voorstellen passen binnen lopend beleid zoals de hervorming van de lerarenopleiding, het masterplan scholenbouw, bestuurlijke optimalisatie, de hervorming van de leerlingenbegeleiding en het versterken van de kleuterparticipatie.

Binnen de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB) werd het aandeel middelen in de Vlaamse onderwijsbegroting die voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel bestemd zijn, gemonitord. Waar de Vlaamse regering een norm van 5% vooropstelt bedroegen de investeringen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in het begrotingsjaar 2016 5,76% van het totale onderwijsbudget.

Plannen 2017-2018

Ik volg de capaciteitsprojecten in de Vlaamse Rand en Brussel van nabij op zodat de bijkomende plaatsen zo snel als mogelijk gerealiseerd worden. Bij de tweede afname van de capaciteitsmonitor (zie SD 4) geef ik specifieke aandacht voor capaciteitsgevoelige gebieden zoals Brussel en de Vlaamse Rand zodat ik voor de komende jaren een goed beeld heb op hun capaciteitsnoden.

Samen met de pedagogische begeleidingsdiensten organiseer ik een studiedag rond taalbeleid voor scholen uit de Vlaamse Rand en geef daarmee opvolging aan aanbevelingen van de taskforce onderwijs in de Vlaamse Rand.

In uitvoering van het Vlaamse actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering breng ik de noden van jongeren uit Brussel en de Vlaamse Rand in kaart en neem ik initiatief om te komen tot een aangepast aanbod voor deze doelgroep. Daarnaast organiseer ik een overleg tussen de onderwijsverstrekkers en de Brusselse politiezones om tot goede werkafspraken te komen.

3.7. Internationale ontwikkelingen vertalen in Vlaams onderwijsbeleid

Realisaties 2016-2017

Bij de herziening van het Europees kwalificatieraamwerk in het kader van de New Skills Agenda van de Europese Unie (EU) zorgde ik er mee voor dat eerdere Europese afspraken rond de transparante erkenning van onderwijskwalificaties en leeruitkomsten gerespecteerd bleven.

Op vraag van de Europese Commissie heb ik een tussentijdse evaluatie laten uitvoeren van het luik Onderwijs en Vorming van het Erasmus+-programma.

Ik heb het referentiekader van competenties voor een democratische cultuur dat ontwikkeld werd binnen de Raad van Europa, meegenomen als regionale bijdrage tot de '2030 agenda' voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties (VN).

Samen met de Franse Gemeenschap werden de nodige voorbereidingen getroffen voor het opnemen van het Asia-Europe Meeting (ASEM) onderwijssecretariaat vanaf 2018. In het kader van het ASEM en het Bolognaproces organiseerde ik meerdere internationale Peer Learning Activities (PLA) rond thema's als kwalificatieraamwerken, kwaliteitszorg en erkenning.

Samen met mijn collega bevoegd voor Werk nam ik deel aan uitwisselingsinitiatieven en studiebezoeken rond duaal leren in Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk.

Samen met mijn Nederlandse collega heb ik de afspraken die in het Damesakkoord zijn opgenomen tijdens een gezamenlijke zitting van de Vlaamse en Nederlandse Regering besproken.

Als ondersteuning van het onderwijs in de Franse taal in Vlaamse scholen en lerarenopleidingen en in aanvulling op de uitwisselingsprogramma's voor leerkrachten tussen de 3 Gemeenschappen, sloot ik een Memorandum of Understanding met Frankrijk af dat het vormingsaanbod van de Franse overheid beter toegankelijk moet maken voor onze leerkrachten Frans.

Plannen 2017-2018

Op basis van de uitkomsten van de tussentijdse evaluatie van het Erasmus+ programma in Vlaanderen zal ik deelnemen aan het debat over mogelijke aanpassingen aan het huidige Erasmus+-programma en meer in het algemeen over de toekomst van Europese onderwijsprogramma's na 2020. Daarbij zal ik erover waken dat het Erasmus+-programma, een Europees succesproduct, de motor blijft tot het versterken van de internationalisering in het Vlaamse onderwijs.

Ik zal de resultaten van de test van het Europees referentiekader van competenties voor een democratische cultuur meenemen bij de besluitvorming hierover binnen de Raad van Europa.

Ter voorbereiding van de mondiale ontmoeting van de ministers van Onderwijs in augustus 2018, zal ik proactief werk maken van de agendabepaling tijdens de Algemene Conferentie van UNESCO.

Ik zal, samen met de Franse Gemeenschap, het ASEM-secretariaat opnemen voor een periode van vier jaar. Op de ministeriële ASEM- en Bologna-conferenties en de daarop volgende opvolgingsvergaderingen zal Vlaanderen een actieve rol opnemen met betrekking tot het internationale hoger onderwijsbeleid.

3.8. Juridisering, regeldruk en planlast terugdringen

3.8.1. Een globaal akkoord om planlast te verminderen

Realisaties 2016-2017

Samen met de onderwijsverstrekkers, de onderwijsinspectie, de onderwijsvakbonden en mijn administratie heb ik het actieplan 'Tarra' afgerond. Het actieplan omvat engagementen om in de toekomst systematisch 'de Tarra-toets' te hanteren, een engagement waarvan ik verwacht dat dit consequent wordt toegepast in hun dagelijkse werking en dit in het belang van de leerkrachten.

Ik heb niet gewacht op de ondertekening van het gezamenlijke actieplan om al een aantal concrete acties op te starten. Door de leerlingenaantallen bij het begin van het schooljaar via Discimus aan de onderwijsverstrekkers te bezorgen, worden deze gegevens niet meer dubbel opgevraagd bij scholen via de zogenaamde spoedtellings. Ik ontsloot meer gegevens over onderwijs via de dataloop, werkte aan een meer doelgroepgerichte overheidscommunicatie via de vernieuwde onderwijswebsites, bouwde verder aan Klascement als platform voor leraren om leermiddelen en lesmateriaal te delen, vereenvoudigde de aanvraagformulieren voor school- en studietoelagen, bouwde de elektronische gegevensuitwisseling tussen mijn administratie en de onderwijsinstellingen verder uit en werkte aan meer transparante en heldere communicatie bij doorlichtingen door de onderwijsinspectie.

Naar aanleiding van de nieuwe federale regelgeving inzake auteursrechten en reprografie wordt er voortaan een forfaitair bedrag per leerling aangerekend per onderwijsniveau in plaats van de vroegere regeling per type drager en aantal kopieën, wat een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging voor scholen betekent. De scholen betalen hetzelfde bedrag als voorheen, maar nu zowel voor de digitale als papieren reprografie.

Plannen 2017-2018

Samen met alle onderwijspartners rol ik de verschillende acties in het actieplan uit en monitor ik de uitvoering ervan. Ik zal zelf de 'Tarra-toets' systematisch toepassen op alle nieuwe regelgeving en verwacht dat alle onderwijspartners hetzelfde zullen doen bij hun activiteiten ten aanzien van het onderwijsveld. Planlast heeft vele oorzaken en vraagt dan ook een aanpak van alle onderwijspartners op alle onderwijsniveaus als we willen komen tot een planlastreductie die ook voelbaar is op de klasvloer.

Specifiek in het basisonderwijs worden de bestaande formulieren om de aanwending van de lestijden door te geven, vervangen door een webformulier waarin het aantal in te vullen velden drastisch wordt verminderd. Het formulier informeert de scholen ook in real time over de doorgegeven opdrachten en gegeneerde omkadering. Ook zullen basisscholen enkel nog in specifieke omstandigheden informatie moeten verstrekken over de afstand tussen de school en haar vestigingsplaatsen. Er wordt ook meer informatie uitgewisseld tussen mijn administratie en de onderwijsinspectie. Al deze maatregelen zorgen voor een afname van zo'n 9.000 formulieren per jaar.

Scholen van het voltijds secundair onderwijs krijgen bij elke inschrijving in het 1ste tot en met het 6de leerjaar onmiddellijk en automatisch informatie of de leerling voldoet aan de toelatingsvoorwaarden gerelateerd aan de reeds behaalde studiebewijzen. Dit heeft een positieve impact op de rechtszekerheid voor zowel scholen als leerlingen. Mijn administratie neemt ook de verplichting van scholen over om een aantal gegevens aan de sociale zekerheid te bezorgen. In eerste instantie gaat het om gegevens van (deeltijdse) werkloosheid. De andere sectoren zoals ziekte en arbeidsongevallen volgen later. Door de tussenkomst van mijn administratie krijgt de Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening (RVA) sneller de nodige gegevens, wat tot een snellere betaling aan de rechthebbende zal leiden.

Voor de basisscholen werk ik een gebruiksvriendelijke online toepassing uit waardoor het formulier 'aanwending omkadering' verdwijnt. Dit levert een onmiddellijke besparing van 2.500 papieren formulieren op en mijn administratie zal de gegevens sneller en efficiënter kunnen verwerken.

Voor de reprografie in onderwijs wordt er een elektronisch platform voor betalingen en registratie ontwikkeld. Ik start het gesprek met de onderwijsverstrekkers op met als doel te komen tot een centrale inning van de auteursrechten via een automatische afhouding van de werkmiddelen. Hierdoor zullen onderwijsinstellingen niet zelf meer moeten instaan voor deze administratieve verplichtingen.

*3.8.2. Scholen ondersteunen bij de toenemende juridisering**Realisaties 2016-2017*

Ik voerde een aantal vereenvoudigingen door die de procedure en werking van de raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen transparanter maken voor instellingen en studenten. Het gaat over de inhoud van het intern en extern beroepsschrift van de studenten en het onderzoek van de onderwijsinstelling. Verder wordt de raad bevoegd bij een weigering van inschrijving op grond van ontoereikend of negatief leercrediet.

Plannen 2017-2018

Via het verzameldecreet hoger onderwijs (zie OD 3.5) zal ik de procedure van de raad vereenvoudigen.

In het actieplan operatie 'Tarra' engageren de onderwijsverstrekkers zich om basis- en secundaire scholen te informeren over de heersende rechtspraak met betrekking tot tuchtzaken en klassenraden. Zo kunnen scholen beter ondersteund worden op het vlak van motiveringsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur.

3.8.3. Regels verminderen, schoolproof maken en verduidelijken

Realisaties 2016-2017

Om meer transparantie in de regelgeving te bekomen bekrachtigde het Vlaams parlement eind 2016 het derde codificatiebesluit voor onderwijs. Deze codificatie bundelt de regelgeving uit een 25-tal wetten, koninklijke besluiten en decreten in een overzichtelijke wettekst en heft een 200-tal wetgevende teksten die niet meer van toepassing waren op. Waardoor wordt de onderwijswetgeving transparanter en makkelijker raadpleegbaar.

Plannen 2017-2018

Ook dit werkjaar zal ik erop toezien dat de maatregelen opgenomen in een volgend genummerd decreet tijdig en correct gecommuniceerd worden en zet ik de codificatie van de onderwijsregelgeving verder met de regelgeving over de subsidiëring van de onderwijsinfrastructuur.

3.8.4. Moderne dienstverlening

Realisaties 2016-2017

De studiebewijzen werden geïntegreerd in Discimus waardoor een school bij een nieuwe inschrijving sneller kan achterhalen over welke studiebewijzen de leerling beschikt. De gegevens uit Discimus stromen ook automatisch door naar de Leer-en Ervaringsdatabank (LED). Door een andere aanpassing aan Discimus kan ik de gegevens over afwezigheden van leerlingen die te wijten zijn aan preventieve schorsing, tijdelijk of definitieve uitsluiting, monitoren.

De gegevensuitwisseling tussen DAVINCI enerzijds en de cvo en de cbe anderzijds werd uitgebreid met informatie over het al dan niet wettig verblijven van de cursisten in ons land. Dit maakt de controle op deze toelatingsvoorwaarde minder complex en tijdrovend. De personeelsgegevens van de cbe worden nu digitaal beheerd in het Elektronisch Personeelsdossier (EPD).

De DHO werd volledig gemoderniseerd, onder andere op het vlak van het beheer van het onderwijsaanbod. De instellingen kunnen voortaan zelf hun ingerichte onderwijsaanbod registreren. DHO 2.0 ondersteunt de taalregeling van de opleidingen hoger onderwijs en omvat uitgebreidere informatie over internationale studentmobiliteit (zie OD 1.3). De instellingen hoger onderwijs hebben toegang tot het rijksregister en de Leer- en Ervaringsbewijzen Databank (LED). De bestaande interfaces naar Studietoelagen, Kinderbijslag, LED en Studentenportaal werden vernieuwd.

In mei 2018 treedt de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking. Als gevolg hiervan moeten de scholen voldoen aan een aantal nieuwe voorwaarden met betrekking tot gegevensbescherming. Om scholen hierin te ondersteunen organiseerde mijn administratie overleg met de onderwijsverstrekkers en de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC).

Plannen 2017-2018

Ik blijf inzetten op een doorgedreven elektronische gegevensuitwisseling tussen de scholen en de overheid. Via het formulierenplatform van de Vlaamse overheid wil ik meer papieren formulieren digitaal ter beschikking stellen via Mijn Onderwijs en ik focus daarbij in een eerste fase op de instellingen.

Ik breid Mijn Onderwijs uit naar het onderwijspersoneel zodat zij de eigen salarisgegevens en fiscale attesten digitaal kunnen opvragen, raadplegen en bewaren. De salarisgegevens worden overzichtelijker weergegeven en voorzien van bijkomende uitleg. Bij hun salarisgegevens vinden de personeelsleden de contactgegevens van hun dossier- en relatiebeheerder terug. Scholen kunnen vanaf het najaar online de salarisgegevens van hun personeelsleden raadplegen via Mijn Onderwijs.

Om een efficiëntere opvolging van de leerplicht mogelijk te maken integreer ik de gegevens van de leerlingen die huisonderwijs volgen of een vrijstelling van de leerplicht genieten, in Discimus.

DAVINCI wordt verder uitgebouwd, onder andere om tot een meer correcte registratie van studiebewijzen in het volwassenenonderwijs te komen. Zo krijgen de cvo en cbe in de toekomst een notificatie wanneer een cursist recht heeft op een bepaald studiebewijs.

Het e-gov-decreet bepaalt dat de Vlaamse overheid haar elektronische bestuurlijke gegevens, mits enkele uitzonderingen, bij authentieke gegevensbronnen moet opvragen. De Vlaamse overheid zal de LED als authentieke gegevensbron binnen onderwijs erkennen.

In DHO 2.0 maken we mogelijk dat de instellingen studiebewijzen kunnen registreren los van een inschrijving. Mijn administratie en de NVAO voorzien in een uitwisseling van gegevens zodat DHO 2.0 een unieke gegevensbron wordt en een vereenvoudiging en vernieuwing van het hogeronderwijsregister mogelijk wordt.

De VTC en mijn administratie sturen in het najaar de scholen en centra een gezamenlijke brief waarin ze de nodige informatie geven over de verplichtingen als gevolg van de Europese AVG. Scholen en centra ontvangen ook een brochure die samen met de onderwijsverstrekkers wordt opgemaakt, met daarin de criteria waaraan ze moeten voldoen en generieke maatregelen die ze kunnen nemen.

Blockchain is een nieuwe technologie die ook ingang vindt bij de overheid en in het onderwijs. Vanuit een 'proof of concept' verken ik de mogelijkheden van blockchain voor het onderwijs. Ik zet samen met de centrale Vlaamse diensten, de Franse Gemeenschap en de Federatie Wallonië-Brussel een 'proof of concept' op rond studentenmobiliteit in het hoger onderwijs. In een volgende stap krijgt dit project een Europese dimensie met een samenwerking tussen verschillende landen.

3.9. In dialoog gaan vergt duidelijke communicatie

Realisaties 2016-2017

Klasse werkte haar multimediaal communicatieplatform met informatie op maat van de onderwijsprofessional uit met aangepaste formats via de website, sociale media, nieuwsbrieven, events en een gedrukt magazine. Klasse Magazine verscheen driemaandelijks waarbij elke Vlaamse school en vestigingsplaats een gratis exemplaar toegestuurd kreeg. Daarnaast namen 16.600 mensen een betalend abonnement. Alle informatie bleef ook gratis online beschikbaar. 35.000 mensen maakten reeds een persoonlijk profiel aan op de website.

Binnen het actieplan kleuterparticipatie werd het kleuterpakket 'Voor het eerst naar school' herwerkt (zie OD 1.1.1). Klasse werkte rond onderwijsinnovatie samen met de Koning Boudewijnstichting (KBS) in het kader van het project 'Veranderwijs.nu'. Ter ondersteuning van de startende leerkrachten werd het startersboekje 'Pas voor de Klas' herwerkt en herdrukt. Klasse ontwikkelde een Brusselse versie van het startersboekje in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC).

De Lerarenkaart, met meer dan 1.000 voordelen met een educatief aanbod en exclusieve activiteiten, werd dit schooljaar voor de tweede keer succesvol verdeeld via de bibliotheken.

Onderwijs.vlaanderen.be werd verder uitgebreid voor de doelgroep directies en administraties. Daarnaast kwam informatie op maat over onderwijsvernieuwingen en –projecten online zoals STEM, het actieplan 'Samen tegen Schooluitval', de modernisering van het secundair onderwijs, dataloop, duaal leren en onderwijsonderzoek. De A-Z-themalijs, een alfabetisch, thematisch overzicht met zoekfunctie van webpagina's, omzendbrieven en formulieren, werd geïntroduceerd. Er is nu ook een tool die het onderwijspersoneel helpt om het meest geschikte verlof of de meest geschikte afwezigheid te kiezen.

Plannen 2017-2018

Ik blijf qua communicatie kort op de bal spelen bij belangrijke beleidsontwikkelingen of naar aanleiding van crisismomenten. Klasse zal verschillende thema's zoals klasmanagement, polarisering, kinderarmoede, gezondheid en onderwijsinnovatie dossiermatig en multimediaal verder uitwerken.

4. Strategisch doel 4: Werk maken van een Masterplan Scholenbouw

4.1. Masterplan scholenbouw uitwerken

Realisaties 2016-2017

Ik stelde de eerste voortgangsrapportage over het masterplan 'Scholenbouw' voor in het Vlaams Parlement met een overzicht van de gerealiseerde acties in de afgelopen twee jaar. Ik gaf daarbij ook toelichting bij het investeringsvolume in schoolinfrastructuur voor 2,6 miljard euro voor de periode 2015-2017.

Uitgaande van een meerjarenplanning kende ik 150 miljoen euro aan capaciteitsmiddelen toe voor de periode 2016-2018, telkens 50 miljoen euro per jaar. Deze middelen werden verdeeld over capaciteitsprojecten die vanuit de lokale taskforces capaciteit als prioritair naar voor werden geschoven. Hiermee worden 11.213 extra plaatsen gecreëerd in het basisonderwijs en 1.933 extra plaatsen in het secundair onderwijs.

Net als vorig schooljaar gaf ik mijn administratie de opdracht om de voortgang van de in het verleden goedgekeurde capaciteitsprojecten nauwkeurig op te volgen. Eind 2016 waren met de capaciteitsmiddelen die werden toegekend voor projecten tot 2015 meer dan 14.000 plaatsen (58%) gerealiseerd. Dat is 13% meer dan eind 2015. Daarvan zijn procentueel het meest aantal plaatsen gerealiseerd in Sint-Niklaas (74%) en Antwerpen (73%), gevolgd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (57 %) en Halle (54%). Van de projecten gestart met capaciteitsmiddelen toegekend in 2016 waren er eind 2016 al 9 projecten waarvoor een bouwaanvraag werd ingediend en 48 waarvoor een ontwerper werd aangesteld.

Ik hervormde structureel de subsidieprocedures bij mijn administratie met een rationalisatie van 13 naar 8 uitzonderingsprocedures bij het vrij gesubsidieerd onderwijs. Het is mijn ambitie dat door deze hervorming meer wordt ingezet op de standaarddossiers.

Als gevolg van het verlaagde btw-tarief voor de bouw van schoolgebouwen, is het mogelijk om 17 extra nieuwe schoolbouwprojecten te realiseren binnen het lopende DBFM-programma 'Scholen van Morgen' (design, build, finance and maintain). Ondertussen werden reeds 140 scholen opgeleverd, zijn er 20 scholen in de bouwfase, 4 scholen in de aanbestedingsfase en 17 scholen in ontwerpfase. Op minder dan 3 jaar tijd vonden er circa 140 officiële openingen en ingebruiknames plaats.

Eind 2016 werd het decreet betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten door het Vlaams Parlement goedgekeurd. Ik richtte vervolgens een projectbureau op, samengesteld uit de vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekkers, de Vlaamse Regering en deskundigen die ervaring hebben in schoolinfrastructuur of publiek-private samenwerking. In het voorjaar werd de oproep naar de inrichtende machten gelanceerd voor de kandidaatstelling voor het nieuwe projectspecifieke DBFM-investeringsprogramma. Er werd 300 miljoen euro investeringsbudget voorzien waarbij mijn administratie gemachtigd werd om jaarlijks 22,5 miljoen euro DBFM-toelagen toe te kennen voor de subsidiëring van de beschikbaarheidsvergoedingen binnen deze nieuwe reeks DBFM-schoolbouwprojecten. 52 projectdossiers vanuit alle Vlaamse provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden ingediend, gebundeld over 21 clusters. AGION (agentschap voor infrastructuur in het onderwijs) en het GO! hebben mij hierover advies verstrekt. Op mijn voorstel selecteerde de Vlaamse Regering vervolgens 41 scholen die via dit scholenbouwprogramma gebouwd worden. Hierdoor wordt de oorspronkelijke investeringswaarde opgetrokken van 300 miljoen euro naar 550 miljoen euro.

Nadat het reglementair kader voor een nieuwe, algemene regeling voor huursubsidies werd goedgekeurd, vond in september 2016 een eerste oproep plaats naar de scholen van het gesubsidieerd onderwijs. 35 dossiers van de 40 ingediende aanvragen werden goedgekeurd waardoor ongeveer 9.775 plaatsen zullen gecreëerd worden waarvan 2.035 nieuwe bijkomende plaatsen. De nieuwe schoolgebouwen die via deze piste worden gerealiseerd, vertegenwoordigen een subsidie-equivalent in de reguliere financiering van ongeveer 58,8 miljoen euro wat overeenkomt met circa 88 miljoen euro aan effectieve investeringen in de realisatie van nieuwe scholen in Vlaanderen.

Ik organiseerde in het najaar twee rondetafels over het klimaat met de onderwijsverstrekkers, de distributienetbeheerders, de hoger onderwijsinstellingen, het middenveld en de pedagogische begeleidingsdiensten. Dat mondde uit in een tweede Vlaamse klimaat- en energietop op 1 december 2016. Ik formuleerde in opvolging daarvan 11 klimaatmaatregelen, zowel energiebesparende maatregelen op het vlak van onderwijsinfrastructuur als meer inhoudelijke, educatieve en sensibiliserende maatregelen.

In het voorjaar lanceerde ik via de website <http://www.mijnschoolhelpthetklimaat.be> een plan om verwarmingsinstallaties in scholen beter af te stellen. Schoolbesturen kunnen rekenen op een eenmalige subsidie om hun bestaande verwarmingssystemen grondig te laten afstellen. Ik voorzag 5 miljoen euro voor de maatregel 'Zonneplan voor schoolgebouwen' waardoor leningen kunnen worden toegekend voor de plaatsing van zonnepanelen, die scholen terugbetalen via de energiewinst die ze boeken.

Ik startte verschillende projecten op die leiden tot een betere openstelling van schoolinfrastructuur. Ik heb samen met mijn collega bevoegd voor Sport een gezamenlijke investering van 4 miljoen euro gedaan om meer schoolsportzalen open te kunnen stellen voor lokale sportclubs. Om dit te kunnen realiseren, ontvingen 53 scholen subsidies voor renovatiewerken of exploitatiekosten. Uit de opgeleverde haalbaarheidsstudie 'inschakeling sociale economie' blijkt dat projecten met 'sleuteldragers' een mogelijke oplossing bieden voor het extra werk dat scholen hebben bij de openstelling van hun infrastructuur voor derden. De Verenigde Verenigingen voerden hun project 'slim gedeeld' met succes uit. Scholen beschikken nu over een handige gids en goede praktijken voor een vlotte en veilige openstelling van hun gebouwen. Ik kende ook een vervolgsubsidie toe aan de Verenigde Verenigingen om de gids 'slim gedeeld' te actualiseren en beter bekend te maken bij lokale besturen, verenigingen en scholen.

In uitvoering van het masterplan 'Scholenbouw' startte ik een studie naar concrete multifunctionele scholenbouwprojecten die eind 2017 opgeleverd wordt en ons betere inzichten geeft bij de uitwerking en realisatie van dergelijke projecten. De haalbaarheidsonderzoeken naar de inschakeling van leerlingen uit het bso en tso en initiatieven sociale economie voor de uitvoering van onderhoudswerken in schoolgebouwen zijn opgeleverd.

Ik gaf onderzoekers de opdracht om een praktijkgericht instrument te ontwikkelen voor bouwheren en architecten voor het ontwerpen van innovatieve leeromgevingen.

Mijn administratie startte het overleg op met andere beleidsdomeinen om na te gaan hoe we de leegstand van schoolgebouwen in kaart kunnen brengen.

In het kader van de asbestverwijdering in scholen werden al twee asbestovereenkomsten afgesloten tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Omgeving, samen met de onderwijsverstrekkers. Deze bevatten een plan van aanpak voor de 300 scholen waarvoor in opdracht van OVAM een inventaris werd opgemaakt (in het kader van het proefproject rond de asbestinventarisatiestudie bij schoolgebouwen). Dit wordt later uitgebreid naar alle scholen in Vlaanderen en Brussel. Er werd 7,5 miljoen euro

vrijgemaakt vanuit het beleidsdomein Omgeving om een eerste reeks asbestverwijderingswerken op te starten bij de 300 scholen van het proefproject waar de situatie het meest dringend is.

Plannen 2017-2018

De raad van bestuur van AGION start gesprekken op met de onderwijsverstrekkers om een nieuw beoordelingssysteem voor de dossiers via de standaardprocedure in te voeren, waarbij meerdere objectieve criteria gehanteerd worden om de rangorde van de te behandelen subsidieaanvragen te bepalen.

Ik blijf de uitvoering van de reeds vroeger toegekende capaciteitsmiddelen en goedgekeurde capaciteitsprojecten op regelmatige tijdstippen opvolgen en wil zo garanderen dat de voorziene capaciteitsuitbreiding binnen de vooropgestelde timing effectief gerealiseerd zal worden. In de periode 2017-2020 zullen er nog meer dan 22.000 extra plaatsen gecreëerd worden, waarvan meer dan 7.000 in 2017 en bijna 10.000 in 2018. In 2018 wordt de laatste schijf van 50 miljoen € binnen de meerjarenplanning 2016-2018 vrijgegeven, waarmee de Vlaamse Regering haar engagement uit 2016 volledig waarmaakt en de introductie van een meerjarenplanning om de capaciteitsproblematiek in onderwijs aan te pakken, tot een succes maakt.

De capaciteitsmonitor schoolinfrastructuur leerplichtonderwijs wordt een tweede maal afgenomen. Hierdoor actualiseert men vraag en aanbod in functie van een betere afstemming. Op basis van de tweede afname van de capaciteitsmonitor maak ik eind 2018 een nieuwe meerjarenplanning voor de periode 2019-2021 op, waarbij 150 miljoen euro aan capaciteitsmiddelen verdeeld wordt of 50 miljoen euro per jaar. Deze middelen worden verdeeld over de capaciteitsprojecten die vanuit de lokale taskforces capaciteit als prioritair naar voor worden geschoven. De focus ligt daarbij zowel op de acute noden als op toekomstige capaciteitsbehoeften in het secundair onderwijs. In dat kader maak ik werk van regelgeving, zoals in het basisonderwijs reeds bestaat, waarbij hertelling ook in het secundair onderwijs in capaciteitsgebieden mogelijk wordt met het oog op extra omkadering om aan de capaciteitsgroei te voldoen.

Tegen het einde van 2018 laat ik een evaluatie uitvoeren van het huidige DBFM-programma 'Scholen van Morgen'. In de loop van 2017 en 2018 wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe projectspecifieke DBFM-programma scholenbouw met de selectie en rangschikking van de scholenbouwprojecten en de DBFM-clusters. Daarna starten de voorbereidingen voor het in de markt plaatsen van de eerste DBFM-clusters van projecten. Ik lanceer daarnaast ook nog een tweede oproep voor huursubsidies nadat de eerste oproep duidelijk de interesse van de scholen voor deze wijze van subsidiëring aantoonde.

Wegens het succes van de eerste oproep participeert het beleidsdomein Onderwijs, samen met het beleidsdomein Sport, opnieuw mee in een tweede oproep voor de openstelling van schoolsportinfrastructuur. Ik bereid een ruimere verspreiding voor van de wegwijzer 'slim gedeeld' die scholen praktische richtlijnen aanreikt voor het openstellen van hun gebouw. In het voorjaar organiseren de Verenigde Verenigingen op mijn vraag workshops en excursies met de bedoeling om alle partners die bij het openstellen van schoolgebouwen betrokken kunnen zijn lokaal te laten samenwerken.

Wanneer het onderzoek naar innovatieve leeromgevingen midden 2018 wordt opgeleverd, zullen architecten en bouwheren beschikken over een praktische gids met inspirerende voorbeelden om innovatieve onderwijsconcepten een ruimtelijke vertaling te geven.

In samenspraak met mijn bevoegde collega's verspreid ik de opgeleverde haalbaarheidsonderzoeken over de inschakeling van werkplekieren en de sociale economie onder de scholen. Ik ga in overleg met mijn collega bevoegd voor Sociale Economie en met de onderwijsverstrekkers over de concrete maatregelen die we samen kunnen nemen om sociale economiebedrijven en leerlingen onderhoudswerken of kleine renovatiewerken te laten uitvoeren in scholen.

De resultaten van het onderzoek naar kostenefficiënt bouwen van schoolinfrastructuur zijn tegen het einde van 2017 beschikbaar en geven inspiratie aan kostendrukkende maatregelen en aanbevelingen voor de scholen, rekening houdend met de levenscyclusbenadering voor deze gebouwen.

Het beleidsdomeinoverschrijdend overleg over leegstand wordt geconcretiseerd in een technische werkgroep samen met Informatie Vlaanderen en het beleidsdomein Omgeving.

Naast de lopende STEM-klimaat-projecten worden, samen met mijn collega bevoegd voor Energie, nog andere klimaatmaatregelen uitgerold. Ik lanceer een oproep voor pilootprojecten rond energiebesparing in scholen met inbegrip van een educatief traject in elke deelnemende school. Uiteraard blijf ik ook inzetten op verdere energiebesparende investeringen in de onderwijsinfrastructuur, zowel in het leerplichtonderwijs als in het hoger onderwijs. Voorbeelden zijn het meer kenbaar maken van het aanbod voor efficiënt energieaankoop van het Vlaams Energiebedrijf en het faciliteren van de plaatsing van de zonnepanelen door het 'Zonneplan voor schoolgebouwen'.

4.2. ICT-infrastructuur vernieuwen

Realisaties 2016-2017

Ik gunde de raamovereenkomst voor telecomdiensten aan Telenet voor een looptijd van 3 jaar. Met de raamovereenkomst kunnen scholen tegen een gunsttarief gebruik maken van voldoende bandbreedte maar ook van een aantal extra diensten zoals beveiliging, Wifi-infrastructuur, ICT-beheer, internettelefonie.

Plannen 2017-2018

Dit schooljaar wordt de monitor voor ICT-integratie in onderwijs (MICTIVO) een derde keer afgenomen in het Vlaams onderwijs. Dit laat toe een evolutie in kaart te brengen en om het ICT-beleid beter af te stemmen op de situatie in de Vlaamse scholen.

5. Strategisch doel 5: Topkwaliteit realiseren

5.1. Instellingen verantwoordelijkheid geven voor kwaliteitszorg

Realisaties 2016-2017

In het kader van 'Inspectie 2.0' organiseerde de onderwijsinspectie try-outs in scholen met een nieuw doorlichtingsconcept als resultaat. Het nieuwe toezichtskader is gebaseerd op het referentiekader voor onderwijskwaliteit. De interne kwaliteitszorg en het beleid van scholen krijgen daarbij een meer centrale plaats. Scholen krijgen meer vertrouwen maar ook meer verantwoordelijkheid voor het bewaken van de eigen kwaliteit. De onderwijsinspectie zal scholen vaker doorlichten zodat die er meer vertrouwd mee raken. Hierbij neemt de onderwijsinspectie maatregelen om de administratieve lasten bij een doorlichting tot een minimum te beperken.

De onderwijsinspectie ontwikkelde een nieuw doorlichtingsdesign dat bestaat uit twee delen. Het eerste deel is gericht op de kwaliteitsontwikkeling van de instelling en geeft aan de instelling feedback over haar onderwijskundig beleid, organisatieontwikkeling en interne kwaliteitszorg. Het tweede deel gaat de doeltreffendheid van de systematische kwaliteitsbewaking op de klasvloer na en koppelt aan de instelling terug in welke mate ze kwaliteitsvol onderwijs biedt dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen en ze de onderwijsregelgeving respecteert.

Naast haar controlerende opdracht op basis van de eindtermen stimuleert de onderwijsinspectie instellingen om zorg te dragen voor de eigen kwaliteit en hierbij hun eigen weg te zoeken. Daarvoor gaat de onderwijsinspectie tijdens de verschillende fasen van de doorlichting in dialoog met de schoolleiding, leraren en andere leden van het schoolteam. Deze ontwikkelingsgerichte dialoog besteedt aandacht aan vier componenten: het waarnemen van de kwaliteit, het inleven in de context, visie en de kwaliteitsontwikkeling van de instelling, het samen met de instelling reflecteren over de vaststellingen en, tot slot, het methodologisch onderbouwd beoordelen.

Om instellingen aan te moedigen om aan hun kwaliteit te blijven werken, rapporteert de onderwijsinspectie aan de hand van ontwikkelingsschalen. Deze schalen drukken uit in welke mate het ontwikkelingsniveau van de instelling tegemoet komt aan de kwaliteitsverwachting in het referentiekader voor onderwijskwaliteit. Bovendien ondersteunen ze een objectieve, betrouwbare en gelijkgerichte beoordeling en versterken zij de rol van de onderwijsinspectie als bron van informatie en kennis voor het onderwijsbeleid.

Ik verankerde dit nieuwe concept in de regelgeving. Zo kreeg het voorontwerp van decreet 'Inspectie 2.0' een eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering. Analoot aan het referentiekader voor onderwijskwaliteit is gestart met de ontwikkeling van een referentiekader voor de kwaliteit in de clb.

Ik bereidde de opvolgingsevaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen voor. Met de pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen maakte ik structurele afspraken over hun ondersteunende rol bij de uitvoering van het actieplan 'Samen tegen schooluitval' (zie OD 1.11) en de proefprojecten differentiatie.

Om de inzichten die voortkwamen uit de onderzoeken naar flexibele leerwegen en de gerichte inzet en ontwikkeling van competenties van leerkrachten in de laatste jaren van het lager onderwijs beter ingang te laten vinden in de scholen, organiseerde ik samen met de pedagogische begeleidingsdiensten een reflectienamiddag.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voerde de instellingsreviews uit, alsook de bijkomende beoordeling van de wijze waarop de instellingen hoger onderwijs de borging van de kwaliteit van hun opleidingen aanpakken. Tegelijk werd een bevraging georganiseerd waarin gepeild werd naar de ervaringen met de instellingsreviews en het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg. Deze bevraging werd meegenomen in de decretale evaluatie van de instellingsreviews. De evaluatie toetste het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie op drie elementen: performantie en robuustheid van het stelsel met het oog op de bewaking en verbetering van de onderwijskwaliteit; betrokkenheid van en transparantie naar interne en externe stakeholders als basis voor maatschappelijk vertrouwen en het draagvlak van het nieuwe stelsel bij de instellingen in het kader van autonomie en planlast.

Plannen 2017-2018

De onderwijsinspectie verfijnt haar toezichtskader en leidt de onderwijsinspecteurs op om er mee aan de slag te gaan. Ik ga over het ontwerp van decreet 'Inspectie 2.0' in debat met het onderwijsveld en maak werk van de bijhorende uitvoeringsbesluiten. In samenwerking met de onderwijsverstrekkers krijgt ook de controle op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van scholen een nieuwe invulling.

Aansluitend bij de kwaliteitsverwachtingen en -beelden in het referentiekader voor kwaliteit in de clb zal dit schooljaar ook voor de clb een nieuw toezichtskader worden ontwikkeld. De onderwijsinspectie zal ook een kwaliteitskader voor NAFT ontwikkelen.

De evaluatiecommissie die de opvolgingsevaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen uitvoert, wordt dit najaar geïnstalleerd. In navolging van de aanbevelingen uit de eerste evaluatie zal ik de opdrachten van deze diensten als doelstellingen formuleren, zodat de rol en de financiering ervan gericht blijft op het ondersteunen van leraren.

Naar aanleiding van de vrijgave van de reviews 'Literatuurstudie Evaluatie en Diversiteit' en 'Taalbeleid en taalscreening' door SONO organiseer ik een reflectiemoment met de pedagogische begeleidingsdiensten over de vertaling van de resultaten van dit onderzoek naar de praktijk.

Ik deel in het najaar de resultaten van de decretale evaluatie van het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs mee aan de Vlaamse Regering. Op basis van de resultaten van die evaluatie wordt beslist of het stelsel van de instellingsreview decretaal verankerd wordt en hoe de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen in de instellingsreview geïntegreerd wordt. Op basis van deze evaluatie start ik met de definitieve herziening van het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het najaar van 2017.

5.2. De kwaliteit versterken door informatierijke omgevingen te creëren

Realisaties 2016-2017

De nieuwe databundel 'secundair onderwijs' werd aan de lagere scholen bezorgd. Hierin zien de scholen hoe hun leerlingen het doen in de eerste graad van het secundair onderwijs. De selfservice omgeving voor cijfermateriaal dataloep is voor het brede publiek uitgebreid met gegevens over inschrijvingen in het dko en over mobiliteit en aantrekkingskracht in basis- en secundair onderwijs.

Het datawarehouse-project 'aanwezigheden van niet-leerplichtige kleuters' en 'de afwezigheden van de leerlingen in het lager en secundair onderwijs' werd gerealiseerd. Het eerste deel van het datawarehouse hoger onderwijs 2.0 werd opgeleverd.

De onderwijsinspectie werkte mee aan nascholingsinitiatieven om scholen sterker te maken in het omgaan met schoolprofielen. In het nieuwe toezichtkader inspectie 2.0 besteedt de inspectie aandacht aan de informatiegeletterdheid van schoolteams. Er werd ook geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit van de schoolportretten.

Het onderzoek naar de inhoudelijke validiteit van de toetsen van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten (OVSG-toetsen) en de interdiocesane proeven (IDP) werd opgeleverd en bekend gemaakt. Op basis daarvan stelde ik in overleg met de onderwijsverstrekkers een toolkit beschikbaar aan scholen waarin de OVSG-toetsen en de IDP zijn opgenomen, alsook de paralleltoetsen van de peilingen.

Ik maakte de resultaten van Trends in International Mathematics and Science Study Grade 4 2015 (TIMSS) en van Programme for International Student Assessment 2015 (PISA) publiek. De resultaten van de peiling wiskunde aan het einde van het basisonderwijs en de peiling burgerzin en burgerschapseducatie aan het einde van de 3de graad van het secundair onderwijs werden eveneens bekend gemaakt tijdens een colloquium.

Ik evalueerde de huidige werking van het steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen en consulteerde het brede veld over de wenselijke ontwikkelingen op het vlak van het peilingsonderzoek. De Vlaamse Regering keurde op mijn initiatief een oproep goed voor een volgende generatie van het steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen voor de periode 2018-2022.

SONO voert haar meerjarenprogramma uit en versterkt hiermee het kennisgedreven beleid. Op mijn vraag wordt sterker ingezet op de kennisproductie, de valorisatie voor het onderwijsveld en het gebruik van kennis in de beleidsvoorbereiding.

Ik besloot om deel te nemen aan TIMSS 2019 en PISA 2018 en aan een internationaal vergelijkend onderzoek van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) naar hoger onderwijs systemen.

Plannen 2017-2018

Op de website onderwijsstatistieken komen via dataloop gegevens over instellingen, leerlingenkenmerken en het volwassenenonderwijs. Instellingen kunnen daarnaast via de dataloop rapporten trekken over aan- en afwezigheden in het basis- en secundair onderwijs, inschrijvingen in het volwassenenonderwijs en inschrijvingen en leerlingenprofielen in het deeltijds kunstonderwijs.

In het kader van de uitbouw van het datawarehouse wordt het implementatietraject voor het project 'onderwijs-arbeidsmarkt' opgestart. Ook voor de opvolging van het M-decreet zal het datawarehouse gebruikt worden. Het datawarehouse hoger onderwijs 2.0 komt volledig ter beschikking. Er wordt ook verder gewerkt aan de uitbreiding van het datawarehouse volwassenenonderwijs.

Ik gaf de opdracht voor een verklarend onderzoek naar de vastgestelde achteruitgang van de leerlingenprestaties bij de herhalingspeiling wiskunde in het basisonderwijs. Mijn administratie organiseert daarnaast een werkseminarie waarin met het werkveld en experts gereflecteerd wordt over de resultaten van de peiling wiskunde in het basisonderwijs en van de peiling naar de vakoverschrijdende eindtermen burgerzin en burgerschapseducatie in het secundair onderwijs.

Eind 2017 maak ik de resultaten van het International Civic and Citizenship Education Study 2016 (ICCS), de Progress in International Reading Literacy Study 2016 (PIRLS) en

het luik 'samenwerkend probleemoplossen' binnen PISA 2015 bekend. Ook de resultaten van de peiling Frans basisonderwijs en de peiling techniek in de eerste graad A-stroom van het secundair onderwijs worden vrijgegeven.

Op 1 januari 2018 gaat de 2de cyclus van het steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen van start. Hierbij zet ik in op innovatie en een aantal gerichte verbeteringen.

6. Aandacht voor transversaal beleid

6.1. Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers

Realisaties 2016-2017

De verhoogde instroom van asielzoekers en vluchtelingen in het leerplichtonderwijs is nog voelbaar en daarom werd een aantal van de tijdelijke maatregelen uit 2015 verlengd, zoals de toelage van 950 euro voor scholen met een stijging van het aantal anderstalige kleuters, de subsidies voor het leerlingenvervoer van asielcentra naar de basisscholen en de subsidies voor modulaire units.

Mijn administratie volgde de impact van de instroom en de verhuisbewegingen van minderjarige vluchtelingen op. Zo werd een analyse gemaakt van de impact op leerlingen en scholen van de sluiting van 15 collectieve opvanginitiatieven. De ontwikkelingen binnen het opvangnetwerk en de implicaties ervan op scholen, werden ook opgevolgd door het overleg 'asiel en onderwijs' met de onderwijsverstrekkers, de clb, de Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), Fedasil, het Rode Kruis en de federale staatssecretaris bevoegd voor Asiel en Migratie. Mijn administratie zorgde ook voor ondersteuning op maat van lokale besturen, scholen en andere actoren. Zowel bij de opvanginitiatieven als bij de onderwijsverstrekkers bestaat een nood tot wederzijdse uitwisseling van kennis en bezorgdheden. Daarom organiseerde ik in samenwerking met Fedasil een uitwisselingsmoment tussen beide actoren.

Op basis van een vastgestelde nood aan ondersteuning van scholen en clb op het vlak van traumabegeleiding voor asielkinderen, werd een projectsubsidie toegekend waarmee 7 traumapsychologen werden aangesteld. Zij brachten de nodige expertise binnen bij de clb en scholen en ondersteunden de uitbouw van netwerken waar scholen en clb terecht kunnen.

Ik gaf het OBPWO-onderzoek 'OKANs' naar schoolloopbanen van anderstalige nieuwkomers vrij. In een hoorzitting in het parlement lichtten de onderzoekers op mijn vraag de conclusies en beleidsaanbevelingen toe.

Door een substantiële verhoging van de middelen bij aanvang van het vorig schooljaar werd de tweeledige opdracht van de vervolgschoolcoaches in het secundair onderwijs versterkt. Zo kunnen zij naast de begeleiding, ondersteuning en opvolging van leerlingen uit de onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) die doorstromen naar het reguliere onderwijs, meer inzetten op expertiseopbouw en -overdracht in het vervolgonderwijs. Ik vroeg de onderwijsinspectie om mij een eerste zicht te bieden op de activiteiten van deze vervolgschoolcoaches.

Ik voorzag in het volwassenenonderwijs opnieuw bijkomende middelen voor opleidingen NT2 waarmee men de verhoogde instroom van anderstalige nieuwkomers kon opvangen. Daardoor konden alle nieuwkomers binnen het semester starten in een NT2-traject. Ik heb samen met de sector, het agentschap Integratie en Inburgering, de stedelijke agentschappen en het Huis van het Nederlands Brussel het gebruik van deze extra middelen gemonitord.

Op basis van de toenemende vraag naar aanbod NT2 in de zomer heb ik ook extra middelen voorzien voor zomeraanbod in de cvo. Ook het budget voor de trajecten in universitaire talencentra (UTC) werd verhoogd.

NARIC-Vlaanderen wordt nog steeds geconfronteerd met een hoog aantal aanvragen ingediend door vluchtelingen en subsidiair beschermden. In bepaalde complexe dossiers wordt voor de beoordeling samengewerkt met de VLIR. Aanvragers volgen een verkort studietraject waarna de gelijkwaardigheid wordt beoordeeld. Voor bepaalde complexe

dossiers is een beoordeling van het papieren dossier moeilijk. Daarom werd begin 2016 een samenwerking gestart met de VLIR waarbij aanvragers een verkort studietraject volgen waarna de gelijkwaardigheid beoordeeld wordt.

Plannen 2017-2018

Voor het schooljaar 2017-2018 verleng ik de extra financiële ondersteuning van 950 euro voor bijkomende anderstalige kleuters in het gewoon basisonderwijs. Ook de projectsubsidie voor traumabegeleiding voor asielkinderen wordt verlengd.

Het OKANs-onderzoek en het vele overleg met verschillende partners leverden tal van nieuwe inzichten op over OKAN die het vertrekpunt vormen voor een participatief traject dat van start gaat met de OKANs-studiedag op 21 november 2017. Met dit participatief traject evalueer ik in welke mate de reeds genomen maatregelen een antwoord bieden op de gestelde uitdagingen en zoek ik oplossingen voor de overblijvende knelpunten.

Ik verleng de bijkomende middelen voor het aanbod NT2 en blijf de inzet van deze middelen permanent opvolgen. Samen met het agentschap Integratie en Inburgering werk ik een monitor uit die vraag en aanbod beter in kaart brengen.

Mijn administratie monitort de bewegingen binnen het opvangnetwerk en biedt de nodige ondersteuning aan scholen, lokale besturen en andere actoren om daarmee om te gaan. Nieuwe ontwikkelingen, zoals de toename van het aantal vluchtelingen in bepaalde regio's als gevolg van het hervestigingsprogramma, krijgen de nodige aandacht.

Het aantal aanvragen dat bij NARIC-Vlaanderen wordt ingediend door vluchtelingen en subsidiair beschermden blijft hoog. Deze aanvragen zijn complex en vragen veel verwerkingstijd, zeker ook omdat de aangeleverde informatie beperkt is. NARIC-Vlaanderen tracht deze stijging bij te houden.

6.2. Horizontale beleidsplannen

Realisaties 2016-2017

Afgelopen jaar maakte ik werk van de acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019, het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan inzake gender, seksuele diversiteit, handicap, toegankelijkheid 2016-2017, het Vlaams Horizontaal Integratiebeleidsplan (HIBP) 2016-2019 en het Jeugd- en Kinderrechtenplan 2015-2019.

Bovenop de acties die opgenomen zijn in de verschillende horizontale beleidsplannen, nam ik vanuit onderwijs een aantal extra initiatieven zoals het project 'Samen tegen onbetaalde schoolfacturen'.

Dit alles geeft mee uitvoering aan de landenspecifieke aanbevelingen van de Europese Commissie in het kader van het Europees Semester, waarin gesteld wordt dat we ervoor moeten zorgen dat de toegang tot kwaliteitsonderwijs, beroepsopleidingen en de arbeidsmarkt ook verzekerd moet worden voor achtergestelde groepen, met inbegrip van mensen met een migratie-achtergrond.

Plannen 2017-2018

Via bestaande en nieuwe acties van het bijgestuurde VAPA dijk ik de schoolkosten voor gezinnen met kinderen in. Ik versterk het kostenbeheersend beleid en bind met scholenteams de strijd aan tegen onbetaalde schoolfacturen. Voorts geef ik een subsidie

aan de vzw SOS Schulden op School zodat ook zij scholen bewust kan maken en tools kan aanreiken over het thema kansarmoede en kostenbeheersing.

SONO start met de afname van de studiekostenmonitor binnen het leerplichtonderwijs. Ook zet ik de inspanningen verder om de aanvraag voor een school- en studietoelage zo automatisch mogelijk te laten verlopen (zie OD 1.13). De lerarenopleidingen hebben in de opleiding kleuteronderwijs bewust aandacht voor kinderarmoede en diversiteit (zie OD 2.1). Klasse reikt met zijn themadossiers over kinderarmoede tools aan die de thematiek hoog op de agenda houden (zie OD 3.9). In de 'week van de Geletterdheid' staat de kwetsbaarheid van mensen die kampen met laaggeletterdheid centraal (zie OD 1.14). Ik breng de gevolgen van de implementatie van het M-decreet op de evenredige participatie van kansarme leerlingen in de diverse vormen van ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in kaart. (zie OD 1.1). Ook neem ik momenteel met alle stakeholders de opleiding ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting onder de loop om deze nog aan slagkracht te laten winnen.

Ik rol de acties in het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan (gender, seksuele diversiteit, handicap, toegankelijkheid) verder uit. Het Vlaams Horizontaal Integratiebeleidsplan wordt geëvalueerd en geactualiseerd.

V. **BIJLAGEN****Bijlage 1 Uittreksel uit de regelgevingsagenda****Regelgevingsagenda 2017-2018****SD1: Talenten van elke lerende ten volle ontwikkelen****OD1.1: Alle kinderen stevige fundamenteën geven door een sterk basisonderwijs****OD1.2: De lat hoog leggen voor alle leerlingen door het secundair onderwijs te moderniseren****Decretale verankering: Leerdoelen scherp stellen om sterke persoonlijkheden te vormen.**

■ Op schema

Duiding bij status:

Het Vlaams Parlement werkt aan een voorstel van decreet over de eindtermen van het basis- en secundair onderwijs. Dit voorstel zet de lijnen uit voor de herziening van de eindtermen, zowel inhoudelijk als op vlak van procedure.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

Decretale verankering modernisering secundair onderwijs

■ Op schema

Duiding bij status:

De nodige regelgevende stappen worden gezet voor implementatie in het basisonderwijs en uitrol leerjaar per leerjaar in het secundair onderwijs vanaf 1 september 2018. Het decreet tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft de modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs werd op 14 juli 2017 principieel goedgekeurd met het oog op onderhandelingen en adviezen.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD1.3: Studenten in het hoger onderwijs maximale kansen op slagen en internationale ervaring geven**Decreet Flexibilisering Hoger Onderwijs**

■ Gerealiseerd

Duiding bij status:

De regelgeving rond studievoortgangsbewakingsmaatregelen werd herwerkt in het genummerd onderwijsdecreet XXV.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD1.4: Volwassenenonderwijs als partner in levenslang leren**Decreet Volwassenenonderwijs**

■ Gerealiseerd

Duiding bij status:

Een spoeddecreet tot wijziging van regelgeving over de taalexamenregeling van het personeel, de studiegebieden en de programmatieprocedure voor het secundair volwassenenonderwijs, de programmatie van opleidingen van het

hoger beroepsonderwijs, een benoemingsstop voor het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in de centra voor volwassenenonderwijs en bepaalde aspecten van alternerende opleidingen werd op 22 december 2016 goedgekeurd in het Vlaams parlement, op 23 december 2016 bekrachtigd en afgekondigd en op 13 februari 2017 in het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt.

Financiering van het volwassenenonderwijs

■ Opschema

Duiding bij status:

Het voorontwerp van decreet tot wijziging van de rechtspositie van het personeel van de centra voor volwassenenonderwijs en tot wijziging van het financieringsluik van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs werd principieel goedgekeurd op 14 juli 2017 met het oog op onderhandelingen en adviezen.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD 1.5: Samenwerking tussen het kunstonderwijs en de cultuuractoren

Decreet Deeltijds Kunstonderwijs

■ Opschema

Duiding bij status:

Het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs werd door de Vlaamse Regering op 12 mei 2017 principieel goedgekeurd met het oog op onderhandelingen en adviesvragen. De VLOR bracht advies uit op 27 juni.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD1.6: Leerdoelen scherpstellen om sterke persoonlijkheden te vormen

Decretale verankering: Leerdoelen scherp stellen om sterke persoonlijkheden te vormen.

■ Opschema

Duiding bij status:

Het Vlaams Parlement werkt aan een voorstel van decreet over de eindtermen van het basis- en secundair onderwijs. Dit voorstel zet de lijnen uit voor de herziening van de eindtermen, zowel inhoudelijk als op vlak van procedure. De herzieningen van de Europese Sleutelcompetenties zijn meegenomen in dit proces. Het concept basisgeletterdheid is verder geconcretiseerd.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD1.7: Competenties van Nederlands en moderne vreemde talen blijvend verbeteren

OD1.8: Van leren en werken een volwaardig onderwijstraject maken

Decreet Duaal leren en de aanloopfase

■ Opschema

Duiding bij status:

De resultaten van deze proefprojecten zijn meegenomen in het regelgevend kader voor duaal leren. Het decreet Duaal leren en de aanloopfase werd een 1^e keer door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 15 september 2017. Dit schooljaar worden de nodige initiatieven genomen om duaal leren vanaf 1 september 2018 gefaseerd te implementeren.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD1.9: Een vlotte doorstroom van het onderwijs naar de arbeidsmarkt realiseren***Decreet betreffende verworven competenties*** Opschema**Duiding bij status:**

Samen met Werk en geruggesteund door de ambtelijke werkgroep die de verschillende beleidsdomeinen vertegenwoordigt, werden de contouren afgebakend voor het ontwerpdecreet. Dat beoogt een transparant kader voor het erkennen van competenties, onafhankelijk van waar deze verworven zijn. Ook bepaalt het ontwerp de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om op basis van een evc-assessment (kwalificatie)bewijzen af te leveren die gelijkwaardig zijn aan studiebewijzen na een formele opleiding voor dezelfde beroepskwalificatie.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

Decreet betreffende een kwaliteitskader voor beroepskwalificerende trajecten Opschema**Duiding bij status:**

De onderwijsinspectie heeft samen met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB) en SYNTRA Vlaanderen pilootprojecten opgezet rond een gezamenlijk kwaliteitskader. Deze pilootprojecten gebeuren in bestaande onderwijskwalificerende en beroepskwalificerende opleidingstrajecten (OKOT en BKOT) zodat dit nieuwe systeem voor externe kwaliteitszorg breed kan worden getest.

Het kwaliteitskader wordt ook getest binnen het project 'schoolbank op de werkplek'. De duale context biedt de mogelijkheid om het kwaliteitskader toe te passen op zowel de opleidingscomponent als de werkplekcomponent.

Samen met Werk zal een regelgevend kader worden uitgewerkt.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD1.10: Een betere studiekeuzebegeleiding realiseren**OD1.11: Ondersteuning van lerenden versterken*****Decreet leerlingenbegeleiding*** Opschema**Duiding bij status:**

Op 14 juli 2017 keurde de Vlaamse Regering het decreet betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding principieel goed met het oog op adviezen en onderhandelingen.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD1.12: Het uitrollen van het beleid voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften***Nieuw ondersteuningsmodel*** Gerealiseerd**Duiding bij status:**

Vanaf het schooljaar en academiejaar 2017-2018 treedt een nieuw ondersteuningsmodel in werking om scholen en

centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en instellingen hoger onderwijs te ondersteunen in het omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en studenten met een functiebeperking. Samenwerkingsverbanden tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs en ondersteuningsnetwerken komen in de plaats van het geïntegreerd onderwijs. Het hoger onderwijs kan een eigen vorm van ondersteuning uitbouwen. *De decretale basis werd via Onderwijsdecreet XXVII ingeschreven in het decreet basisonderwijs, de codex secundair onderwijs en de codex hoger onderwijs.*

Verantwoordelijke organisatie(s):
Onderwijs en Vorming

OD1.13: De financiële drempel tot participatie aan onderwijs aanpakken via school- en studietoelagen

OD1.14: De (digitale) geletterdheid en mediawijsheid verhogen

OD1.15: Leerlingenvervoer verbeteren

Bekrachtigingsdecreet leerlingenvervoer

■ Opschema

Duiding bij status:

Op 22 december 2016 werd het decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2016 betreffende het tijdelijke project "leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs goedgekeurd. Twee proefprojecten zijn op basis van dit decreet lopende.

Verantwoordelijke organisatie(s):
Onderwijs en Vorming

BB2017-2018 - SD2: Voldoende, deskundig en gemotiveerd onderwijspersoneel garanderen

OD2.1: De lerarenopleiding versterken

Decretale bepalingen lerarenopleiding

■ Opschema

Duiding bij status:

Op 14 juli 2017 keurde de Vlaamse Regering het decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen principieel goed met het oog op advies en onderhandelingen. Op 22 september keurde de Vlaamse Regering met een ontwerp van amendementen bij dit decreet een aantal bijkomende bepalingen goed.

Verantwoordelijke organisatie(s):
Onderwijs en Vorming

OD2.2: Een professionele, uitdagende en meer gevarieerde onderwijsloopbaan realiseren

Decretale verankering van een professionele, uitdagende en meer gevarieerde onderwijsloopbaan

■ Opschema

Duiding bij status:

Op 9 oktober 2015 keurde de Vlaamse Regering de mededeling "opstart van de onderhandelingen in het kader van een loopbaanpact" goed. Met de sociale partners werd verder gewerkt rond taakbelasting en werkbaarheid. Dit leidde tot vereenvoudigde regelgeving mbt de verlofstelsels.

Daarnaast werd met de sociale partners afgetoetst welke andere thema's aangepakt moeten worden met het oog op

resultaten naar 1 september 2018 toe. Het gaat om werkzekerheid van startende leraren, de eindeloopbaan, professionalisering, de impact van digitalisering op de werkdruk en schoolleiderschap. We geven daarbij prioriteit aan de werkzekerheid van starters en de eindeloopbaan.

Met betrekking tot de opdracht van de leraar komt er een wetenschappelijk onderbouwd onderzoek naar de tijdbesteding van de leraar. Via dit onderzoek willen we zicht krijgen op de omschrijving van de opdracht van een leraar anno 2017 en hoeveel tijd aan welke taken wordt besteed. Dit onderzoek is van start gegaan in september 2017 en het eindrapport zal tegen het einde van het schooljaar klaar zijn.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

Decreet rechtspositie basiseducatie

■ Gerealiseerd

Duiding bij status:

In het kader van de afspraken van cao II en cao III voor de basiseducatie werden samen met de sociale partners voorstellen besproken en uitgewerkt. Op basis van dit akkoord werd een decreet betreffende de rechtspositie voor het personeel van de basiseducatie uitgewerkt.

Het regelgevend traject voor een decreet betreffende de rechtspositie voor het personeel van de basiseducatie werd in het werkjaar 2016-2017 afgerond en het decreet werd in het Vlaams Parlement op 28 juni 2017 plenair goedgekeurd waardoor het in werking kan treden op 1 januari 2018.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD2.3: Een loopbaanlange professionalisering en ondersteuning van leraren realiseren

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

BB2017-2018 - SD3: Onderwijsinstellingen versterken

OD3.1: Het inschrijvingsbeleid vereenvoudigen en vernieuwen

Decreet betreffende het inschrijvingsbeleid

■ Opschema

Duiding bij status:

De wetgevende initiatieven van het parlement voor een nieuw kader voor het gewoon onderwijs worden van nabij opgevolgd.

Het buitengewoon onderwijs zal uit het bestaande kader voor inschrijvingsrecht worden gelicht.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD3.2: Een optimalisatie van het onderwijslandschap mogelijk maken

Decreet betreffende bestuurlijke optimalisatie

■ Opschema

Duiding bij status:

In overleg met de onderwijspartners wordt werk gemaakt van de samenwerking tussen verschillende scholen en schoolbesturen. Op basis van de resultaten en bevindingen van dit overleg zullen in 2018 de nodige regelgevende initiatieven genomen worden.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD3.3: Naar een meer eenvormig landschap voor internaten evolueren**OD3.4: De werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs evalueren****OD3.5: Het aanbod en de financiering in het hoger onderwijs bijsturen****Decreet Hoger Onderwijs - rationalisatie en financiering.**

I Opschema

Duiding bij status:

Na advies van de VLOR en van de SERV hechtte de Vlaamse Regering op 7 juli 2017 opnieuw haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet dat het decreet over het secundair na secundair onderwijs, het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs wijzigt over het hoger onderwijs. Het gaat om wijzigingen rond de rationalisatie van het hoger onderwijsaanbod, over de verplichte, niet-bindende toelatingsproeven voor bepaalde bacheloropleidingen en over het toelatingsexamen arts-tandarts. Daarnaast zijn er een aantal faciliterende maatregelen opgenomen in het kader van de conceptnota 'Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs' en bevat het decreet een aantal technische aanpassingen aan de regelgeving. Over dit voorontwerp van wijzigingsdecreet wordt het advies ingewonnen van de Raad van State.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

Decretale uitbouw van HBO5 als volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs.

I Opschema

Duiding bij status:

Een voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten is in voorbereiding en regelt de inbedding van de graduaatsopleidingen in de hogescholen vanaf september 2019, op het vlak van de organisatie van de opleidingen, de financiering ervan en het statuut van het personeel. Het opzet is om zoveel mogelijk dezelfde regelingen voor de graduaatsopleidingen te doen gelden als deze voor de bachelor- en masteropleidingen.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

BB2017-2018 - OD3.6: Het onderwijsbeleid voeren in de Vlaamse Rand en Brussel**BB2017-2018 - OD3.7: Internationale ontwikkelingen vertalen in Vlaams onderwijsbeleid****BB2017-2018 - OD3.8: Juridisering, regeldruk en planlast terugdringen****Decreet betreffende het onderwijs: genummerd decreet XXVII**

I Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet XXVII is plenair goedgekeurd door het Vlaams parlement op 7 juni 2017 en treedt in werking op 1 september 2017.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

Decretaal initiatief tot codificatie van diverse bepalingen uit de onderwijsregelgeving

 Gerealiseerd

Duiding bij status:

Deze codificatie is door het parlement aangenomen in plenaire vergadering op 22 december 2016, bekrachtigd en afgekondigd op 23 december en op 13 februari bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

*Decreet betreffende het onderwijs: genummerd decreet XXVIII***Duiding bij status:**

Nog op te starten

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD3.9: In dialoog gaan vergt duidelijke communicatie

SD4: Werk maken van een Masterplan Scholenbouw

OD4.1: Masterplan scholenbouw uitwerken

Decretale wijzigingen in uitvoering van het masterplan Scholenbouw

 Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet dat projectspecifieke DBFM-operaties mogelijk maakt werd 16 november 2016 plenair goedgekeurd. Het decretaal kader en een uitvoeringsbesluit voor huursubsidie werd goedgekeurd en er werd een model ontwikkeld om de maximale aanvangshuur te kunnen bepalen.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD4.2: ICT-infrastructuur vernieuwen

SD5: Topkwaliteit realiseren

OD5.1: Instellingen verantwoordelijkheid geven voor kwaliteitszorg

Decreet hoger onderwijs kwaliteitszorg en accreditatie: wijzigingen aan het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie

 Opschema

Duiding bij status:

De instellingsreviews, alsook de bijkomende beoordeling van de wijze waarop de instellingen de borging van de kwaliteit van hun opleidingen aanpakken, werden uitgevoerd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Er werd ook een survey afgenomen waarmee werd gepeild naar de ervaringen met de instellingsreviews en het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie bij de betrokkenen. Die informatie werd gebruikt om de decretaal voorziene evaluatie uit te werken.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

Decreet betreffende kwaliteit in onderwijs en onderwijsinspectie 2.0 Opschema**Duiding bij status:**

Dit decreet is principieel goedgekeurd op 2 juni 2017 met het oog op onderhandelingen en adviesvragen.

Verantwoordelijke organisatie(s):

Onderwijs en Vorming

OD5.2: De kwaliteit versterken door informatierijke omgevingen te creëren

SD6: Aandacht voor transversaal beleid

OD6.1: Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers

OD6.2: Horizontale beleidsplannen

Bijlage 2: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur**Resolutie**

van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers,
Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman

betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering
366 (2014-2015) nr. 3

Motie

van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers,
Yasmine Kherbache en Elisabeth Meuleman

tot besluit van het op 14 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden
actualiteitsdebat
over de aanpak van het gewelddadige radicalisme

Uitvoering

In het zittingsjaar 2014-2015 werd de resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 27 mei 2015. Hierin werden 55 maatregelen naar voor geschoven. Elke minister rapporteert over de maatregelen uit de resolutie die tot zijn of haar bevoegdheid behoren in de respectievelijke beleidsbrieven. Er bestaat een grote overlap bestaat tussen deze resolutie en het Vlaamse actieplan ter preventie van radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme dat op 3 april 2015 werd goedgekeurd. De Vlaamse Regering benadrukte altijd dat het actieplan dynamisch en flexibel was en dat de aanpak diende aangepast te worden aan nieuwe uitdagingen. Verschillende acties werden gaandeweg bijgestuurd of aangescherpt en hierover werd telkens uitgebreid gerapporteerd in de zesmaandelijks voortgangsrapportages aan het parlement (laatste rapportage vond plaats op 2 juni 2017). Echter een gewijzigd dreigingsbeeld, nieuwe inzichten en uitdagingen over de aanpak van radicalisering zorgden er voor dat het volledige actieplan onder de loep diende genomen te worden. Dit resulteerde op 2 juni 2017 in een geactualiseerd 'Vlaams Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering'.

De Vlaamse Regering nam de uitdrukkelijke beslissing om zesmaandelijks te rapporteren aan het Vlaams Parlement over de voortgang van de uitvoering van de acties. Het Vlaams Platform radicalisering heeft hiertoe de opdracht gekregen. Op deze wijze gebeurt de rapportage structureel en gecoördineerd zodat het parlement steeds kan beschikken over een totaaloverzicht. Daarnaast wordt zo ook vermeden dat de mensen op het terrein, die bezig zijn met de uitvoering van het actieplan, overbevraagd worden. Zie ook OD 1.11. van de beleidsbrief, ondersteuning van lerenden versterken.

Motie

van de heren Jos De Meyer, Koen Daniëls, Jo De Ro, Kris Van Dijck en
Jenne De Potter en mevrouw Kathleen Krekels

tot besluit van de op 16 oktober 2014 door mevrouw Elisabeth Meuleman in commissie
gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Onderwijs,
over de staat van de schoolinfrastructuur in Vlaanderen
en de geplande acties om dit aan te pakken

Uitvoering

In antwoord op de motie over de staat van de schoolinfrastructuur in Vlaanderen en de geplande acties om dit aan te pakken (stuk 116 (2014-2015) – Nr. 1), kan verwezen worden naar de uitrol conceptnota van het Masterplan Scholenbouw. Zie hiervoor OD 4.1. van de beleidsbrief, masterplan scholenbouw uitwerken.

Resolutie

Van van Ingeborg De Meulemeester, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Tine Soens en Wouter Vanbesien.

betreffende onderwijs in ontwikkelingssamenwerking
439 (2014-2015) nr. 3

Uitvoering

Dat onderwijs een belangrijke pijler is in ontwikkelingssamenwerking staat buiten kijf. De *Education 2030 Agenda*, die op globaal vlak wordt gecoördineerd door UNESCO, legt de linken tussen het verbeteren van onderwijs en maatschappelijke vooruitgang op alle andere domeinen, zoals armoedebestrijding, gendergelijkheid, duurzame ontwikkeling, klimaatopwarming. Vanuit het beleidsdomein Onderwijs en Vorming volgen we de ontwikkelingen van de 2030 Agenda van nabij op.

Het voorstel van decreet (goedgekeurd op 6/7/2016) dat het kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking van 2007 wijzigt, bevestigt onderwijs als transversaal thema.

De Vlaamse onderwijsactoren (scholen, lerarenopleidingen, studenten,...) werken steeds meer in een internationaal perspectief, waarbij aandacht voor het Zuiden vaak centraal staat. De Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB) ontwikkelt initiatieven als stageprogramma's voor Vlaamse studenten in het Zuiden, en scholenbanden voor basis- en secundair onderwijs. Vanuit het onderwijsbudget wordt jaarlijks een extra subsidie van 20.000 euro voorzien voor het scholenbandenprogramma.

Motie

van Kathleen Helsen, Koen Daniëls, Jo De Ro, Kathleen Krekels,
Jos De Meyer en Ingeborg De Meulemeester

tot besluit van de in commissie besproken
beleidsnota Onderwijs 2014-2019

Uitvoering

1°: zie SD 1 en SD 2 van de beleidsbrief

2° en 3° Voor de uitvoering van de punten 2° en 3° werd in samenwerking met het Vlaams Parlement een maatschappelijk debat over de eindtermen gevoerd. Zie OD 1.6. van de beleidsbrief, leerdoelen scherpstellen om sterke persoonlijkheden te vormen.

4° en 5° Zie SD 1, met OD 1.1. en OD 1.11. van de beleidsbrief, alle kinderen stevige fundamenteën geven door een sterk basisonderwijs en ondersteuning van lerenden versterken.

6° Zie SD 3 van de beleidsbrief met OD 3.1., het inschrijvingsbeleid vereenvoudigen en vernieuwen.

7° en 8° Zie SD 2 van de beleidsbrief met OD 2.1. en 2.2., de lerarenopleiding versterken en een professionele en meer gevarieerde onderwijsloopbaan realiseren.

9° en 10° Zie SD 3 van de beleidsbrief met OD 3.8., jurisdisering, regeldruk en planlast terugdringen.

11° Zie SD 4 van de beleidsbrief, werk maken van een Masterplan Scholenbouw.

12° Zie SD 1 van de beleidsbrief met OD 1.9., een vlotte doorstroom van het onderwijs naar de arbeidsmarkt realiseren.

13° Zie SD 1 van de beleidsbrief met OD 1.2., de lat hoog leggen voor alle leerlingen door het secundair onderwijs te moderniseren.

14° Zie SD 3 van de beleidsbrief met OD 3.2. en 3.3., een optimalisatie van het onderwijslandschap mogelijk maken en naar een meer eenvormig landschap voor internaten evolueren.

15° De uitbouw van moderne, kwaliteitsvolle didactische uitrusting voor nijverheidstechnische en beroepsgerichte opleidingen in het secundair onderwijs is als aparte doelstelling opgenomen in het masterplan scholenbouw. Zie hiervoor OD 4.1. van de beleidsbrief, masterplan scholenbouw uitwerken.

16° Samen met beleidsdomein werk wordt er gewerkt aan de uitrol van dit duaal leren, met gedeeld trekkerschap zie OD 1.8. van de beleidsbrief, van leren en werken een volwaardig onderwijstraject maken.

17° Voor een stand van zaken van de realisaties m.b.t. werkplekleren zie OD 1.9.3. van de beleidsbrief, via betere randvoorwaarden het werkplekleren stimuleren.

18° Zie SD 1 van de beleidsbrief met OD 1.12., het uitrollen van het beleid voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

19° Zie SD 1 van de beleidsbrief met OD 1.3., studenten in het hoger onderwijs maximale kansen op slagen en internationale ervaring geven en SD 3 met OD 3.5., het onderwijsbeleid voeren in de Vlaamse Rand en Brussel.

20° Voor verpleegkunde zie OD 1.9.6. van de beleidsbrief, werk maken van werk in zorgsector.

21° Zie SD 1 van de beleidsbrief met OD 1.1., alle kinderen stevige fundamenteën geven door een sterk basisonderwijs.

22° Zie SD 1 van de beleidsbrief met OD 1.5., samenwerking tussen het kunstonderwijs en de cultuuractoren.

23° Zie SD 3 van de beleidsbrief met OD 3.4., de werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs evalueren.

24° Zie SD 4 van de beleidsbrief, werk maken van een Masterplan Scholenbouw.

25° Voor een stand van zaken over de pedagogische begeleidingsdiensten zie OD 5.1. van de beleidsbrief, instellingen verantwoordelijkheid geven voor kwaliteitszorg.

26° Wat het Damesakkoord betreft zie OD 3.7. van de beleidsbrief, internationale ontwikkelingen in het Vlaams onderwijsbeleid.

27° Zie OD 1.7. van de beleidsbrief, competenties van Nederlands en moderne vreemde talen blijvend verbeteren.

28° Zie SD 1 van de beleidsbrief met OD 1.11, ondersteuning van lerenden versterken.

Motie

van mevrouw Kathleen Helsen, de heer Koen Daniëls,
mevrouw Ann Brussee en de heren Kris Van Dijck, Jan Durnez en
Matthias Diependaele

**tot besluit van het op 22 oktober 2014 in plenaire vergadering gehouden
actualiteitsdebat
over de uitdagingen in het hoger onderwijs**

Uitvoering

1° inzetten op een betere oriëntering door het uitwerken van een oriënteringstraject en proeven zoals aangekondigd in het regeerakkoord: zie OD1.10. van de beleidsbrief, een betere studiekeuzebegeleiding realiseren.

2° de toegankelijkheid tot het hoger onderwijs verhogen door maatregelen en inspanningen met betrekking tot studieloopbaanbegeleiding vanaf de kleuterschool en doorheen het hele leerplichtonderwijs te nemen: zie OD1.11. van de beleidsbrief, ondersteuning van lerenden versterken.

3° de ongewenste effecten van de flexibilisering analyseren en maatregelen nemen om de huidige verlengde studieduur terug te dringen: zie OD.1.3. van de beleidsbrief, studenten in het hoger onderwijs maximale kansen op slagen en internationale ervaring geven.

4° samen met het hoger onderwijs werk maken van een rationeler opleidingsaanbod: zie OD 3.5. van de beleidsbrief, het aanbod en de financiering in het hoger onderwijs bijsturen.

5° het behoud van een performant extern kwaliteitszorgsysteem, met vermindering van de (plan)lasten: zie OD 5.1. van de beleidsbrief, instellingen verantwoordelijkheid geven voor kwaliteitszorg.

6° om, met het oog op het realiseren van bovenstaande doelstellingen voor het hoger onderwijs, het Financieringsdecreet te evalueren en bij te sturen: zie OD 3.5. van de beleidsbrief, het aanbod en de financiering in het hoger onderwijs bijsturen.

Motie

Van Kathleen Helsen, Koen Daniëls, Jo De Ro, Kris Van Dijck, Jos De Meyer en Kathleen Krekels tot

**Tot besluit van het op 8 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden
actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming
van het secundair onderwijs
818 (2015-2016) nr. 1**

Uitvoering

Voor een stand van zaken over de modernisering van het secundair onderwijs en het overleg en de adviesverstrekking over deze hervorming zie OD 1.2. van de beleidsbrief, de lat hoog leggen voor alle leerlingen door het secundair onderwijs te moderniseren.

Resolutie

Vann Matthias Diependaele, Jenne De Potter, Ann Brusseel, Axel Ronse,
Peter Van Rompuy en Andries Gryffroy

**betreffende de doorstroom van doctoraatsstudenten naar de arbeidsmarkt
821 (2015-2016) nr. 4**

Uitvoering

Zie het antwoord dat op 4 mei 2017 in de onderwijscommissie werd gegeven
<https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1128962/verslag/1135798>

Bijlage 3 Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Rekenhofrapport en nr. parl. doc.	Aanbevelingen	Reactie op de aanbevelingen
Ontvangsten en uitgaven van het ministerie, rekeningenboek over 2011 36 (2012-2013) Nr.1	1. Het ministerie moet haar inspanningen om de kwaliteit van de interne controle te verbeteren, voortzetten en intensifiëren, onder meer door de instelling van een algemeen intern dateringssysteem voor voorgelegde verantwoordingsstukken.	Alle entiteiten van het ministerie vallen onder het kaderdecreet. Alle entiteiten geven dan ook gevolg aan artikel 33 en voeren de beslissingen van de VR mbt interne controle uit. Hierdoor werken alle entiteiten aan de verhoging van hun maturiteitsniveau mbt de voor hen relevante thema's van de leidraad interne controle van de Vlaamse Administratie, waaronder Financieel management.
	2. Het ministerie moet de regelmatigheid van offertes consistent beoordelen en de voorschriften inzake borgstelling bij overheidsopdrachten correct toepassen.	
	3. Bij meer subsidiestromen naar eenzelfde subsidietrekker dient het ministerie dubbele subsidiëring tegen te gaan. Daarbij zou een kruispuntdatabank met alle subsidiestromen, in samenwerking met andere subsidieverstrekkers, een nuttig instrument zijn.	
Begrotingsfonds voor inschrijvingsgelden Deeltijds Kunstonderwijs, rekeningenboek over 2012 36 (2013-2014) Nr.1	1. De elektronische facturen die het agentschap na de verwerking van de eerste leerlingenzending verstuurt, moeten als vorderingen worden geregistreerd in de boekhouding van de Vlaamse overheid.	Via Onderwijsdecreet XXIV is in OD-II een belangrijke wetgevende stap gezet om dit te verwezenlijken. Er is een regeling ingeschreven die de geldstromen tussen de Vlaamse overheid en het onderwijsveld in het DKO vereenvoudigt. Aan alle scholen wordt op een bepaald moment in het schooljaar één factuur bezorgd. Het bedrag op die factuur is voor de officieel en vrij gesubsidieerde scholen het resultaat van de verrekening tussen het verschuldigde

		inschrijvingsgeld en het tegoed aan werkingstoelagen. De GO!scholen vereffenen het volledige inschrijvingsgeld. Hun dotatieregeling blijft ongewijzigd. Omdat de berekeningsbasis van het inschrijvingsgeld verschoven is naar het vorig schooljaar, is het bedrag op de factuur volledig geverifieerd en kan het voor alle scholen als vastgesteld recht geregistreerd worden in het financieel systeem van de Vlaamse overheid. De inwerkingtreding zal meegenomen worden in de hele hervorming van het DKO.
	2. De Vlaamse Regering moet de inningsmodaliteiten van de inschrijvingsgelden vastleggen in een uitvoeringsbesluit.	Wat betreft het betalingsverkeer, wordt ernaar gestreefd om beide maatregelen zoals opgenomen in OD XXIV in werking te laten treden op hetzelfde tijdstip als het vernieuwde decreet DKO.
	3. De verificatieverslagen moeten voldoende transparant zijn over de saldoberekening van de inschrijvingsgelden.	Er is tegemoetgekomen aan de opmerkingen van het Hof. Elk verificatieverslag bevat nu een gedetailleerde weergave van de wijze waarop het verschuldigde saldo berekend is.
	4. Het is wenselijk dat het AgODi een (financiële) sanctioneringsbevoegdheid heeft tegenover de DKO schoolbesturen, zoals het dat in het volwassenenonderwijs heeft.	Het AgODi zal deze suggestie nader onderzoeken, o.a. in het kader van de planlast.
	5. Het AgODi dient de schooladministratiepakketten voor het DKO aan een kwaliteitscontrole te onderwerpen en eventueel een globale certificeringsprocedure ervoor in te stellen.	KPMG leverde een rapport op over de softwarepakketten van de schooladministraties. KMPG waarschuwt voor een gemeenschappelijke certificeringsprocedure. De vereisten van alle betrokken liggen ver uit elkaar. Het instrument zou daarom wel eens zeer log en duur kunnen worden.

Vlaamse hogescholen: aankoopstructuur- en procedures, rekeningenboek over 2013 36 (2014–2015) Nr.1	1. De hogescholen moeten het onafhankelijk karakter van recent gecreëerde centrale aankoopdiensten veilig stellen.	Dit zijn aanbevelingen die de hogescholen zelf opvolgen.
	2. De hogescholen moeten de aankoopprocedures en de overheidsopdrachtenregelgeving ook voor kleinere aankopen nauwgezet volgen.	
	3. De hogescholen versterken best hun interne controle met een interne auditdienst en een auditcomité.	
	4. De installatie van een echt contractmanagementsysteem is aangewezen.	
	5. De hogescholen dienen een methode te ontwikkelen om de opportuniteit van raamovereenkomsten op associatieniveau te evalueren.	
	6. Het gebruik van de uitzonderingsgronden voor de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking moet formeel en materieel worden gemotiveerd.	
	7. De hogescholen moeten opdrachten zorgvuldig voorbereiden en duidelijk het onderscheid tussen selectie- en gunningscriteria respecteren.	
	8. De hogescholen dienen de nodige aandacht te besteden aan de formele en materiële motivering van de selectie- en gunningsbeslissingen.	
	9. Een contractuele duurtijd van meerjarige overeenkomsten van meer dan vier jaar kan slechts in uitzonderlijke gevallen en vergt een behoorlijke motivering.	

	10. De hogescholen moeten bij groepsaankopen de nodige aandacht schenken aan kwaliteits- en prijzencontrole.	
Toelagen en vergoedingen in het UZ Gent, rekeningenboek over 2013 36 (2014–2015) Nr.1	1. Het UZ Gent moet de rechtspositieregeling van zijn personeel vervolledigen en aanpassen wat betreft de vergoeding voor zwaar belaste secretariaten, de vergoeding voor ziekenhuishelper, de wachtvergoeding voor niet medisch personeel en de kliniekvergoeding.	De statuutwijziging is onderhandeld, maar moet nog op de Raad van Bestuur en de statutaire commissie van het UZG komen en vervolgens op het Sectorcomité 18, alvorens van kracht te zijn.
Volwassenenonderwijs Personeelsfinanciering 37-F (2012-2013) Nr.1	Voor de decreetgever: 1. De regeling van de personeelsomkadering kan met betrekking tot de regelmatige participatie van de cursisten, de referteperiode, de delers, de coördinatie-uren en de omkadering voor het ondersteunend personeel worden heroverwogen met het oog op een betere afstemming op de gewenste flexibiliteit.	
	2. Het criterium van de regelmatige participatie kan duidelijker worden bepaald en meer controleerbaar gemaakt.	Op 14 juli 2017 keurde de Vlaamse regering het decreet dat het financieringssysteem voor de cvo en de cbe wijzigt een eerste keer principieel goed. In het nieuwe financieringssysteem, dat vanaf 1 september 2019 in werking treedt, wordt het aanwezigheids criterium in functie van de financiering van de instellingen verlaten. In de plaats wordt een combinatie van in- en output (inschrijving 80% en succesvol afronden van een module 20%) van cursisten de basis voor de financiering.

	3. Ook de regeling van de vaste benoeming in de CVO kan beter worden afgestemd op de gewenste flexibiliteit. Het gebruik van een specifieke prestatieregeling voor de vaststelling van statutaire rechten vergt een aanpassing in de rechtspositiedecreten.	In het volwassenenonderwijs geldt momenteel al een afwijking op het algemene principe van de decreten rechtspositie dat een inrichtende macht jaarlijks verplicht om haar vacante betrekkingen aan haar personeelsleden mee te delen met het oog op vaste benoeming op 1 januari. Een centrumbestuur van een CVO kan op basis van lokaal onderhandelde criteria beslissen of ze al of niet tot vacantverklaring overgaat. Als er echter geen akkoord in het LOC wordt bereikt, moet het centrumbestuur de betrekkingen die drie opeenvolgende schooljaren vacant zijn, toch in aanmerking nemen voor vaste benoeming. Deze regel betekent uiteindelijk toch nog een verplichting tot benoeming en biedt volgens het Rekenhof nog niet voldoende flexibiliteit. In het ontwerp van financieringsdecreet van het volwassenenonderwijs – dat uitvoering geeft aan de conceptnota Volwassenenonderwijs - zijn aanpassingen aan de decreten rechtspositie opgenomen die tot meer flexibiliteit moeten leiden t.a.v. het personeelsbeleid in de CVO. M.b.t. vaste benoeming is opgenomen dat het aantal vaste benoemingen in een CVO wordt begrensd tot een bepaald maximumpercentage, zodat een centrumbestuur meer ruimte en flexibiliteit in haar personeelsbeleid krijgt. Wat het principe van voorrang voor deeltijds benoemde personeelsleden betreft, is het inderdaad zo dat dit soms tot problemen in het volwassenenonderwijs leidt. Een deeltijds benoemd personeelslid heeft immers het recht om zijn benoeming uit te breiden als er een passende betrekking vacant wordt verklaard. Maar het totale volume waarvoor een
--	--	--

		personeelslid uiteindelijk wordt benoemd, kan op termijn leiden tot organisatorische moeilijkheden in een CVO. Dit leidt ook meer en meer tot een toename van terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking. Zeker voor het volwassenenonderwijs dringt zich dus een aanpassing van deze regelgeving op. Het is echter niet aangewezen om in één onderwijsniveau eenzijdige maatregelen te nemen. Dit wordt dan ook best meegenomen in het kader van het loopbaandebat, waar we als overheid weliswaar het principe van de vaste benoeming bevestigen zonder al uitspraken te doen over de verdere invulling van die vaste benoeming. Wat de problematiek van de terbeschikkingstellingen wegens ontstentenis van betrekking betreft, bemoeilijkt ook de grote versnippering van de bekwaamheidsbewijzen over de opleidingen en modules heen de toepasbaarheid van deze regelgeving. Voor verdere duiding verwijzen we naar het meest recente rapport van de Vlaamse Reaffectatiecommissie. De moeilijke toepasbaarheid van de huidige TBSOB-regelgeving toont aan dat het wenselijk is om te streven naar een rechtspositieregeling die beter is afgestemd op de specifieke context waarbinnen de Centra voor Volwassenenonderwijs moeten opereren. Dit hangt ook samen met de geplande schaalvergroting in het volwassenenonderwijs, zoals opgenomen in Onderwijsdecreet XXVII. Een eerste aanzet tot een rechtspositieregeling die beter aansluit bij de specifieke context van de centra zit in de statutarisering van het basiseducatiepersoneel, ter
--	--	---

		uitvoering van cao II Basiseducatie. Daartoe werd een decreet rechtspositie van de basiseducatie goedgekeurd. De decreten rechtspositie machtigen de Vlaamse Regering om de prestatieregeling bij besluit te bepalen. Voor het volwassenenonderwijs is dit gebeurd via het besluit van 26 februari 2010. De aanstelling van een personeelslid wordt door een CVO meegedeeld op basis van de opdracht op weekbasis. De vaststelling van die opdracht gebeurt conform het besluit van 26 februari 2010. Die opdracht wordt vervolgens gebruikt om de statutaire rechten personeelslid te bepalen. Het besluit van 26 februari 2010 bevat de formule die de prestaties van het personeelslid in het modulaire systeem "herrekent" naar een opdracht op weekbasis en dit op basis van de prestatieregeling die voor een voltijdse betrekking in het besluit is opgenomen. De decreten rechtspositie bepalen het statuut van het personeelslid niet op basis van de effectieve prestaties, maar wel via de betrekking waarin een personeelslid is aangesteld. Hoe die betrekking wordt omschreven en wordt gemeld aan de overheid is vastgelegd in het besluit van 26 februari 2010. Er is dus wel degelijk een regelgevend kader dat de statutaire rechten onderbouwt van de personeelsleden in een CVO.
--	--	---

	Voor de Vlaamse Regering en de administratie: 4. Het recht op een salaris van de leraar in de CVO moet in overeenstemming met de wet op de loonbescherming beter worden afgestemd op de modularisering.	Het Rekenhof stelt dat de formule om het salaris te bepalen die is opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2010 in strijd is met artikel 9 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers. Door deze formule te hanteren komt het salaris van een personeelslid immers niet noodzakelijk overeen met zijn werkelijke prestaties en dat zou niet stroken met de wet op de loonbescherming. Het artikel 9 van die wet stelt dat een reglement de datum van uitbetaling van het loon niet later mag vaststellen dan de zevende dag na de arbeidsperiode waarover de uitbetaling geschiedt. Het Rekenhof wijst er ook op dat overtreding van die bepaling strafbaar is. De formule van het besluit van 26 februari 2010 spreidt soms het salaris van een personeelslid in de tijd en komt aldus niet overeen met de werkelijk gepresteerde periode. Het besluit van 26 februari 2010 werd op 22 januari 2010 voor advies voorgelegd aan de Raad van State. De Raad van State heeft m.b.t. dit besluit en dus ook m.b.t. de desbetreffende formule voor de vaststelling van het salaris geen opmerkingen geformuleerd (advies 47.743/1 van 11-02-2010). Ook bij de wijziging van het besluit, waarbij de prestatieregeling van het studiegebied Bijzondere Educatieve Noden werd aangepast, formuleerde de Raad van State geen bedenkingen m.b.t. dit principe (advies 51.712/1/V van 04-09-2012). Het besluit werd in 2010 onderhandeld met de sociale partners, waartoe de
--	---	---

		legitieme vertegenwoordigers van het personeel behoren, en werd met eenparig akkoord aanvaard. In de hiervoor vermelde conceptnota is opgenomen dat er werk moet worden gemaakt van een prestatieregeling en opdracht die voldoende flexibel is om de modulaire organisatie van het aanbod in de CVO zo optimaal mogelijk te maken. Daarbij moet het volledige takenpakket van een personeelslid zichtbaar worden gemaakt. Als deze opdracht ook effectief wordt uitgewerkt, zullen we zeker rekening houden met de wet op de loonbescherming m.b.t. de bepaling van het salaris waar een personeelslid recht op heeft.
--	--	---

	5. De administratie moet een sluitende controle organiseren van de aanwending van de omkadering. Een permanente, automatische toetsing van de weddenbetalingen aan de toegekende omkadering kan worden overwogen.	Sinds het schooljaar 2011-2012 is de controle omkadering van de Centra voor volwassenenonderwijs volledig geautomatiseerd. Het aantal leraarsuren dat een centrum kan aanwenden, alsook het aantal punten dat een centrum kan gebruiken voor het inrichten van betrekkingen binnen de puntenenveloppe wordt sindsdien afgezet tegen de elektronische opdrachtmeldingen in het Elektronisch Personeelsdossier (EPD). De centra krijgen maandelijks een automatisch gegenereerd aanwendingsrapport toegestuurd waarin zij exact het aantal aangewende uren kunnen opvolgen. Voor de Centra voor basiseducatie gebeurt de controle vooralsnog op papier. Dit hangt echter samen met de invoering van een elektronisch personeelsdossier in de CBE (zie vraag 6).
--	--	--

	6. Voor de CBE is de invoering van een elektronisch personeelsdossier noodzakelijk.	De invoering van het Elektronisch Personeelsdossier voor de Centra voor Basiseducatie is onlosmakelijk verbonden met de werkzaamheden van de werkgroep 'statutarisering personeelsleden CBE' van het Vlaamse Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie (VOC BE). Deze werden afgerond begin 2017 en hebben geleid tot het 'Decreet rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie' dat door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd op 28 juni 2017. Dit decreet zal in werking treden op 1 januari 2018. De afdeling hoger en volwassenenonderwijs van AHOVOKS startte reeds begin 2016 het project op om een elektronisch personeelsdossier in te voeren in de sector basiseducatie. In januari 2017 werd dit project afgerond en werd er gestart met het elektronisch melden van de opdracht pakketten van de personeelsleden in de CBE. Door het elektronisch personeelsdossier reeds een jaar voor de opstart van het statuut in te voeren, kon er voor gezorgd worden dat de centra voor basiseducatie vlot de overgang zullen kunnen maken naar de statutaire tewerkstellingen onder het decreet rechtspositie.
	7. Een verdere vereenvoudiging en vervollediging van de bezoldigingsregeling dienen te worden overwogen.	Dat een personeelslid dat verschillende opdrachten combineert in een CVO of dat een opdracht in een CVO combineert met een opdracht in een ander onderwijsniveau, niet altijd de best bezoldigde opdrachten eerst uitbetaald krijgt, is het gevolg van eerder genomen beleidskeuzes om de prestaties in het volledig leerplan voorrang te geven. Het Rekenhof vindt deze

		regeling onduidelijk voor de betrokkenen en beveelt een betere communicatie van deze beleidskeuze aan. In het volwassenenonderwijs is bij uitvoering van het decreet van 15-06-2007 aanvankelijk een rationalisatie doorgevoerd van het aantal organieke salarisschalen. Via overgangsmaatregelen zijn daarnaast weliswaar nog meerdere salarisschalen blijven bestaan, maar die zijn uitdovend van aard (dat is eigen aan de toekenning van een overgangsmaatregel). Nadien zijn er wel weer nieuwe salarisschalen toegevoegd in uitvoering van cao VII. Hierdoor zijn er voor het ambt van directeur en technisch adviseurcoördinator in het volwassenenonderwijs er inderdaad 2 salarisschalen bijgekomen. De vereenvoudiging van de salarisschalen ligt echter in het feit dat voor een personeelslid per ambt maar 1 salarisschaal meer van toepassing is. Dit maakt de betaling van een personeelslid minder complex en doet het risico op fouten
--	--	--

		bij vaststelling van het salaris verminderen. Zoals het Rekenhof in haar rapport zelf aangeeft, heeft die vereenvoudiging inderdaad geleid tot een beduidende daling van het aantal foutieve vaststellingen. Meer eenvormigheid in de salarisschalen (in de praktijk dus minder salarisschalen) vergt een aanzienlijke budgettaire inspanning. Dit betekent immers doorgaans dat de meest gunstige salarisschaal per ambt wordt behouden. Dergelijke maatregel kan daarenboven ook niet los worden gezien van andere onderwijsniveaus, waar er ook verschillende salarisschalen per ambt voorkomen. Dit is momenteel dan ook geen optie.
	8. De Vlaamse Regering en de administratie kunnen verder nagaan hoe de procedure voor het bekomen van een onderwijsbevoegdheid kan worden verkort, zonder dat de bewaking van de kwaliteit, de kwalificatiegerichtheid en de rationalisatie van het opleidingsaanbod in gevaar komt.	In onderwijsdecreet XXV werd bepaald dat de onderwijsbevoegdheid voor opleidingen die integraal deel uitmaken van een bovenliggende opleiding automatisch toegekend wordt aan centra die al de onderwijsbevoegdheid hebben voor de bovenliggende opleiding. Daarnaast wijzigde de Vlaamse Regering in december 2016 de programmatieprocedure voor de CVO. Alle onderwijsbevoegdheden werden per cvo en per vestigingsplaats bij besluit van de Vlaamse Regering vanaf 1 september 2019 vastgelegd.
	9. De administratie kan overwegen om haar ramingsmethode bij de begroting nog te verfijnen.	Gelet op de minimale afwijkingen tussen de begrotingsramingen en de uitvoering hiervan heeft het ramingsmodel al voldoende zijn kracht bewezen. het ramingsmodel wordt elk jaar kritisch bekeken en de hypothesen en parameters

		worden elk jaar geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.
--	--	---

	10. De Vlaamse Regering moet de financiering en subsidiëring evalueren en de resultaten van die evaluatie meedelen aan het Vlaams Parlement. Het is raadzaam daarbij uit te gaan van de doelstellingen van het volwassenenonderwijs. In het bijzonder kan bijkomend worden onderzocht waarom er een groot personeelsverloop is bij jonge leerkrachten.	Het groot personeelsverloop bij jonge leerkrachten doet zich niet alleen in het volwassenenonderwijs voor. De problematiek van de werkzekerheid voor jonge leerkrachten wordt meegenomen in het kader van het loopbaandebat. Daarnaast is het ook zo dat het VWO een sector is die sterk vraaggestuurd werkt waardoor er de facto minder stabiliteit is in het aanbod aan cursussen. Het feit dat leraren niet altijd aan de slag kunnen blijven in het VWO kan ook daarmee te maken hebben.
--	--	--

Kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen – vervolgonderzoek 37-J (2012-2013) Nr.1	1. Nederland en Vlaanderen dienen uitdrukkelijker te overwegen of zij de organisatie van de externe kwaliteitsbewaking niet meer op elkaar kunnen of moeten afstemmen, onder meer in het licht van de wederzijdse erkenning van diploma's.	In de regel komt het Comité van Ministers van de NVAO tweemaal per jaar bijeen. Tijdens die bijeenkomsten worden de ontwikkelingen in beide landen besproken. De wederzijdse erkenning van diploma's is geregeld in het protocol van wijziging van het NVAO verdrag (goedgekeurd bij decreet van 29 november 2013) en in de Beneluxbeschikking van 18 mei 2016 die vertaald werd in regelgeving waardoor de wederzijdse erkenning afdoende is geregeld.
	2. In het bijzonder kunnen	Vlaanderen zit op dit moment

	Nederland en Vlaanderen voor bijsturingen meer lering trekken uit elkaars ervaringen - en uit de evaluatie van de eerste ronde en de start van de tweede accreditatieronde - onder meer voor wat betreft geclusterd visiteren of aandacht voor de afstudeerwerken.	in een overgangsfase. Ook in Nederland loopt er een pilot met instellingsbeoordelingen en instellingsaccreditatie. Bij de uittekening van het definitieve stelsel vanaf 2018 zullen de uitkomsten van de grondige evaluatie van het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie en van de ervaringen in Nederland meegenomen worden. Het definitieve stelsel zal ook ter sprake komen in het comité van Ministers van de NVAO.
	3. De NVAO moet de doorlooptijd voor de behandeling van de accreditatieaanvragen beter beheersen.	Aangezien alle instellingen gekozen hebben voor de bijkomende beoordeling van de manier waarop ze de regie voeren van de borging van de kwaliteit van de eigen opleidingen en daarmee verbonden ambtshalve verlenging van de accreditatietermijnen zullen er de komende jaren nog weinig accreditatieaanvragen ingediend worden. Er zullen zich dan ook geen problemen stellen met de doorlooptijd.
	4. Bij de externe kwaliteitsbewaking moet de deugdelijkheid van de beoordeling, de toetsing en de examinering van de studenten - en in het bijzonder de afstudeerwerken - voldoende aandacht en gewicht krijgen. De toetsing van het algemene niveau en de bekwaamheid van de student dient steeds in beeld te komen. De externe kwaliteitsbewaking moet voldoende aandacht besteden aan de risico's die de flexibilisering van het hoger onderwijs inhoudt, aan het toegepaste EVC- en EVKbeleid en aan de afstemming van brug- en	De periode 2015-2017 legt de basis voor de overgang naar een systeem van instellingsaccreditatie en een gewijzigd systeem van opleidingsbeoordeling (c.q. accreditatie). De regie van de borging van kwaliteit van de opleidingen omvat een bewaking van de deugdelijkheid van de toetsing en de examinering. Voor de beoordeling van de regie is er een kwaliteitscode uitgewerkt. Uit de herziene (2015) European Standards and Guidelines zijn acht kwaliteitskenmerken afgeleid ter staving van de regie van de kwaliteitszorg.

	schakelprogramma's. De visitatiecommissies moeten voldoende worden aangestuurd en begeleid, vooral bij de formulering en onderbouwing van hun oordeel. Eventueel kunnen wegingsregels voor de verschillende criteria van het beoordelingskader meer worden geëxpliciteerd.	Het kader voor de opleidingsaccreditaties werd ook herzien. Een aantal zaken worden verduidelijkt. Zo onder meer de focus en de doelstelling van het locatiebezoek. De doelstelling daarvan is het verifiëren en het toetsen van het zelfevaluatie-rapport door een grondig gesprek met de opleidingen, inclusief de studenten. Zo kunnen de visitatiecommissies voldoende aandacht besteden aan de formulering van hun oordeel. Het nieuwe kader zal in de komende jaren maar gebruikt worden voor een beperkt aantal opleidingen gelet op het feit dat de lopende accreditaties ambtshalve verlengd werden.
	5. Het is raadzaam dat de kwaliteit en het gebruik van het wetenschappelijk onderzoek niet alleen in de instellingsreviews aan bod komen, maar voor elke opleiding afzonderlijk voldoende worden betrokken in de beoordeling van de onderwijskwaliteit.	De link tussen onderwijs en onderzoek moet tot uitdrukking komen in de leerresultaten van de opleiding. De leerresultaten van een opleiding worden afgeleid de decretaal bepaalde niveaudeSCRIPTORen zoals vermeld in artikel II.141 van de Codex Hoger Onderwijs. Het bewaken van het niveau van de leerresultaten en van het bereiken van de leerresultaten is onderdeel van de borging van de kwaliteit van de opleidingen.
	6. De contacten tussen de NVAO en de evaluatieorganen moeten blijvend worden versterkt.	De contacten tussen de NVAO en de evaluatieorganen vinden regelmatig plaats in de klankbordgroep overheid NVAO-studenten en VLUHR. Daarnaast zijn er nog heel wat informele contacten als dat die nodig zijn om ad hoc problemen op te lossen.

		Gelet op de ambtshalve verlenging van de lopende accreditaties is dit punt niet echt meer relevant.
	7. Het is wenselijk ook in Vlaanderen in instrumenten te voorzien om de kwaliteit van opleidingen tussentijds te kunnen bekijken en maatregelen te kunnen treffen.	Deze aanbeveling zal meegenomen worden in de evaluatie van het stelsel en bij de uittekening van het nieuwe stelsel vanaf 2018. Op dat moment moet er bekeken worden of dergelijke instrumenten nodig zijn en op welke manier deze kunnen vorm gegeven worden. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet houdende wijziging van de Codex Hoger Onderwijs met betrekking tot het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs wordt er gesteld dat er vanaf 2020 risicoanalyses en systeem brede analyses zullen uitgevoerd worden en deze kunnen leiden tot aanvullende (tussentijdse) beoordelingen. Dat zal dan uitgewerkt worden in het nieuwe stelsel.
	8. De Vlaamse overheid moet de resultaten van de eerste accreditatieronde helder en volledig in beeld brengen. De overstap naar de derde accreditatieronde vraagt in Vlaanderen een grondige evaluatie en eventueel een heroverweging, gelet op de verzwakking die zij inhoudt van de externe beoordeling en van de vergelijkbaarheid tussen de opleidingen.	De resultaten van de eerste ronde zijn in beeld gebracht in een uitgebreid rapport. Er komt een grondige evaluatie van het systeem het systeem van kwaliteitszorg na de afronding van de eerste ronde instellingsreviews en van de bijkomende beoordeling van de wijze waarop de instellingen de regie voeren van de borging van de kwaliteit van de opleidingen.

Afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt 37-C (2014-2015) Nr.1	1. Het is aangewezen dat de Vlaamse Regering en de administratie de screenings van de opleidingen voortzetten, op een manier die leidt tot een duidelijk oordeel over de arbeidsmarktrelevantie en de inhoudelijke actualiteit van de arbeidsmarktgerichte onderwijsopleidingen.	De screening van de studiegebieden SO is een cijfermatige analyse op basis van beschikbare data van het datawarehouse van het Departement Onderwijs en Vorming, Onderwijskiezer en de schoolverlatersrapporten van VDAB. De evolutie van leerlingenaantallen, de herkomst van de leerlingen, de behaalde attesten, de doorstroom naar het hoger onderwijs en de doorstroom naar de arbeidsmarkt zijn in kaart gebracht. Er is geen inhoudelijke analyse gemaakt van de studierichtingen. Voor de modernisering van het secundair onderwijs is de screening slechts één bron. Voor de opmaak van de matrix (= de nieuwe ordening van het studietoeraanbod van de 2de en 3de graad secundair onderwijs) heeft men zich gebaseerd op de resultaten van de screenings, matrixoefeningen, het opleidingsaanbod in het hoger onderwijs, de uitrol van de Vlaamse kwalificatiestructuur en de door de clb's gehanteerde methodiek van oriëntering. Met de uitrol van de Vlaamse kwalificatiestructuur in het secundair onderwijs worden de arbeidsmarktrelevantie en afstemming met de noden op de arbeidsmarkt ook in de toekomst gegarandeerd. Via het uitwerken van een update-procedure is het mogelijk gemaakt om de realiteit op de arbeidsmarkt (wijziging of verschuiving in competenties) snel op te vangen en de beroepskwalificaties hierop aan te passen of, indien deze niet meer relevant is voor de arbeidsmarkt de beroepskwalificatie te schrappen. Het decreet over de modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs
---	---	---

		voorziet daarenboven in een screening van alle structuuronderdelen die uiterlijk om de vijf schooljaren wordt uitgevoerd. Het voorbereidend werk hiervoor (criteria en bijhorende datasets) wordt door de administratie opgenomen.
	2. De overheid kan	Op basis van de screening
	overwegen arbeidsmarktgerichte onderwijsopleidingen die onvoldoende afgestemd zijn op de behoeften van de arbeidsmarkt te actualiseren of te schrappen.	van de studiegebieden SO en de uitrol VKS kan vastgesteld worden dat rationalisatie van de arbeidsmarktgerichte onderwijsopleidingen noodzakelijk is. Deze rationalisatie is mogelijk onder de vorm van actualisering en inhoudelijke aanpassing van de opleiding aan de noden op de arbeidsmarkt, het verduidelijken van de finaliteit van de opleiding of het schrappen van de opleiding indien deze niet meer relevant is voor de arbeidsmarkt.

	3. Ook moet een decretale regeling worden overwogen die ervoor zorgt dat een school haar arbeidsmarktgerichte opleidingen die onvoldoende afgestemd zijn op de arbeidsmarkt, schrapt. Ook bepalingen die scholen stimuleren opleidingen aan te bieden waaraan op de arbeidsmarkt behoefte is, kunnen worden overwogen.	De opportuniteit van arbeidsmarktgerichte opleidingen in het secundair onderwijs en de spreiding over het onderwijslandschap zijn elementen die in overweging genomen werden bij de concretisering van het aanbod in de matrix SO in het kader van de modernisering SO. Naast breed programmeerbare studierichtingen is er ruimte voor niche-opleidingen in het secundair onderwijs die voorbereiden op niches in de arbeidsmarkt. Deze nicheopleidingen kunnen ofwel als unieke opleiding worden aangeboden ofwel als opleiding met een beperkte regionale spreiding of programmatie.
	4. Het is noodzakelijk dat de uitvoering van het kwalificatiestructuurdecreet een voldoende groot draagvlak heeft. De onderwijsverstrekkers kunnen vroeger worden betrokken bij de totstandkoming van de	Draagvlak voor de uitrol van de Vlaamse kwalificatiestructuur is essentieel. Beroepskwalificaties geven zicht op de beroepsgerichte competenties die vanuit de arbeidsmarkt worden verwacht.

	beroepskwalificatiedossiers. Beroepskwalificaties zijn echter niet uitsluitend bedoeld voor gebruik binnen onderwijs maar voor het brede opleidingslandschap in Vlaanderen. Bovendien zullen sommige beroepskwalificaties ook niet in het onderwijs worden aangeboden, maar door andere opleidingsinstanties. De regelgeving VKS (decreet en uitvoeringsbesluit) voorziet betrokkenheid van de onderwijsverstrekkers bij de ontwikkeling van onderwijskwalificaties. Deze betrokkenheid heeft betrekking op de selectie van beroepskwalificaties voor de ontwikkeling van onderwijskwalificaties en de positionering van deze onderwijskwalificaties binnen de opleidingenstructuur. Er lopen gesprekken met de onderwijsverstrekkers over een format en procedure van een onderwijskwalificatiedossier.
5. De overheid kan nagaan of het gebruik van descriptorelementen voor de eindtermen wel aangewezen is. Er moet immers rekening mee worden gehouden dat onderwijs niet alleen gericht is op maatschappelijke activiteiten, maar ook op de persoonlijke vorming, die overigens ook belangrijk is voor het functioneren op de arbeidsmarkt.	De competenties uit onderwijskwalificaties worden beschreven op basis van descriptorelementen. Eindtermen, ook diegene die gericht zijn op maatschappelijke activiteiten en persoonlijke vorming zijn onderdeel van onderwijskwalificaties. Dus ook voor de eindtermen blijven de descriptorelementen belangrijk. Ze zorgen er mee voor dat eindtermen meer gelijklopend kunnen worden beschreven. Er lopen gesprekken met de onderwijsverstrekkers over de manier waarop descriptorelementen gebruikt kunnen worden voor de formulering van een (set van) eindterm(en)

	6. De overheid moet maatregelen treffen opdat de indieners van de beroepskwalificatiedossiers op een deugdelijke manier de arbeidsmarktrelevantie aantonen.	De arbeidsmarktgegevens in de beroepskwalificatiedossiers worden aangeleverd door VDAB. Deze gegevens zijn niet steeds optimaal, zowel AHOVOKS als VDAB zijn zich hiervan bewust. De complexiteit van de arbeidsmarkt met intersectorale en sectorale beroepen (en functies) wordt door AHOVOKS en de sectoren vastgelegd in beroepenoverzichten (met beroepen in verticale en horizontale samenhang). Op basis van deze beroepenoverzichten worden beroepskwalificatiedossiers ontwikkeld. Binnen de VDAB loopt een project voor een betere ontsluiting van arbeidsmarktgegevens.
	7. Er is nood aan beroepscompetentieprofielen die na validatie in de SERV, volledig en toereikend zijn voor de beroepskwalificatiedossiers.	Voor de ontwikkeling van beroepskwalificatiedossiers wordt de Competent-databank gebruikt. Sinds 1 mei 2016 heeft de SERV het competentieteam overgedragen aan VDAB. De Competent-fiches vervangen de in het verleden ontwikkelde beroepscompetentieprofielen. De Competent-fiches in de Competent-databank zijn echter niet steeds gevalideerd door de sectoren omwille van twee redenen. De Competent-databank is (te) sterk gebaseerd op de Franse arbeidsmarkt (afgeleid van de ROME databank) en er is een gebrek aan flexibiliteit van de Competent-databank omwille van de beperkte mogelijkheden tot wijziging

		van de Competent-fiches door de sectoren. Met de beroepskwalificaties kunnen sectoren tekortkomingen en beperkingen van de Competent-fiches corrigeren. De VDAB werkt aan een update van de Competent-fiches. Alle beroepskwalificatiedossiers worden goedgekeurd door de hoofdindieners (= voorwaarde voor indiening). Op deze manier worden alle beroepskwalificatiedossiers gevalideerd door de sectoren.
Werkingsbudgetten voor het gewoon basis- en secundair onderwijs 37-F (2014-2015) Nr.1	1. Het is raadzaam dat de decreetgever de regeling van de werkingsbudgetten vereenvoudigt en een aantal elementen in de berekening herbekijkt: – Het is wenselijk dat de huidige verhouding tussen de werkingsbudgetten voor het kleuter- en lager onderwijs wordt aangepast. – Er kan worden overwogen de spreiding van de middelen voor neutraal onderwijs te herbekijken. – Het is wenselijk het gewicht van de leerlingenkenmerken in de berekening van de werkingsbudgetten te herbekijken. Opdat de extra middelen een effectief gelijkeonderwijskansenbeleid van de scholen voldoende zouden ondersteunen, kan worden overwogen ze selectiever toe te kennen. Aangezien het verband tussen de werkingskosten en het voeren van een gelijkeonderwijskansenbeleid uit de rekeningen slechts zwak blijkt, kan ook worden overwogen de middelen voor het personeelskader te	Er wordt werk gemaakt van het opvolgen van de aanbevelingen omtrent de transparantie en openbaarheid van het verdelingsmechanisme van het financieringssysteem. Onderzoek naar de evaluatie van de bestaande financieringscriteria in functie van de doelstellingen en het formuleren van beleidssuggesties inzake de wenselijkheid van het introduceren van andere of aanvullende parameters zijn opgenomen in de onderzoeksplanning van het steunpunt beleidsgericht onderwijsonderzoek. Er wordt ook onderzocht hoe de verifieerbaarheid van de indicatoren verhoogd kan worden, bijvoorbeeld door voor het kenmerk "opleidingsniveau van de moeder" te werken met de gegevens uit de LED.

	vergroten. Tegelijk kan worden nagegaan of het aantal leerlingenkenmerken kan worden beperkt tot deze die betrouwbaar zijn.	
	2. De overheid dient ervoor te zorgen dat de scholen de werkingsmiddelen voldoende inzetten om de gelijke kansen op het vlak van onderwijs (leerprestaties) te bevorderen. Voor armoedebestrijding kan zij onder meer het gemeentelijk flankerend onderwijsbeleid stimuleren.	De onderwijsinspectie werkte, samen met alle onderwijsverstrekkers, een referentiekader voor onderwijskwaliteit uit. Dit kader zal de basis vormen voor interne en externe kwaliteitsopvolging. Zowel de begeleiding van de lerenden als het financieel beleid hebben hierin hun plaats. Er dient nog te worden onderzocht of en op welke wijze de impact van de SESmiddelen in beeld kan worden gebracht. Wat armoedebestrijding betreft, stellen het decreet basisonderwijs en de codex secundair dat scholen met eigen middelen kunnen tussenkomen in de kosten die normaliter aan ouders worden doorgerekend, voor deze ouders die het financieel moeilijk hebben. Wel moeten we bewaken dat de armoedeproblematiek geen steeds grotere claim mag leggen op de werkingsmiddelen van de scholen. Er wordt onderzocht of en hoe Onderwijs kan samenwerken of afstemmen met armoedebestrijdingsactoren. De piste om de bekommernis rond armoede en werkingsmiddelen voor te leggen aan een paar relevante organisaties, al dan niet in de schoot van het horizontaal Permanent

		Armoedeoverleg, wordt concreet geëxploreerd. De ontwikkeling van de studiekostenmonitor zal vanaf het schooljaar 2017-2018 gradueel toegepast worden over de verschillende onderwijsniveaus. Op deze manier zal er een beter zicht gekregen worden op wat de scholen aanrekenen aan leerlingen en ouders. De resultaten kunnen een indicatie vormen naar wat de noden zijn binnen de verschillende onderwijsniveaus/vormen.
	3. Het is raadzaam dat de minister of de administratie de informatie openbaar maakt die bepalend is voor de vaststelling van de werkingsbudgetten, of die ten minste aan de scholen meedeelt.	Scholen ontvangen een dienstbrief van Agodi met het bedrag en de berekeningswijze van het werkingsbudget. De administratie zal op haar website uitgebreide informatie publiceren over de elementen die een onderdeel vormen van de berekening van het werkingsbudget. De afspraken hieromtrent zijn gemaakt. De gegevens worden op de website van Agodi gepubliceerd.
	4. De Vlaamse Regering dient een methode te ontwikkelen en toe te passen om een globaal zicht te krijgen op de besteding van de werkingsbudgetten. Dat kan informatie opleveren om onder andere na te gaan of de verschillen in werkingsbudget tussen de onderwijsniveaus, de onderwijsvormen en	Er zal nog worden bekeken hoe consistente informatie over de aanwending van de werkingsbudgetten kan worden verzameld, zonder bijkomende planlast voor de scholen te genereren. Onderzoek naar de aanwending van de middelen en de impact op de onderwijskansen is opgenomen in de

	studierichtingen moeten worden aangepast.	onderzoeksplanning van het steunpunt beleidsgericht onderwijsonderzoek. De ontwikkeling van de studiekostenmonitor zit in een eindfase en zal vanaf het schooljaar 2017-2018 gradueel toegepast worden over de verschillende onderwijsniveaus. Op deze manier zal er een beter zicht gekregen worden op wat de scholen aanrekenen aan leerlingen en ouders. De resultaten kunnen een indicatie vormen naar wat de noden zijn binnen de verschillende onderwijsniveaus/vormen.
	5. De Vlaamse Regering en de administratie moeten het toezicht op de aanwending van de werkingsmiddelen bijsturen. Het toezicht kan meer steunen op een risicoanalyse, op de controles van andere instanties die specifiek zijn voor de onderwijsnetten en op de bevindingen van de onderwijsinspectie. Daarvoor moeten de mogelijkheden van inzage van de rekeningen worden benut, kunnen afspraken worden gemaakt met andere controle-instanties en kan eventueel een elektronische indiening van de rekeningen door de scholen bij het onderwijsministerie worden overwogen.	AgODi zal bekijken op welke wijze het toezicht op de aanwending van de werkingsmiddelen geoptimaliseerd kan worden, welke uitwisseling met andere instanties eventueel opgezet kan worden en welke gespecialiseerde competenties en middelen nodig zijn. Onderzoek naar de aanwending van de middelen en de impact op de onderwijskansen is opgenomen in de onderzoeksplanning van het steunpunt beleidsgericht onderwijsonderzoek.
	6. De verantwoordingsplicht van de scholen over hun financieel beheer en de aanwending van de middelen tegenover betrokkenen (in de schoolraad bijvoorbeeld) dient te worden uitgewerkt.	Er zal bekeken worden of en hoe plaatselijk toezicht op de aanwending van de middelen in de vorm van een verantwoordingsplicht ten aanzien van de participatieorganen eventueel ontwikkeld kan worden.

Rechtspositie personeel in het basis en secundair onderwijs 37-A (2015-2016) nr 1	1. Het is raadzaam dat de decreetgever de rechtspositieregelingen onderwerpt aan een grondige juridisch technische revisie.	Een op zich staande diepgaande revisie van beide decreten rechtspositie is deze legislatuur niet gepland. De decreten rechtspositie zullen echter wel een aantal wijzigingen ondergaan bij de uitvoering van diverse beleidsdossiers (o.m. loopbaanpact, bestuurlijke optimalisatie, hervorming volwassenenonderwijs, ...). Hierbij zal – zoals steeds – de nodige aandacht gaan naar eenvoud en transparantie. Los van deze geplande wijzigingen hebben de wijzigingen die in de beide decreten tot op heden zijn aangebracht steeds plaatsgevonden na intensief sociaal overleg waarbij steeds naar een zo breed mogelijke consensus met alle partners werd gestreefd. De daaruit voortvloeiende wijzigingen zijn ook steeds voorgelegd aan de Raad van State, wiens advies ook steeds werd nageleefd.
	2. De overheid wil uitgaan van vertrouwen in de instellingen, responsabilisering en subsidiariteit. Zo bevatten de rechtspositieregelingen bepalingen die eerder de grenzen vastleggen waarbinnen de schoolbesturen de rechtspositie van hun personeel bepalen, dan dat ze zelf de concrete rechten en plichten vaststellen. Die aanpak vereist dat de schoolbesturen instaan voor voldoende inspraak en transparantie en de criteria of motieven van hun beleid	Zoals hiervoor vermeld, vormen de decreten rechtspositie en de wijzigingen aan de regels die ze omvatten voorwerp van intens sociaal overleg. Bij dit sociaal overleg streeft de overheid naar een maximale consensus van alle betrokken partijen. Met betrekking tot de selectie van onderwijspersoneel is recent wetenschappelijke onderzoek uitgevoerd door de UGent (OBPWO-project 14.02. Uitdagingen voor personeelsbeleid: Aanwerving

	expliciteren. De vrijheid die de schoolbesturen op die wijze krijgen, kan hun beleidsvoerend vermogen versterken en een bewuster, objectiever en effectiever personeelsbeleid stimuleren. Die evolutie naar responsabilisering kan worden versterkt. Zo kan de overheid overwegen scholen te verplichten schooleigen selectiecriteria vast te stellen en op voorhand bekend te maken bij zowel tijdelijke aanstellingen als bij vaste benoemingen. Ook kunnen belangrijke rechten, zoals TADD-rechten of een vaste benoeming, afhankelijk worden gemaakt van een uitdrukkelijke beslissing van het schoolbestuur, eventueel in de vorm van een gunstige evaluatie.	en opdrachttoewijzing in Vlaamse basis- en secundaire scholen). Dit onderzoek toont aan dat scholen en schoolbesturen hun autonomie op het vlak van selectie en aanwerving van onderwijspersoneel net sterk appreciëren. Scholen en schoolbesturen stellen dat het belangrijk is dat de overheid deze vorm van autonomie blijft garanderen en stimuleren. De beleidsaanbevelingen van dit onderzoek zijn gericht aan zowel scholen, schoolbesturen als aan de overheid en zijn op 25 mei 2016 via een studiedag aan het onderwijsveld aangereikt. Dit onderzoek heeft ook geleid tot de creatie van een instrument dat schoolbesturen en directies ondersteuning biedt bij hun wervingen en selectie (reflectietool; http://www.perbelo.ugent.be/). Verder ingrijpen in de regelgeving lijkt op basis van dit onderzoek dus niet aangewezen.
	3. De overheid kan overwegen scholen te verplichten een open oproep te organiseren voor nieuwe aanwervingen bij aanstellingen vanaf een bepaalde duur met een substantiële omvang.	Zie punt 2 hiervoor. Scholen en schoolbesturen staan op dit vlak op hun autonomie en vragen geen ingrijpen van de overheid.
	4. Het is raadzaam dat de rechtspositiedecreten rechten en plichten voor startende leerkrachten opnemen opdat hen een aangepaste opdracht	De positie van de startende leerkracht met een aangepaste opdracht en de nodige aanvangsbegeleiding maakt voorwerp uit van het

	kan worden gegeven en een recht op aanvangsbegeleiding te garanderen.	loopbaandebat.
	5. Het is wenselijk dat de opdracht van de leraar niet uitsluitend wordt uitgedrukt in lesuren, maar dat rekening wordt gehouden met zijn hele takenpakket. Er kan zowel voor het basis- als voor het secundair onderwijs worden overwogen binnen een schoolopdracht een flexibele hoofdopdracht (lesopdracht) mogelijk te maken en de bezoldigings- en omkaderingsregeling te baseren op de schoolopdracht. Dat kan de jobdifferentiatie bevorderen. Om een betere afstemming op de hedendaagse schoolpraktijk te bekomen, kan eventueel de indeling in personeelscategorieën en omkaderingssystemen worden herbekeken.	Een aangepaste omschrijving van de opdracht van het onderwijspersoneel maakt eveneens voorwerp uit van het loopbaandebat. Als het loopbaandebat resulteert in aanpassingen van het huidige model, zal ook worden nagegaan of er aanpassingen aan de bezoldigingsregeling en de omkaderingsregeling nodig zijn.

	6. Het is raadzaam de garantie op onderwijskwaliteit dankzij de stelsels van bekwaamheidsbewijzen te behouden. Er zijn wel mogelijkheden om de flexibiliteit van de stelsels nog te vergroten. Zo zouden in het basisonderwijs diploma's uit de pedagogische wetenschappen een plaats kunnen krijgen. In technische en beroepsrichtingen van het secundair onderwijs zou de inzetbaarheid over de graden kunnen worden verruimd. Verder kan worden overwogen de opneembaarheid van nuttige ervaring in de geldelijke anciënniteit uit te breiden naar onder meer sommige algemene vakken in het secundair onderwijs. Ook kan worden nagegaan of houders van een ander bekwaamheidsbewijs in uitzonderlijke omstandigheden een vaste benoeming kunnen krijgen. Het is nuttig te onderzoeken of bepaalde ambten (in het bijzonder bepaalde directeurs) niet te laag worden bezoldigd.	De conceptnota "Modernisering secundair onderwijs – Maatregelen basisonderwijs en eerste graad" (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31-052016) stelt dat we zullen onderzoeken of masters in het basisonderwijs kunnen worden ingezet. De inzetbaarheid in TSO en BSO hangt samen met de uitrol van het masterplan SO, meer bepaald met de maatregelen betreffende de matrix in de tweede en derde graad SO. Ook bij de uitrol van het duaal leren en werken bekijken we de impact op de inzetbaarheid van het onderwijspersoneel in de TSO en BSO-richtingen. Het uitbreiden van de nuttige ervaring heeft een belangrijke budgettaire impact en is momenteel niet aan de orde. Vaste benoeming voor de houder van een ander bekwaamheidsbewijs is niet aangewezen. Het Rekenhof wijst er zelf op dat het stelsel van de bekwaamheidsbewijzen in hoge mate bijdraagt aan het behoud van de onderwijskwaliteit. Dat stelsel voorziet de aanstelling van een personeelslid met een ander bekwaamheidsbewijs (voor een leerkracht betekent dit niet in het bezit zijn van een bewijs van pedagogische bekwaamheid of niet beschikken over een diploma van een voldoende hoog niveau!) als een tijdelijke noodmaatregel in het geval de school geen personeelslid kan vinden dat over een
--	--	---

		vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs beschikt. Vaste benoeming houdt permanente tewerkstelling in en dit staat haaks op het principe van een noodmaatregel. De problematiek van schoolleiders is een thema binnen het loopbaandebat. De bezoldiging zal wellicht aan bod komen.
	7. Het is wenselijk te onderzoeken of evaluaties alleen kunnen worden verplicht voor personeelsleden met een tijdelijke aanstelling en voor minder goed presterenden. Er kan ook worden onderzocht of de eerste evaluator niet uit een ruimere groep van personeelsleden afkomstig kan zijn. Het is raadzaam de werking van het College van Beroep te evalueren.	Er is bereidheid het gesprek hierover te voeren met de sociale partners. Inspiratie kan zeker worden gevonden in aanbevelingen uit de OBPWO-projecten (OBPWO 09.03 - De evaluatie van het evaluatiesysteem van het onderwijspersoneel en <u>OBPWO 11.01 - Evaluatie van het evaluatiesysteem voor leerkrachten in het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs</u>).
	8. Het is wenselijk de verlofstelsels te vereenvoudigen en te harmoniseren. De overheid kan overwegen stelsels met een variabel volume in te voeren om de schoolorganisatie te vergemakkelijken.	Met ingang van 1 september 2017 zijn de verlofstelsels vereenvoudigd (via een BVR van 30 augustus 2016). Het Vlaamse zorgkrediet werd ingevoerd op 2 september 2016.
	9. Er kan worden nagegaan of de werking van de inspraakorganen niet kan worden versterkt door ze te rationaliseren.	Dit kan worden bekeken bij de uitwerking van het beleidsdossier bestuurlijke optimalisatie.

Budgettaire impact van alternatieve financieringsprojecten , rekeningenboek over 2014 36(2015-2016) nr 1	1. De Vlaamse overheid en haar agentschappen moeten, in overleg met het INR en de private partners, de investeringen en bijhorende schulden voor de projecten die het INR heeft geherklasseerd, correct aanrekenen op de overheidsbalans en in de overheidsbegroting. Het ESRvorderingensaldo en de schuldgraad van de overheid moeten aldus alle verbintenissen en verplichtingen van bij de contractsluiting of de bouwfase weerspiegelen en extracomptabele correcties onnodig maken.	Het INR heeft op 26 oktober 2015 een advies uitgebracht betreffende aanrekening van PPS-projecten die op de balans van de overheid staan. De Vlaamse Gemeenschap had aan het INR een methodologische nota voorgelegd met betrekking tot het project Scholen van Morgen. Het advies eindigt met de volgende passage: "Het is niet mogelijk om binnen het kader van PPS eenduidige richtlijnen te geven voor alle projecten om deze in de overheidsboekhoudingen op te nemen. De projecten kunnen onderling immers sterk verschillen. De activa binnen de constructies zijn doorgaans complex en er kunnen bijvoorbeeld gedurende de looptijd van het contract bijkomende investeringen nodig zijn in de activa die dan opnieuw tot overheidsuitgaven leiden. Het is daarom best de praktische aanrekening te overleggen met het INR om te vermijden dat er nadien correcties nodig zijn om een aanrekening conform het ESR te verkrijgen." Voor het project Scholen van Morgen is er dus de nodige afstemming gebeurd met het INR. Daarnaast kan opgemerkt worden dat naar aanleiding van het vermelde advies van het INR, de Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen op 26 maart ook een advies heeft uitgebracht betreffende het boeken van geherkwalificeerde PPS projecten. Het beleidsdomein Financiën en Begroting lijkt het meest geplaatst voor de verdere opvolging hiervan voor de Vlaamse overheid en haar agentschappen.
--	---	--

	2. De Vlaamse Regering moet in haar rapportering over alternatieve financiering aan het Vlaams Parlement komen tot een eenduidige en volledige voorstelling van de projecten. Zij moet de budgettaire impact van de alternatieve financieringsprogramma's ook duidelijk en volledig opnemen in de begroting en de rekeningen van de Vlaamse overheid.	Bij de rapportering over de alternatieve financiering aan het Vlaams Parlement, worden de instructies en sjablonen gevolgd zoals die telkens worden meegedeeld aan de Vlaamse Regering m.b.t. de Rapportering Alternatieve financiering - Projectfiches. In de mededeling aan de Vlaamse Regering wordt daarbij ook vermeld dat de rapportage reeds enkele malen aangepast en verfijnd werd in functie van de aanbevelingen en suggesties van het Vlaams Parlement en/of het Rekenhof
	3. De Vlaamse overheid moet zorgen voor een uniforme analyse en voorstelling van de kostprijsgegevens van de alternatieve financieringsprojecten, opdat zij de cijfers tijdig en correct kan weergeven en toelichten ten behoeve van het Vlaams Parlement en de diverse advies- en controle-instanties.	Men zal zich conformeren naar richtlijnen en afspraken die hieromtrent gemaakt worden op niveau van de Vlaamse overheid.
	4. De Vlaamse overheid moet de meerjarenramingen op grond van constant beleid aanvullen met de budgettaire impact van de meerjarige investeringsprogramma's waartoe de Vlaamse Regering al principieel heeft beslist.	Men zal zich conformeren naar richtlijnen en afspraken die hieromtrent gemaakt worden op niveau van de Vlaamse overheid.
Studentenvoorziening en bij de hogescholen, rekeningenboek over 2014 36 (2015-2016)nr 1	1. Aangezien studentenvoorzieningen een gelijkwaardige deelname aan het hoger onderwijs moeten bevorderen, is het aangewezen te onderzoeken in hoeverre het beheer, de werking en de rapportering ter zake, met respect voor de autonomie van de hogescholen, meer uniform kan worden.	Beheer en werking van de studentenvoorzieningen meer uniform maken is niet zinvol. De geografische context waarin de hogeschool zich bevindt en de aard en noden van de studentenpopulatie die aanwezig zijn drukt steeds een stempel op de werking. In Antwerpen zal een dienst voor studentenvoorzieningen andere accenten leggen en mogelijks ook een andere structuur vereisen dan in Torhout. Ook tussen steden

		zijn grote verschillen mogelijk Brussel heeft een andere problematiek dan Antwerpen. Diensten voor studentenvoorzieningen dienen de ruimte te hebben om binnen de door de regelgever vastgelegde werkvelden flexibel in te spelen op de noden. Er is wel ruimte om de manier van rapporteren meer uniform te maken.
	2. Beleidsplannen en begroting dienen een volledig beeld te geven van de inspanningen van de hogeschool op de sociale werkvelden, en meetbare indicatoren moeten een degelijke opvolging mogelijk maken. Zo is het noodzakelijk de verwevenheid van het werkveld voeding tussen studentenvoorzieningen en hogescholen te onderzoeken.	Beleidsplannen, begroting en rapportering hangen samen en zijn momenteel nog onvoldoende op elkaar afgestemd. De beleidsplannen moeten een volledig overzicht geven, maar de jaarrekening beperkt zich tot de uitgave van de sociale toelage die de instelling van de overheid ontvangt. Er zal onderzocht worden hoe een betere afstemming kan bereikt worden en hoe de opvolging kan verbeterd worden.
	3. De opvolging van de vorderingen moet steunen op een duidelijke procedure en een geautomatiseerd boekhoudpakket, opdat invorderingsstappen tijdig plaatsvinden.	

Bijlage 4: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.

Arrest 154/2016 van 1 december 2016

In 1999 heeft de RSZ een vordering tegen de Belgische Staat en de raad van bestuur van het IWONL (Instituut tot Aanmoediging voor het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw) ingesteld tot betaling van sociale bijdragen voor in het jaar 1994 uitbetaalde specialisatiebeurzen.

De Belgische staat riep de Vlaamse en Franse Gemeenschap in vrijwaring in dit geding, als rechtsopvolgers van de Belgische staat voor wat betreft de specialisatiebeurzen van IWONL.

In het kader van dit geding werd op verzoek van de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap een prejudiciële vraag voorgelegd aan het Grondwettelijk Hof.

De vraag was:

"Schendt artikel 74 van de wet van 6 augustus 1993 houdende sociale en diverse bepalingen de bevoegdheidsverdelende regelen en meer bepaald artikel 175 van de grondwet doordat zij het lot regelt van het IWONL na de opheffing van dit instituut, waarbij deze overdracht van rechtswege geschiedt naar de Gemeenschappen en de Gewesten naargelang de delegatie die zij aan het IWONL hebben gegeven, voor zover deze overdracht niet door de Koning is geregeld bij in de Ministerraad overlegde besluiten, terwijl een dergelijke wet die de financiering van de gemeenschappen en de gewesten regelt slechts met een bijzondere meerderheid wordt aangenomen kan worden geregeld?"

Het argument dat artikel 175 van de Grondwet zou zijn geschonden wordt door het Grondwettelijk Hof niet aanvaard. Die grondwettelijke bepaling stelt dat de financiering van de gemeenschappen en gewesten bij bijzondere wet wordt geregeld. Ook al is er naar aanleiding van de afschaffing van het IWONL geen specifieke regeling getroffen, het Hof stelt dat er in de financieringswet een algemene bepaling staat die de algemene rechtsopvolging regelt, met inbegrip van de overdracht van lasten uit het verleden (art. 61, §3, eerste lid bijzondere financieringswet). Het feit dat een gewone wet ter uitvoering van de bijzondere meerderheidswet deze overdracht concreet uitwerkt, doet geen afbreuk aan artikel 175 van de Grondwet.

Het antwoord van het Grondwettelijk Hof is naar het Arbeidshof van Gent gegaan, dat op basis van dat antwoord een uitspraak ten gronde zal doen.

Arrest 26/2017 van 16 februari 2017

De Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen legde een prejudiciële vraag voor aan het Grondwettelijk Hof met betrekking tot een onbevoegdheid om zich uit te spreken over een bepaald soort studievoortgangsbepaling. Volgens art. I.3, 69° g) van de codex hoger onderwijs valt een weigering om een student bij examencontract in te schrijven buiten de bevoegdheden van Raad. De Universiteit Gent steunde zich in een geschil op deze bepaling om de onbevoegdheid van de Raad te bepleiten.

Het Grondwettelijk Hof grijpt terug naar de basisdoelstellingen van de flexibilisering; met name meer mogelijkheden inzake studietype, -traject en -duur, die de student zelf binnen bepaalde grenzen zelf kan kiezen, en waarbij deelinspanningen concrete meerwaarde moeten kunnen opleveren voor de verdere studieloopbaan. Beslissingen van de onderwijsinstelling in verband met dat geïndividualiseerde studieparcours kunnen allemaal een impact hebben op de verdere toegang tot opleidingen of op de studievoortgang, en daarom heeft de decreetgever aan die flexibilisering een systeem van rechtsbescherming gekoppeld.

De oprichting van de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen komt voort uit de bezorgdheid van de decreetgever om een uniforme rechtsbescherming te bieden tegen eenzijdige en bindende beslissingen die de student in zijn studievoortgang

ongunstig raken. Het eenzijdig bindend karakter van beslissingen inzake studievoortgang verleent aan die beslissingen een publiekrechtelijk karakter.

Het verschil qua contracttype of qua financiering is volgens het Grondwettelijk Hof niet voldoende om het verschil in behandeling te verantwoorden. Een student die niet bij de Raad terecht kan zou zich wel kunnen wenden tot de gewone rechtbanken. Maar die vorderingen zijn niet kosteloos, en leiden tot beslissingen die slechts rechtsgevolgen hebben tussen partijen (relatief gezag van gewijsde). Ze nemen de beslissingen van de onderwijsinstelling niet uit het rechtsverkeer weg, wat met een beslissing van de Raad wel mogelijk is.

Het Hof concludeert dat de onmogelijkheid om een geschil bij de Raad aan te brengen voor een student die is ingeschreven met een creditcontract of een examencontract, een discriminatie is in de zin van de Grondwet. Het Grondwettelijk Hof stelt verder dat deze lacune voldoende nauwkeurig is afgebakend, zodat de verwijzende rechter (de Raad dus) zelf een einde kan maken aan de schending van het gelijkheidsbeginsel.

In navolging van dit arrest is de bevoegdheid van de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen aangepast in het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs (principeel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 7 juli 2017).

Bijlage 5: Koppeling tussen begroting en beleidsbrief.

Begrotingsartikel	Strategische doelstelling	Operationele doelstelling
FB0-1FAE2AY-IS_ interne stromen - Apparaatkredieten Vior	SD 1	OD 1.11
FB0-1FEE2AB-WT_ werking en belagen - Hoger onderwijs - andere	SD 3	OD 3.5
FB0-1FGE2AE-WT_ werking en belagen - Leerling-, student- en instellinggebonden ondersteuning	SD 1	OD 1.15
FB0-1FGE2AE-WT_ werking en belagen - Leerling-, student- en instellinggebonden ondersteuning	SD 1	OD 1.15
FB0-1FGE2AE-WT_ werking en belagen - Leerling-, student- en instellinggebonden ondersteuning	SD 1	OD 1.15
FB0-1FGE2AE-WT_ werking en belagen - Leerling-, student- en instellinggebonden ondersteuning	SD 1	OD 1.15
FB0-1FGE2AJ-IS_ interne stromen - Schoolinfrastructuur	SD 4	OD 4.1
FB0-1FGE2AK-WT_ werking en belagen - Specifieke ondersteuning	SD 2	OD 2.2
FB0-1FGE2AJ-IS_ interne stromen - Schoolinfrastructuur	SD 4	OD 4.1
FB0-1FHE2AA-WT_ werking en belagen - Professionalisering	SD 2	OD 2.3
FB0-1FHE2AB-IS_ interne stromen - Onderzoek en innovatie	SD 1	OD 1.14
FB0-1FHE2AB-WT_ werking en belagen - Onderzoek en innovatie	SD 5	OD 5.2
FB0-1FHE2AC-WT_ werking en belagen - Internationalisering	SD 3	OD 3.7
FB0-1FHE2AD-WT_ werking en belagen - Onderwijs-arbeidsmarkt	SD 1	OD 1.9 en OD 1.10
FB0-1FHE2AE-WT_ werking en belagen - Transversale samenwerking	SD 3 en SD 6	OD 3.6 en OD 6.2
FB0-1FHE2AF-WT_ werking en belagen - en onderwijsinfrastructuur voor technologie in kader van SALK	SD 1	OD 1.9
FB0-1FHE2AJ-WT_ werking en belagen - Gelijke kansen	SD 1 en SD 6	OD 1.1, OD 1.3, OD 1.11, OD 1.12, OD 1.13, OD 6.2
FB0-1FHE2AK-WT_ werking en belagen - Levenslang leren	SD 1	OD 1.4 en OD 1.10
FB0-1FHE2AK-WT_ werking en belagen - Levenslang leren	SD 1	OD 1.5
FB0-1FHE2AL-WT_ werking en belagen - Onderwijscommunicatie en cultuureducatie	SD 3	OD 3.9
FB0-1FHE2AL-WT_ werking en belagen - Onderwijscommunicatie en cultuureducatie	SD 1 en SD 2	OD 1.5 en OD 2.3
FB0-1FHE2AM-LO_ lonen - Andere beleidsthema's onderwijs	SD 1	OD 1.9
FB0-1FHE2AM-WT_ werking en belagen - Andere beleidsthema's onderwijs	SD 1, SD 2 en SD 3	OD 1.2, OD 1.6, OD 1.11, OD 1.14, OD 2.1, OD 2.2 en OD 2.3, OD 3.5
FB0-1FHE2AM-WT_ werking en belagen - Andere beleidsthema's onderwijs	SD 3	OD 3.5
FB0-1FHE2AU-IS_ interne stromen - Agentschap Inburgering en integratie	SD 1	OD 1.7
FB0-1FHE2AV-IS_ interne stromen - Stichting Vlaamse Schoolsport	SD 1	OD 1.6
FB0-1FHE2AX-IS_ interne stromen - Epon vzw	SD 1	OD 1.9
FC0-1FDE2AA-WT_ werking en belagen - Lonen basisonderwijs	SD 2	OD 2.2
FC0-1FDE2AB-WT_ werking en belagen - Werking gewoon basisonderwijs	SD 3	
FC0-1FDE2AC-WT_ werking en belagen - Werking buitengewoon basisonderwijs	SD 2	OD 2.2
FC0-1FDE2AD-WT_ werking en belagen - Lonen secundair onderwijs	SD 3	
FC0-1FDE2AE-WT_ werking en belagen - Werking gewoon secundair onderwijs	SD 3	
FC0-1FDE2AF-WT_ werking en belagen - Werking buitengewoon secundair onderwijs	SD 3	OD 2.2
FC0-1FDE2AG-WT_ werking en belagen - Specifieke loonbetalingen	SD 2	OD 3.3
FC0-1FDE2AH-WT_ werking en belagen - Werking internaten	SD 2	OD 2.2
FC0-1FFE2AA-WT_ werking en belagen - Lonen deeltijds kunstonderwijs	SD 3	
FC0-1FFE2AB-WT_ werking en belagen - Werking deeltijds kunstonderwijs	SD 3	
FC0-1FGE2AA-WT_ werking en belagen - Lonen pedagogische begeleiding en inspectie levensbeschouwelijke vakken	SD 5	OD 5.1
FC0-1FGE2AB-WT_ werking en belagen - Werking pedagogische begeleiding en inspectie levensbeschouwelijke vakken	SD 5	OD 5.1
FC0-1FGE2AC-WT_ werking en belagen - Lonen centra voor leerlingenbegeleiding	SD 1	OD 1.10 & OD 1.11

Begrotingsartikel	Strategische doelstelling	Operationele doelstelling
FC0-1FGE2AD-WT_ werking en toelagen - Werking centra voor leerlingenbegeleiding	SD 1	OD 1.10 & OD 1.11
FC0-1FGE2AE-WT_ werking en toelagen - Leerling- student- en instellinggebonden ondersteuning	SD 3	OD 3.4
FC0-1FGE2AE-WT_ werking en toelagen - Leerling- student- en instellinggebonden ondersteuning	SD 1	OD 1.5, OD 1.9, OD 1.11, OD 1.12, OD 1.15 en OD 6.1
FC0-1FGE2AE-WT_ werking en toelagen - Leerling- student- en instellinggebonden ondersteuning	SD 1 en SD 2	OD 1.14 en OD 2.2
FC0-1FGE2AF-WT_ werking en toelagen - Nascholing	SD 3	OD 3.1
FC0-1FGE2AF-WT_ werking en toelagen - Nascholing	SD 2	OD 2.3
FC0-1FGE2AF-WT_ werking en toelagen - Nascholing	SD 2	OD 2.3
FC0-1FGE2AF-WT_ werking en toelagen - Nascholing	SD 2	OD 2.3
FC0-1FGE2AV-IS_ interne stromen - GOI - infrastructuur	SD 4	OD 4.1
FC0-1FGE2AV-WT_ werking en toelagen - GOI - infrastructuur	SD 4	OD 4.1
FC0-1FGE2AW-IS_ interne stromen - AGION - infrastructuur	SD 4	OD 4.1
FC0-1FGE2AX-IS_ interne stromen - GOI - werking	SD 2	OD 2.2
FC0-1FGE5AV-IS_ interne stromen - GOI - infrastructuur	SD 4	OD 4.1
FC0-1FGE5AV-WT_ werking en toelagen - GOI - infrastructuur	SD 4	OD 4.1
FC0-1FGE5AW-IS_ interne stromen - AGION - infrastructuur	SD 4	OD 4.1
FC0-1FHE2AD-WT_ werking en toelagen - Onderwijs-arbeidsmarkt	SD 1	OD 1.8
FD0-1FEE2AA-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - basisfinanciering	SD 2 en SD 3	OD 2.2 en OD 3.5
FD0-1FEE2AA-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - basisfinanciering	SD 2	OD 2.2
FD0-1FEE2AA-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - basisfinanciering	SD 3	OD 3.5 en OD 3.6
FD0-1FEE2AA-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - basisfinanciering	SD 1	OD 1.13
FD0-1FEE2AB-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - andere	SD 3	OD 3.5
FD0-1FEE2AB-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - andere	SD 2	OD 2.2
FD0-1FEE2AC-LO_ lonen - Hoger onderwijs - ondersteuning	SD 1	OD 1.11
FD0-1FEE2AC-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - ondersteuning	SD 3	OD 1.11
FD0-1FEE2AC-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - ondersteuning	SD 2 & SD 3	OD 2.2 & OD 3.5
FD0-1FEE4AA-WT_ werking en toelagen - Hoger onderwijs - basisfinanciering	SD 2	OD 2.2
FD0-1FFE2AC-WT_ werking en toelagen - Lonen volwassenenonderwijs	SD 1	OD 1.4
FD0-1FFE2AD-WT_ werking en toelagen - Werking volwassenenonderwijs	SD 1 en SD 6	OD 1.4
FD0-1FFE2AE-WT_ werking en toelagen - Volwassenenonderwijs - ondersteuning	SD 1	OD 1.4
FD0-1FFE2AY-IS_ interne stromen - DAB Volwassenenonderwijs	SD 1 & SD 3	OD 1.4
FD0-1FFE4AC-WT_ werking en toelagen - Lonen volwassenenonderwijs	SD 2	OD 2.2
FD0-1FFE4AC-WT_ werking en toelagen - Lonen volwassenenonderwijs	SD 1	OD 1.11
FD0-1FFE4AC-WT_ werking en toelagen - Lonen volwassenenonderwijs	SD 2	OD 2.3
FD0-1FFE4AC-WT_ werking en toelagen - Lonen volwassenenonderwijs	SD 2	OD 2.3
FD0-1FFE4AC-WT_ werking en toelagen - Lonen volwassenenonderwijs	SD 1	OD 1.13
FD0-1FGE2AG-WT_ werking en toelagen - Studiefinanciering	SD 5	OD 1.9
FD0-1FGE2AH-LO_ lonen - Kwalificaties	SD 1	OD 1.9
FD0-1FGE2AH-WT_ werking en toelagen - Kwalificaties	SD 4	OD 4.1
FD0-1FGE2AL-WT_ werking en toelagen - Investerings hoger onderwijs	SD 1	OD 1.13
FD0-1FGE4AG-WT_ werking en toelagen - Studiefinanciering	SD 1	OD 1.9
FD0-1FGE4AH-WT_ werking en toelagen - Kwalificaties	SD 4	OD 4.1
FD0-1FGE5AI-WT_ werking en toelagen - Investerings hoger onderwijs	SD 5	OD 5.1
FI0-1FGE2AL-LO_ lonen - Kwaliteitstoelicht	SD 5	OD 5.1
FI0-1FGE2AL-WT_ werking en toelagen - Kwaliteitstoelicht	SD 5	OD 5.1